ZARZĄD GMINY ŻYRAKÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XII/109/99
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 09.12.1999 r.

podpisano: RADA GMINY W ŻYRAKOWIE
Z-ca Przewodniczącego
Rady Gminy w Żyrakowie

Zbigniew Zaborowski

1999 r.

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr ……..
Rady Gminy w Żyrakowie
z dnia …… r.

WOJEWÓDZKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
W TARNOWIE
33-100 TARNÓW, PL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 5

Zespół autorski:

Główny projektant:	mgr inż. Jolanta Pawlus uprawniona w zakresie projektowania w planowaniu przestrzennym Nr 1353/94
Zagadnienia programowe:	inż. Maria Tonia
Zagadnienia przestrzenne:	mgr inż. arch. Barbara Knapik
Gospodarka rolna:	mgr Jolanta Korpanty
Gospodarka wodno-ściekowa:	mgr Maria Korpok
Elektroenergetyka i ciepłownictwo:	inż. Andrzej Banek
Komunikacja:	mgr Elżbieta Grądalska
Opracowanie graficzne:	tech. plastyk Mariola Słomka tech. budow. Agata Płonka

Dyrektor WBPP:	mgr inż. arch. Zdzisława Dziurzyńska-Kaczor

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

I ZMIANA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- **wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 1 w indeksie górnym [...][1]**

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XIX/180/08
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 30 października 2008 r.

2008 r.][1]

[

I ZMIANA STUDIUM

opracowana przez

Krakowskie Przedsiębiorstwo Geologiczne „ProGeo" Sp. z o.o.

ul. Szlak 10/5, 31-161 Kraków

Skład zespołu:

Główny projektant:	mgr inż. arch. Anna Odrzywołek uprawnienia urbanistyczne Nr 1640
Opracowanie graficzne:	mgr inż. Tomasz Bubrowski
Prezes Zarządu KPG „ProGeo" Sp. z o.o.:	mgr inż. Jolanta Leśniak

]1

[

WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

II ZMIANA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 1 w indeksie górnym [...][2]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVII/284/09
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 16 października 2009 r.

2009 r.

II ZMIANA STUDIUM
opracowana przez
Krakowskie Przedsiębiorstwo Geologiczne „ProGeo" Sp. z o.o.
ul. Szlak 10/5, 31-161 Kraków

Skład zespołu:

Główny projektant: mgr inż. arch. Ewa Gruszczyńska
uprawnienia urbanistyczne Nr 1421
nr ewid. POIU KT-021

Opracowanie graficzne: mgr inż. Tomasz Bubrowski

Prezes Zarządu KPG „ProGeo" Sp. z o.o.: mgr inż. Jolanta Leśniak

]2

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

III. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 3 w indeksie górnym [...][3]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr VI/35/15
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 31 marca 2015 r.][3]

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

IV. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 4 w indeksie górnym [...][4]

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVI/118/15
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 30 grudnia 2015 r.][4]

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

V. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 5 w indeksie górnym [...][5]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXIX/278/17
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 30 maja 2017 r.][5]

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

VII. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 7 w indeksie górnym [...][7]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVII/283/21
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 14 maja 2021 r.][7]

OPRACOWANIE: mgr inż. arch. Anna Wróblewska
Upr. urbanistyczne Nr 1572

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

VI. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 6 w indeksie górnym [...][6]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr **XXXVI/433/22**
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 20 czerwca 2022 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI VI. ZMIANY SUiKZP:

GOGAPROJEKT Urbanistyka Sp. z o.o., 33-100 Tarnów ul. Sokoła 7

mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz – Ławnicka - główny projektant
inż. Rafał Karwat
mgr Karolina Podlodowska
mgr Marcin Podlodowski
inż. Krystian Sitko][6]

[WÓJT GMINY ŻYRAKÓW

VIII. ZMIANA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

1.2 TEKST STUDIUM

Informacje wyjaśniające:

- wprowadzony zmianą tekst ujęto w kwadratowych nawiasach i oznaczono numerem 8 w indeksie górnym [...][8]

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr **……..**
Rady Gminy w Żyrakowie z dnia …… r.

ZESPÓŁ AUTORSKI VI. ZMIANY SUiKZP:

GOGAPROJEKT Urbanistyka Sp. z o.o., 33-100 Tarnów ul. Sokoła 7

mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz – Ławnicka *- główny projektant*
inż. Rafał Karwat
mgr Karolina Podlodowska
inż. Krystian Sitko

Zmiany wprowadzone na str. 85, 97, 107, 109, 110, 144, 145, 146, 170, 171][8]

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA WEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

Wstęp. 13
1. Uwarunkowania wynikające z zasobów i stanu środowiska naturalnego. 17
1.1. Uwarunkowania środowiska. 17
1.1.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i klimat. 17
1.1.2. Występowanie terenów zalewowych i podmokłych. 17
1.1.3. Występowanie kompleksów gleb mineralnych o wysokiej klasie bonitacyjnej. 18
1.1.4. Występowanie kompleksów leśnych [i obszarów Natura 2000][5]. 19
1.1.5. Występowanie złóż surowców naturalnych. 22
1.2. Stan środowiska naturalnego. 23
1.2.1. Stan powietrza atmosferycznego. 23
1.2.2. Stan wód powierzchniowych. 23
1.2.3. Stan wód podziemnych. 24
1.2.4. Klimat akustyczny. 24
1.2.5. Powierzchnia ziemi. 25
2. Wartości kulturowe. 26
2.1. Stan badań archeologicznych. 26
2.2. Zasoby i stan zabytków architektury i urbanistyki. 27
2.2.1. Obiekty rejestrowane. 28
2.2.2. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków. 31
2.3. Stan ochrony dziedzictwa kulturowego. 34
3. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenów. 36
3.1. Ocena struktury osadnictwa i procesów urbanistycznych. 36
3.2. Ocena rozwoju sektora produkcyjnego i usług. 38
3.3. Stan własności gruntów. 40
3.4. Stopień wykorzystania terenów wyznaczonych w planach miejscowych. 54
4. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego uzbrojenia terenu. 57
4.1. Gospodarka wodna. 57
4.2. Gospodarka ściekowa. 57
4.3. Gazownictwo. 58
4.4. Energetyka. 59
4.5. Telekomunikacja. 59
4.6. Komunikacja. 60
5. Ocena stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej. 63
5.1. Warunki produkcji rolnej. 63
5.2. Jakość gleb. 63
5.3. Struktura użytkowania gruntów. 64
5.4. Wielkość gospodarstw. 65
5.5. Stan produkcji rolnej. 68
5.6. Stan zatrudnienia w rolnictwie. 69
5.7. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej. 69
6. Uwarunkowania wynikające z jakości życia mieszkańców. 71

6.1. Ocena zmian demograficznych. 71
6.2. Rynek pracy. 73
6.3. Standardy zaspokojenia potrzeb w zakresie usług publicznych. 77
6.3.1. Oświata i wychowanie. 77
6.3.2. Kultura, sport i rekreacja. 78
6.3.3. Zdrowie i opieka społeczna. 78
6.3.4. Łączność. 79
6.3.5. Obiekty sakralne i cmentarze. 80
6.4. Ocena warunków życia mieszkańców. 80
7. Diagnoza stanu gminy. 84
7.1. Czynniki ograniczające rozwój gminy - bariery rozwoju. 84
7.1.1. Bariery środowiskowe 84
7.1.2. Zasoby kultury ograniczające korzystanie z prawa własności 84
7.1.3. Bariery techniczne 84
[7.1.4. Bariery stanu zainwestowania i własności terenów ..... 84][2]
7.1.5. Bariera dotychczasowego przeznaczenia 84
7.2. Walory gminy. 84
7.2.1. Walory środowiskowe 84
7.2.2. Zasoby materialne 85
7.2.3. Walory związane z przeznaczeniem terenu 85
[8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy ..... 86][4]
[8a. Wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy wykonanej dla obszaru całej gminy XII 2019 r. zaktualizowanej w IX 2021 r. ..... 94][6]

CZĘŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

ROZDZIAŁ I. USTALENIA OGÓLNE

1. Główne problemy wymagające rozwiązania. 100
1.1. Problemy społeczne wynikające z warunków życia mieszkańców: 100
1.2. Problemy ekonomiczne i gospodarcze: 100
[1.3. Problemy środowiska naturalnego: ..... 100][2]
[1.4. Problemy przestrzenne: ..... 101][2]
2. Cele rozwoju 102
3. Kierunki rozwoju gminy. 104
3.1. Kierunki rozwoju komunikacji. 104
3.1.1. Układ komunikacji kołowej. 104
3.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej 105
3.2.1. Kierunki rozwoju sieci wodociągowej. 105
3.2.2. Kierunki i zasady gospodarki ściekowej 105
3.2.3. Kierunki rozwoju gazownictwa. 107
3.2.4. Kierunki rozwoju ciepłownictwa. 108
[3.2.5. Kierunki rozwoju elektroenergetyki. ..... 108][2]
[3.3. Kierunki rozwoju przestrzennego. ..... 109][2]

4. Polityka zrównoważonego rozwoju gminy. 112
4.1. Polityka w zakresie rozwoju inwestycji i przeciwdziałaniu bezrobociu: 112
4.2. Polityka gospodarowania mieniem komunalnym. 112
[4.3. Polityka przestrzenna. 113][2]
4.4. Polityka przekształceń gospodarki rolnej. 113
4.5. Polityka przekształceń gospodarki leśnej. 115
4.6. Polityka w zakresie ochrony środowiska. 116
4.6.1. Polityka w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego. 116
4.6.2. Polityka w zakresie ochrony ziemi. 116
4.6.3. Polityka w zakresie ochrony wód powierzchniowych. 117
4.6.4. Polityka w zakresie ochrony wód podziemnych. 117
4.6.5. Polityka w zakresie ochrony przed hałasem. 117
4.6.6. Polityka w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. 118
4.7. Polityka w zakresie ochrony dóbr kultury. 118
4.8. Polityka realizacji ponadlokalnych celów publicznych. 119
5. Analiza finansów gminy. 121

ROZDZIAŁ II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Strefy polityki przestrzennej. 126
2. Strefy techniczne. 128
2.1. Strefy techniczne komunikacji 128
2.1.1. Strefa rezerwy terenu pod projektowaną trasę autostrady A-4 128
2.2. Strefy techniczne urządzeń infrastruktury technicznej. 129
2.2.1. Strefy techniczne oddziaływania linii przesyłowych wysokiego napięcia i urządzeń obsługi. 129
2.2.2. Strefy techniczne magistrali gazowych i stacji redukcyjnych gazu. 130
2.2.3. Strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy i urządzeń gromadzenia i utylizacji nieczystości. 131
2.3. Strefy ochronne ustanowione dla ujęć wód podziemnych. 132
3. Strefy górnicze kopalin. 134
4. Strefa ochrony i ekspozycji obiektów i krajobrazu kulturowego. 135
5. Strefa ochrony głównego zbiornika wód podziemnych. 136
6. Strefa projektowanego regionalnego korytarza ekologicznego doliny Wisłoki. 137
[6a. Strefa obszarów Natura 2000. 137][5]
7. Strefy obszarów chronionego krajobrazu. 138
8. Kierunki zagospodarowania poszczególnych obszarów. 140
[9. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań. 156][1]
[10. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań (II zmiany) 157][2]
[11. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań III. zmiany Studium 159][3]
[12. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań IV. zmiany Studium 161][4]
[13. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań V. zmiany Studium 164][5]
[14. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań VII. zmiany Studium 167][7]
[15. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań VI. zmiany Studium 169][6]
[16. Uzasadnienie i synteza przyjętych rozwiązań VIII. zmiany Studium 170][8]

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA WEWNĘTRZNEJ SYTUACJI GMINY

Wstęp.

Do czasu reformy administracyjnej wprowadzającej podział kraju na 16 województw tj. do dnia 1 stycznia 1999 r. gmina Żyraków leżała we wschodniej części województwa tarnowskiego, granicząc z 5-ma jednostkami administracyjnymi:

- gminą Radomyśl,
- gminą Przecław (d. woj. rzeszowskie),
- gminą Dębica,
- miastem Dębicą,
- gminą Czarna.

Charakterystyka gminy Żyraków wg danych
z Rocznika Statystycznego woj. tarnowskiego z 1996 roku

Tabela nr I

Lp.	Wyszczególnienie	Gmina Żyraków
I.	Powierzchnia	110 km^2
2.	Liczba ludności	12.400 osób
3.	Gęstość zaludnienia	113 M/km^2
4.	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	4,5

Po reformie administracyjnej gmina Żyraków znalazła się w granicach województwa podkarpackiego z siedzibą w Rzeszowie.

Jest jedną z 7-u gmin, obok Wadowic Górnych, Radomyśla, Czarnej, Pilzna, Brzostka i Dębicy, wchodzących w skład powiatu dębickiego.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi w gminie Żyraków 31,6 % ogółu ludności, a w wieku poprodukcyjnym 13,3 %.

Użytki rolne stanowią ok. 81 % ogółu powierzchni gminy, w tym grunty orne to 67 %.

Lasy stanowią ok. 10 % powierzchni gminy.

Zatrudnienie w rolnictwie na 100 ha UR wynosi 64 osoby.

Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadają w gminie 152 osoby bezrobotne (dane z 1996 r.). Stopa bezrobocia liczona do czynnych zawodowo wynosi 15,2.

Gmina Żyraków dzieli się na 2 części o zróżnicowanej rzeźbie terenu:

- cześć północno-zachodnia położona w obrębie Wysoczyzny Tarnowskiej o charakterze rozległej, lekko falistej równiny,

- część południowo-wschodnia położona w Dolinie Dolnej Wisłoki.

Granica pomiędzy tymi częściami przebiega równolegle do drogi wiodącej z Grabin w gminie Czarna do Przecławia i Mielca, po jej zachodniej stronie. Dwie trzecie powierzchni gminy stanowi fragment Płaskowyżu Tarnowskiego. Występujący tu krajobraz równinny i falisty jest charakterystyczny dla sąsiadujących z gminą Żyraków od zachodu wsi gmin Czarna i Radomyśl, a od północy części wsi gminy Przecław.

Dolina Wisłoki obejmująca 1/3 powierzchni gminy Żyraków nadała swoisty wygląd i budowę sąsiadującym z gminą Żyraków terenom wchodzącym w skład gminy Dębica, miasta Dębicy, części gminy Przecław. Tereny te zajmują dwie terasy nadzalewowe i terasę zalewową rzeki Wisłoki.

Na terenie gminy Żyraków występują złoża surowców naturalnych, których obszary zalegania i wydobycia przekraczają granice gminy. Dotyczy to surowców ilastych, kruszyw mineralnych, gazu ziemnego i ropy naftowej.

Niewielkie fragmenty gminy Żyraków znalazły się w systemie Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Na północy kompleks leśny wraz z najbliższym sąsiedztwem, o powierzchni ok. 1,280 ha, występujący we wsiach Nagoszyn i Korzeniów wchodzi w skład Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Część leżąca w gminie Żyraków to zaledwie 8,6 % ogólnej powierzchni tego Obszaru.

Na południu gminy kompleks leśny znajdujący się we wsi Wola Wielka oraz tereny łąk i zalewu na rzece Czarnej /drabince w Straszęcinie, o łącznej powierzchni ok. 320 ha, wchodzą w skład Jastrząbsko-Żdżarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar ten o powierzchni 28270 ha obejmuje tereny gmin: Czarna, Pilzno, Skrzyszów, Radomyśl, Lisia Góra, Radgoszcz i Wadowice. Fragment zawarty w granicach gminy Żyraków to zaledwie 1,13 % ogólnej powierzchni Obszaru.

Jastrząbsko-Żdżarski Obszar Chronionego Krajobrazu w całości oraz część Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu leżąca w granicach dawnego województwa tarnowskiego zostały zatwierdzone rozporządzeniem Wojewody Tarnowskiego Nr 23/96 z dnia 28 sierpnia 1996 r.

Tereny nadbrzeżne Wisłoki położone w gminie Żyraków ujęte zostały w korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym, podobnie jak nadbrzeża w gminie i mieście Dębica, oraz gminie Pilzno i Brzostek.

W krajobrazie gminy Żyraków odnajdujemy obiekty zabytkowe stanowiące spuściznę kulturową tego regionu. Zaliczyć do nich należy stanowiska archeologiczne świadczące o początkach osadnictwa na tym terenie, zespoły dworsko-parkowe lub ich pozostałości, obiekty sakralne.

W pracach nad studium zagospodarowania przestrzennego województwa tarnowskiego wydelimitowano obszary wymagające aktywnej polityki dla zagospodarowania nadwyżek siły roboczej. Delimitację oparto na przestrzennym rozmieszczeniu bezrobocia, zatrudnieniu w rolnictwie na 100 ha użytków rolnych oraz na przyroście siły roboczej.

Gmina Żyraków zalicza się do grupy gmin charakteryzujących się wysokim zatrudnieniem w rolnictwie (64 osoby na 100 ha UR), bezrobociem i wysokim wskaźnikiem ludzi młodych. Wynika to z faktu, że przy dosyć wysokiej liczbie ludności (12400 osób) użytki rolne stanowią w gminie aż 81 % ogólnej jej powierzchni, gdyż tylko ok. 10 % powierzchni gminy to lasy.

Z kolei część mieszkańców gminy, którzy dotychczas znajdowali zatrudnienie w zakładach przemysłowych Dębicy, Pustkowa, a przede wszystkim w Kombinacie Rolno-Przemysłowym „Igloopol" w Straszęcinie, z powodu ich upadłości bądź restrukturyzacji w pierwszej kolejności traciła pracę i zmuszona była powrócić do swych gospodarstw.

Liczba bezrobotnych w gminie, wg Rocznika Statystycznego woj. tarnowskiego z 1996 roku, wynosiła 152 osoby na 1000 osób w wieku produkcyjnym i wzrastała. Łączy się to z faktem, ze ludność w wieku przedprodukcyjnym sianowi ok. 32 % ogółu mieszkańców gminy - kolejne roczniki kończąc szkołę i nie znajdując zatrudnienia, zasilają szeregi bezrobotnych.

Saldo migracji stałej w gminie Żyraków wg Rocznika Statystycznego woj. tarnowskiego z 1996 roku wynosiło 3, Świadczy to o porównywalnej wielkości imigracji i emigracji w gminie. Z jednej strony kształcenie i wyjazdy w celu poszukiwania pracy kompensowane są poprzez przyjazdy osób osiedlających się we wsiach spełniających rolę przedmieść Dębicy (Zawierzbie, Straszęcin).

Gmina Żyraków sąsiaduje poprzez Wisłokę z miastem Dębicą, a połączona jest z nim dwoma mostami samochodowymi. W trakcie budowy jest most łączący gminę Żyraków z Brzeźnicą w gminie Dębica.

W skład gminy wchodzi 13 sołectw. Dwa z nich Straszęcin i Zawierzbie, te które posiadają na swym terenie wymienione mosty, wykazują ścisły związek z miastem Dębicą.

Pozostałe wsie mają charakter rolniczy, poza ośrodkiem gminnym - Żyrakowem, w którym skupiają się funkcje administracyjne i usługowe o ponadlokalnym znaczeniu przyciągając przez to inwestorów.

Związki z miastem Dębicą są bardzo ścisłe - wieś Zawierzbie nieomal całkowicie obsługiwana jest przez instytucje z siedzibą w mieście, a na swym terenie posiada zabudowę o charakterze podmiejskim, natomiast Straszęcin - siedziba dawnego Kombinatu „Igloopol", do jego upadku rozwijał się jako przedłużenie dzielnicy magazynowo-przetwórczej Dębica. Obecnie jego baza staje się ponownie miejscem skupiającym przedsiębiorców, tym razem różnych branż.

Dębica (48042 mieszkańców, 34 km^2 powierzchni jest obecnie miastem powiatowym i najważniejszym ośrodkiem mieszkaniowym, administracyjnym, usługowym i przemysłowym w zachodniej części województwa podkarpackiego. Jest siedzibą administracji powiatu, Prokuratury, Sądu, Urzędu Skarbowego, obiektów ZOZ-u (m.in. szpital), zakładów ubezpieczeniowych ZUS-U, KRUS-u, PZU, banków, a także Rejonowego Zakładu Energetycznego, TOZ, Gazownictwa, Urzędu Telekomunikacji Polskiej SA i Telekomunikacji Dębickiej oraz licznych szkół średnich.

Współpraca z Zarządami sąsiednich gmin owocuje porozumieniem o wzajemnej pomocy przy przedsięwzięciach związanych z usuwaniem i składowaniem nieczystości (gmina Żyraków nie posiada własnego wysypiska odpadów i korzysta z gminnego wysypiska w Paszczynie, gminie Dębica).

Wszystkie wsie w gminie posiadają połączenia autobusowe liniami PKS z miastem Dębicą, a stąd możliwe są dalsze połączenia autobusowe i kolejowe.

Gmina Żyraków jest gminą podmiejską o charakterze rolniczym. Bliskość ośrodka miejskiego - potencjalnego odbiorcy płodów rolnych sprzyja rozwojowi funkcji rolniczej jako wiodącej, a z drugiej strony funkcji mieszkaniowej, zwłaszcza w najlepiej uzbrojonych w infrastrukturę techniczną wsiach stykowych z miastem. W oparciu o istniejący ośrodek sportowo-rekreacyjny w Straszęcinie i walory przyrodnicze północnych i południowych krańców rozwijać się może funkcja rekreacyjna.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZASOBÓW I STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

1.1. Uwarunkowania środowiska.

1.1.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i klimat.

Część powierzchni gminy (2/3) leżąca na płaskowyżu Tarnowskim ma charakter rozległej, lekko falistej równiny o średniej wysokości ok. 200 - 230 m n.p.m.

To ukształtowanie powierzchni jest korzystne dla rozwoju intensywnej gospodarki rolnej i rozwoju osadnictwa.

Pozostała część gminy, położona w obrębie Doliny Dolnej Wisłoki to płaska równina urozmaicona terasami nadbrzeżnymi o spadkach nie przekraczających 5 %. Jedynie krawędź oddzielająca obie formy rzeźby terenu, pocięta dolinkami o stromych brzegach nie sprzyja osadnictwu i działalności gospodarczej ze względu na duże spadki i intensywną denudację.

Budowa geologiczna podłoża to głównie utwory czwartorzędowe, grunty nośne sprzyjające posadowieniu z wyjątkiem dolinek cieków, obniżeń bezodpływowych i stromych stoków strefy krawędziowej.

Pod względem klimatycznym obszar gminy również dzieli się na 2 części. Część zachodnia leży w korzystnym mezoklimacie wyższych teras rzecznych, natomiast pozostały obszar znajduje się w zasięgu mniej korzystnego mezoklimatu den dolin o dużych wahaniach temperatury i wilgotności, a także o słabej wentylacji.

1.1.2. Występowanie terenów zalewowych i podmokłych.

Teren gminy Żyraków niemal w całości leży w dorzeczu Wisłoki - cieku II-go rzędu, która przybiera tu postać średnio meandrującej rzeki nizinnej.

Główne dopływy Wisłoki na terenie opracowania to: Czarna (Grabinka), Potok Wiewiórski, Rzeka (Potok Bobrowski) i Nagoszyn (Pastyrnak), które posiadają liczne drobne dopływy, oraz zasilane są przez system rowów melioracyjnych, odwadniających powierzchnię Płaskowyżu i doliny Wisłoki.

Charakterystyczną formą występowania wód powierzchniowych na terenie opracowania są podmokłości i zagłębienia bezodpływowe. Występują one głównie w otoczeniu wałów wydmowych, oraz w obniżeniu rozciągającym się w północnej części gminy w obrębie wsi Zasów, Mokre i Nagoszyn.

W dnie doliny Wisłoki zagłębienia bezodpływowe występują głównie na terasie zalewowej i niższej terasie nadzalewowej w dawnych starorzeczach.

Rozległy obszar okresowych i stałych podmokłości związanych ze spływem wód gruntowych i powierzchniowych na Płaskowyżu i wodami opadowymi - ciągnie się w strefie przykrawędziowej u podnóża Wysoczyzny i wiąże się z małoprzepuszczalnym podłożem gliniastym blisko powierzchni terenu.

Urządzenia melioracyjne.

Gmina posiada 124 561 m rowów melioracyjnych, a obszar zmeliorowany to 4 274,39 ha (w tym obszar zdrenowany wynosi 345,96 ha).

Prawie połowa (49,2 %) użytków rolnych w gminie Żyraków jest zmeliorowana, lecz stan urządzeń melioracyjnych nie jest najlepszy z braku należytej konserwacji.

Tereny zalewowe.

Na terenie gminy Żyraków obszary położone na terasie zalewowej rzeki Wisłoki są potencjalnie narażone na zalanie wodami stuletnimi p = 1 %. Są to tereny znajdujące się w dolinach chronionych nr 2, 3, 6, 8, 9, 12 wyznaczonych w „Studium hydrologicznym obwałowania rzeki Wisłoki na terenie woj. tarnowskiego". Wymagają one odcinkowych wałów. [Na obszarze objętym V. zmianą Studium na podstawie sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej map zagrożenia powodziowego, wprowadzono obowiązujące od 07.2015 r. zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat /Q1%/ i raz na 10 lat /Q10%/ oraz obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat /Q0,2%/].[5]
[Na obszarze objętym VI. Zmianą Studium według map zagrożenia powodziowego, sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w ramach projektu pn. „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK), występują zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.][6]

1.1.3. Występowanie kompleksów gleb mineralnych o wysokiej klasie bonitacyjnej.

Na terenie gminy 80 % gruntów ornych należy do gleb prawnie chronionych. W tym:

- na gleby bardzo dobre przypada 37 % tj. 2723 ha (w klasach II i III),
- na gleby średnie 43, I % tj. 3182 ha (klasy IV-te).

Do klas najsłabszych V i VI klasy należy łącznie 20 % gruntów tj. 1476 ha.

Do gruntów o najwyższej przydatności rolniczej należą gleby kompleksu pszennego dobrego i żytniego b. dobrego w ilości 4 465 ha co odpowiada około 60 % gruntów ornych. Występują one w zachodniej części gminy, na utworach pyłowych oraz w dolinie Wisłoki jako żyzne mady nadrzeczne.

W pozostałych terenach są gleby o słabszej wartości rolniczej, występujące w kompleksach żytnich: dobrym, słabym i bardzo słabym. W warunkach gospodarki intensywnej glebom kompleksu żytniego dobrego (w ilości 1078,6 ha) można nadać cechy wysokiej kultury i wykorzystać je do większości upraw.

1.1.4. Występowanie kompleksów leśnych [i obszarów Natura 2000][5].

Jedynie ok. 10 % powierzchni gminy pokrywają lasy skupione w dwóch kompleksach. Większy, w północnej części gminy wchodzi w skład Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i leży na terenie wsi Nagoszyn i Korzeniów. Drugi, mniejszy leży w południowej części gminy we wsi Wola Wielka przy granicy z gminą Czarna i stanowi część Jastrzębsko-Żdżarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W małym fragmencie (ok. 8,6 % ogólnej powierzchni) Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który leży w gminie Żyraków, przeważa drzewostan sosnowo-dębowy w postaci zespołu kontynentalnego boru mieszanego *Pino-Quercetum* porastający w zasadzie siedliska boru mieszanego świeżego, rzadziej boru mieszanego wilgotnego.

Bardzo rzadko spotykane są płaty lasu dębowo-grabowego grądu *Tilio-Carpinetum*, porastające najżyźniejsze i najzwięźlejsze gleby. Sporadycznie spotkać też można łęg olszowo-jesionowy porastający brzegi cieków wodnych oraz zespół bagienny lasu olchowego-olsu, występujący w bezodpływowych zagłębieniach terenu.

W tarnowskiej części Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu powołano dotychczas 5 pomników przyrody żywej. Wszystkie pomniki to okazałych rozmiarów dęby szypułkowe rosnące w większości na terenach prywatnych posesji w Korzeniowie.

W POChK brak jest bazy turystycznej, nie są wyznaczone szlaki turystyczne.

Fragment Jastrząbsko-Żdżarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdujący się na terenie gminy Żyraków obejmuje część wsi Wola Wielka i Straszęcina. We wsi Straszęcin na rzece Grabiance utworzono zalew stanowiący obecnie ośrodek rekreacyjno-sportowy z bazą noclegową w postaci motelu i domków campingowych.

Na jednego mieszkańca gminy przypada 8,7 ara lasu, przy średniej w dawnym województwie tarnowskim wynoszącej 12 arów i krajowej wynoszącej 23 ary. Wskaźnik lesistości gminy jest niemal trzykrotnie niższy od średniej krajowej.

[1.1.4a Obszary Natura 2000

DWD. Dolna Wisłoka z Dopływami PLH 180053

Występujący fragmentarycznie na obszarze V. [i VI.][6] zmiany Studium obszar Natura 2000 Dolna Wisłoka

z dopływami jest ostoją siedliskową zatwierdzoną w 2011 roku. Dolina rzeki jest płaska i bardzo rozległa. Dopływy mają charakter rzek krainy lipienia (brzany). Szerokość koryt rzek i potoków jest bardzo różna i waha się średnio od 0,7 8 do 20 40 metrów w granicach stałego porostu traw. Głębokość jest również zmienna zależna od wielkości rzeki i waha się od 0,15 do 3,5 m. Brzegi cieków są gęsto porośnięte drzewami i krzewami. Dno rzeki Wisłoki jest głównie piaszczysto - żwirowe, a miejscami kamieniste z nielicznymi ukośnie do prądu występującymi naturalnymi progami z piaskowca, niekiedy z pojedynczymi głazami narzutowymi. Koryto jest również urozmaicone zwalonymi pniami drzew, z licznymi płosami, widoczne są przełamania spadku rzeki.

Rzeka Wisłoka stanowi bardzo ważny korytarz ekologiczny łączący jej dopływy i rzekę Wisłę dlatego powinna w całości podlegać szczególnej ochronie.

W Wisłoce w latach 2004 - 2008 stwierdzono występowanie 32 gatunków ryb oraz jeden gatunek minogów; w tym z rodziny łososiowatych (3 gatunki), karpiowatych (20 gatunków), głowaczowatych (2 gatunki), kozowatych (2 gatunki), szczupakowate (1 gatunek), okoniowate (2 gatunki), sumowate (1 gatunek) i wątłuszowatych (1 gatunek).

Wody rzeki Wisłoki i jej dopływów są siedliskiem cennych gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Dorzecze Wisłoki objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych (certy, troci wędrownej, łososia i jesiotra ostronosego) zaś jej dopływy na tym odcinku są wymieniane jako jedne z cieków dorzecza o walorach kwalifikujących je jako potencjalne tarliska anadromicznych ryb wędrownych co potwierdza obecność form młodocianych łososia (Salmo salar) i siedlisko ryb prądolubnych. Wytypowane dopływy rzeki Wisłoki są w najmniejszym stopniu przekształcone, a zarazem są siedliskami raka rzecznego (Astacus astacus), Odcinki doliny Wisłoki i wybranych dopływów charakte-

ryzują się umiarkowanym stopniem przekształcenia siedlisk pozakorytowych. Fragmenty zbliżone do naturalnych zachowały się zwłaszcza w dolinach potoków Tuszymka, Brzezinka, Czarna /Grabinianka/ i Chotowski. Przeważają zbiorowiska lasów łęgowych (kod: 91E0). Zarówno nad Wisłoką jak i nad jej dopływami największe powierzchnie zajmują łęgi wierzbowe (91E0-1) zarówno w postaci dojrzałej Salicetum albo-fragilis jak i inicjalnej Salicetum triandro-viminalis. W szczególności terasy Wisłoki, w znacznym stopniu porośnięte są krzewiastymi formacjami wierzb wąskolistnych, pozostających w kompleksie przestrzennym z niżowymi ziołoroślami nadrzecznymi (kod: 6430-3) i pozostałościami, często w postaci szpalerów lub niewielkich kęp, łęgu topolowego Populetum albae (kod: 91E0-2), głównie z topolą czarną. Mniejsze powierzchnie zajmują inne zbiorowiska łęgowe. Wąskimi pasami nad dopływami Wisłoki, wraz z łęgami wierzbowymi, występują płaty niżowego łęgu olszowo-jesionowego Fraxino Alnetum (kod: 91E0-3), wyraźnie podbagnionego, rozwijającego się na lokalnych wysiękach i w miejscach o utrudnionym odpływie wody. Rzadko towarzyszy mu podgórski łęg strumykowy Carici remotae-Fraxinetum (kod: 91E0-5). Łęgi w dolinach rzecznych mają podstawowe znaczenie siedliskotwórcze, także jako wyraźna zasłona i izolacja teras zalewowych i brzegów przed bezpośrednim oddziaływaniem antropogenicznym. W niektórych miejscach, na skraju doliny lub na wysokim brzegu, zwykle na niewielkich powierzchniach znajdują się wilgotniejsze postaci łąk świeżych (kod: 6510-1), będących zbiorowiskami zastępczymi łęgów. Na siedliskach tych prowadzony jest głównie wypas, rzadko gospodarka kośna.
Odrębny, bardzo rzadki typ siedliska stanowią permanentnie inicjalne żwirowiska i kamieniste odsypy tworzące wyraźne wyspy w nurcie Wisłoki oraz plaże. Częściowo zajęte są one płatami wierzb wąskolistnych, ale pojawiają się na nich niewielkie fragmenty nietrwałych zbiorowisk ziołoroślowych i trawiastych.
Na skraju otuliny w potoku Tuszymka, obecne są zbiorowiska z włosienicznikiem wodnym Batrachium fluitantis, grążelem żółtym Nuphar lutea, okrężnicą bagienną Hottonia palustris, żabiściekiem pływającym Hydrocharis morsus-ranae i otoczeniem szuwarowym. Zróżnicowane są zbiorowiska higrofilne, zarówno ziołoroślowe jak i zarastające olszą czarną, szuwary. Dominującą rolę odgrywa różnowiekowy podrost i zadrzewienia olszy czarnej Alnus glutinosa, wierzby szarej Salix cinerea z warstwą zielną tworzoną przez turzycę długokłosą Carex elongata, turzycę pęcherzykowatą Carex vesicaria, kosaćca żółtego Iris pseudacorus, sitowie leśne Scirpus sylvestris i inne. Nad Tuszymką i wzdłuż rowów melioracyjnych obficie porastają szuwary z turzycą pęcherzykowatą Carex vesicaria, turzycą brzegową Carex riparia, turzycą błotną Carex acutiformis, a gdzie niegdzie pojawiają się niewielkie fragmenty podmokłych łąk na podłożu torfowym. W suchszych miejscach, pojawia się także sosna pospolita Pinus sylvestris i dąb szypułkowy Quercus robur.
Dla obszaru obecnie nie ustanowiono planu ochrony ani planu zadań ochrony, jednakże ze standardowego formularza obszaru Natura 2000 wynikają pewne wskazówki dotyczące działań antropogenicznych, które mogą mieć osłabiający wpływ na jego funkcjonowanie w różnym stopniu.
Zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania obszaru
Główne źródło zagrożenia - opisane w standardowym formularzu dla tego obszaru - stanowi przede wszystkim gospodarka rolna – związane z nią przekształcenia środowisk roślinnych, sztuczne nawozy, pestycydy lecz nie tylko - obszar zagrożony poprzez szereg działań antropogenicznych związanych z planami przekształceń koryta regulacją oraz zabudową poprzeczną dla celów energetycznych. Bardzo negatywne oddziaływanie ma także usuwanie roślinności oraz wycinanie rosnących nad ciekami drzew, co drastycznie pogarsza warunki dla występującej fauny, zwłaszcza w okresach zwiększonego nasłonecznienia i niskich przepływów wód, częściowo nadmierna eksploatacja kruszyw w koryta rzecznego.][5]

Obiekty chronione prawem, uznane za pomniki przyrody.

Tabela nr 2

Lp.	Nazwa obiektu	Nr w ewidencji	Miejscowość	Położenie i opis	Ochrona prawna - Rozporządzenie Wojewody Tarnowskiego
1.	Dąb szypułkowy	187	Korzeniów	Przy drodze lokalnej wł. Skarb Państwa	2/87
2.	Dąb szypułkowy	188	Korzeniów	Posesja p. J. Laczaka zam. Korzeniów 35	2/87
3.	Dąb szypułkowy	189	Korzeniów	Nad potokiem na posesji p. Józefa Rembirza zam. Korzeniów	2/87
4.	Dąb szypułkowy	190	Korzeniów	W pobliżu potoku na posesji p. Ludwika Kukułki obw. - 370 cm wys. - 30 m	2/87
5.	Dąb szypułkowy	191	Korzeniów	Na tzw. Łapiszu na posesji p. Anny Kani obw. - 400 cm	2/87
6.	Dąb szypułkowy	329	Wola Wielka	Na posesji p. Koziarków żarn. Wola Wielka 57 obw. - 328 cm wys. - 26 m	24/97

Na terenie gminy Żyraków występują też rośliny chronione ujęte na Regionalnej „Czerwonej Liście" gatunków zagrożonych opracowanej przez p. Pawła Nabożnego w lipcu 1997 r. Są to:

Rośliny chronione na terenie gminy Żyraków

Tabela nr 3

Lp.	Nr na „Czerwonej Liście"	Nazwa	Miejsce występowania
I.	36	Widłak goździsty Lycopodium clavatum L.	Nagoszyn
2.	140	Zimowit jesienny Colchicum autumnale L.	Straszęcin
3.	142	Sniedek baldaszkowaty Omitkogalum collinum L.	Nagoszyn
4.	170	Storczyk (kukułka) krwista Dactylorhiza incameta L. Soó.	Żyraków - Góra Motyczna
5.	172	Storczyk (kukułka) szerokolistna Dactylorhiza majolis (Rchb.) P.F. Hunt J. Summerh.	Żyraków
6.	178	Podkolan biały Platanthera bifolia (L.) Rich.	Nagoszyn, Korzeniów, Wola Nagoszyńska
7.	196	Kruszczyk błotny Epipactis (L.) Crantz	Straszęcin
8.	203	Listera jajowata Listera ovata (L) R. Br.	Straszęcin

1.1.5. Występowanie złóż surowców naturalnych.

a) złoże gazu i ropy naftowej

„Korzeniów - Męciszów" - złoże w eksploatacji. Obecnie w kopalni wydobywa się jedynie gaz ziemny z 4 otworów z pokładów miocenu, ok. 1100 - 1200 m,

b) złoże gazu ziemnego „Brzeźnica" - złoże w eksploatacji.

W okolicach Bobrowej znajdują się otwory Brzeziny 2, Brzeziny 3, Brzeziny 7 w okolicach Bobrowej,

c) surowce ilaste kruszywo naturalne:

- „Dębica - Żyraków" - lokalizacja od Bobrowej wzdłuż Wisłoki do Zawierzbia (zasoby 4.817 tys. m^3)

[• „Dębica – Żyraków 7", „Dębica – Żyraków 8", „Dębica – Żyraków 9", „Dębica – Żyraków 10", „Dębica – Żyraków 11", „Dębica – Żyraków 13", „Dębica – Żyraków 14", „Dębica – Żyraków 15", „Dębica – Żyraków 16", „Dębica – Żyraków 17", „Żyraków Skarpa", „Żyraków - Staw", „Kolonia - Stok" „Wisłoczanka"– wydzielone, na podstawie nowej dokumentacji geologicznej z dotychczasowego złoża „Dębica – Żyraków" i częściowo korygujące dotychczasowy zasięg występowania złóż - lokalizacja w pasie wzdłuż Wisłoki w miejscowości Żyraków][3]

[• „Straszęcin – Wisłoka" w miejscowości Straszęcin][7]

- gliny, iły:
  - „Góra Motyczna" (zasoby 883 tyś. m3). Glina z tego złoża wykorzystywana jest jako surowiec schudzający przy produkcji cegły,
  - „Kopalina gliny w Korzeniowie" (działka 818) w pobliżu nie istniejącej starej cegielni dworskiej, obok kopalni gazu, posiada glinę zailoną, bardzo plastyczną, średnio zwartą. Możliwość dalszego wykorzystywania do produkcji cegły budowlanej, pustaków itp.

Na terenie gminy Żyraków wyznaczono dwa obszary perspektywiczne dla eksploatacji glin wyrobów ceramiki budowlanej oraz jeden dla eksploatacji kruszywa mineralnego:

Obszar I - Korzeniów - obszar obejmujący dwa tereny podworskie, na jednym z nich istniała cegielnia.

Obszar II - rejon objęty dokumentacją geologiczną Dębica - Żyraków (miejscowości: Zawierzbie, kolonia Żyrakowska i Żyraków).

Obszar III o nazwie Góra Motyczna.

W północnej części gminy licznie występują wydmowe złoża piasku, możliwe do eksploatacji w dalszej perspektywie.

1.2. Stan środowiska naturalnego.

1.2.1. Stan powietrza atmosferycznego.

Stan zanieczyszczenia powietrza (imisji) w rejonie Żyrakowa nie był w latach 90-tych badany przez Wojewódzką Stację Sanitamo-Epidemiologiczną w Tarnowie.

Przyjmując rezultaty badań w najbliższym sąsiedztwie gminy (Dębica, Pustków) z 1997 roku można stwierdzić, że dla zanieczyszczeń podstawowych (pył zawieszony, SO_2, NO_2) nie występuje przekroczenie stężeń dopuszczalnych.

Nie wyklucza to występowania lokalnych przekroczeń stężeń dopuszczalnych w otoczeniu pojedynczych miejscowych źródeł.

1.2.2. Stan wód powierzchniowych.

Rzeka Wisłoka będąca odbiornikiem cieków odpływających z gminy Żyraków objęta była przez PIOŚ-WIOŚ w Tarnowie badaniami w ramach monitoringu regionalnego.

W raporcie o stanie środowiska w 1996 roku dokonano oceny rzek przepływających przez teren województwa tarnowskiego. Wody rzeki Wisłoki na odcinku południowo-wschodniej granicy gminy Żyraków pod względem fizyko-chemicznym odpowiadają II klasie czystości.

W ostatnich dwóch latach w związku z oddaniem do eksploatacji oczyszczalni ścieków dla miasta Jasła, Pilzna i Dębicy nastąpiła poprawa stanu wód rzeki Wisłoki na tym odcinku jej biegu.

Również wskaźniki hydrobiologiczne odpowiadają II i III klasie czystości, ale we wskaźnikach mikrobiologicznych i w ocenie ogólnej rzeka Wisłoka przepływająca przez teren byłego województwa tarnowskiego nie odpowiada normatywom.

Podobny stan dotyczy największego dopływu Wisłoki na terenie gminy Żyraków - rzeki Grabinianki (vel drabinki. Czarnej Tarnowskiej). Jest ona obciążona ściekami odprowadzanymi do niej przez trzy gminy tj. Lisią Górę, Czarną i Żyraków.

Jedynie wskaźniki hydrobiologiczne odpowiadają II klasie czystości, natomiast wskaźniki mikrobiologiczne i klasyfikacja ogólna na całej długości rzeki nie odpowiadają normatywom.

Pozostałe potoki z gminy Żyraków (Potok Wiewiórski, Potok Bobrowski, Potok Nagoszyński) zanieczyszczone są ściekami głównie bytowymi, a wody tych cieków zaliczane są do III klasy czystości lub są pozaklasowe.

Zły stan jakości wód powierzchniowych w gminie wynika z zanieczyszczeń bytowo-gospodarczych, spływów powierzchniowych z terenu gminy, jak też z zanieczyszczeń wnoszonych częściowo z wodami wpływającymi na jej teren. Obszarami stanowiącymi największe potencjalne źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych są tereny zwodociągowane lecz nie posiadające kanalizacji.

1.2.3. Stan wód podziemnych.

Gmina Żyraków jest bogata w wody podziemne. 1/3 powierzchni gminy obejmuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 425 „Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów". Występuje on na terenie wsi Nagoszyn, Bobrowa, Wola Żyrakowska, Żyraków, Straszęcin.

Charakteryzuje się on płytkim występowaniem wód i brakiem dostatecznego nakładu. Część zbiornika występująca na terenie gminy to obszar silnie zagrożony o czasie przesiąkania pionowego poniżej 5 lat.

Woda podziemna jest eksploatowana w gminie Żyraków w sposób intensywny w gminnych ujęciach wody tj. pięciu studniach wierconych S1, S2, S4, S5 i S7 w Żyrakowie oraz studni S2A w Nagoszynie.

1.2.4. Klimat akustyczny.

Na terenie gminy Żyraków nie prowadzono dotychczas żadnych badań kompleksowych w zakresie poziomu hałasu w środowisku, zatem niemożliwym staje się określenie tła akustycznego dla terenu całej gminy.

Przy stosunkowo niewielkim uprzemysłowieniu gminy ewentualne występowanie hałasu przemysłowego ma głównie charakter komunikacyjny związany z przebiegiem dawnych dróg wojewódzkich i ruchem lokalnym międzysołeckim i tranzytowym międzygminnym.

Stan nasycenia samochodami osobowymi na koniec 1997 r. wynosił 182 s.o. na jeden tysiąc mieszkańców, przy średniej dla całej Polski zbliżającej się do 400 s.o./1000 mieszkańców.

Dla podłoża pochłaniającego, dominującego w warunkach wiejskich, zasięg hałasu równego 60 dB(A) - ustalony jako dopuszczalny dla hałasu komunikacyjnego na terenach zabudowy zagrodowej wynosi do 20 m.

Dla 50 dB(A) (pora nocna) wynosi 60 do 70 m.

W warunkach podłoża odbijającego wielkości te znacznie wzrastają i dla 60 dB(A) hałas ma zasięg ok. 40 m a dla 50 dB(A) hałas zmniejsza się dopiero w odległości ponad 400 m.

1.2.5. Powierzchnia ziemi.

Gleby terenu gminy Żyraków należą w zdecydowanej większości w mezoregionie Doliny Dolnej Wisłoki do madów rzecznych, natomiast w mezoregionie Płaskowyżu Tarnowskiego - do gleb bielicowych i bielic.

Zawartość metali ciężkich w glebach obszaru gminy Żyraków jest naturalna i gdzieniegdzie podwyższona.

Zjawisko potencjalnego spłukiwania gleb nie występuje lub jest słabe.

Na terenie gminy Żyraków brak jest mogielników magazynujących przeterminowane środki ochrony roślin.

Nie funkcjonuje też wysypisko śmieci - odpady składowane są dzięki porozumieniu z Zarządem Gminy Dębica na gminnym wysypisku w Paszczynie.

Za rejony o największych antropogenicznych przekształceniach powierzchni ziemi uznać należy południową najbardziej zurbanizowaną część gminy (Straszęcin, Zawierzbie) oraz rejon żwirowisk i wyrobisk nad rzeką Wisłoka (Żyraków, Wola Żyrakowska).

2. WARTOŚCI KULTUROWE.

2.1. Stan badań archeologicznych.

Badania poszukiwawcze w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski na obszarze 101-71, przeprowadzone przez prof. dr hab. Michała Parczewskiego w 1995 roku, objęły część gminy Żyraków (Bobrowa, Korzeniów, Nagoszyn, Bobrowa Wola) oraz okolice Brzeźnicy i Pustkowa w gminie Dębica, a także miejscowość Wolę Ociecką w gminie Przecław. W wyniku badań zewidencjonowano 85 stanowisk, w tym 4 znane wcześniej. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji chronologiczno-kulturowej i analizy funkcjonalnej odkrytych stanowisk wyróżniono na terenie gminy Żyraków spośród 48 zewidencjonowanych stanowisk:

- kościół i cmentarz (Korzeniów, stan. 13),
- kopiec ziemny (Nagoszyn, stan. 26),
- obiekt produkcyjny (Nagoszyn stan. 9).

Na obszarze 101-71 wystąpił zróżnicowany materiał zabytkowy pochodzący od epoki kamienia po czasy nowożytne. Odkryto tu prawie 1500 fragmentów naczyń, pierścień brązowy, 2 toporki kamienne, przęślik gliniany, 25 wyrobów krzemiennych, polepę, żużel.

Wykaz stanowisk na obszarze 101-71 [oraz fragmencie obszaru 102-70 objętego V. zmianą Studium][5] [i VI. Zmianą Studium][6] w układzie chronologicznym:

<u>I. Epoka kamienna lub wczesna epoka brązu.</u>

Bobrowa - stan. 3, 5, 7 (43, 45, 47)
Korzeniów- stan. 8, 11, 15, 17, 19 (3, 6, 10, 12, 140
Nagoszyn - stan. 5, 10, 24 (19, 24, 38)
[Straszęcin – stan. 86, 92, 93][5].

<u>II. Neolit lub wczesna epoka brązu.</u>

Bobrowa - stan. l, 3, 4, 5 (41, 43, 44, 45)

Nagoszyn - stan. 7, 9, 12, 20, 21, 22, 25 (21, 23, 26, 34, 35, 36, 39)

<u>III. Epoka brązu.</u>

Bobrowa - stan. 8 (83)

Korzeniów - stan. 6, 7, 14 (l, 2, 9)

Nagoszyn- stan. 2, 10, 13, 25 (16, 24, 27, 39).

<u>IV. Okres rzymski.</u>

Bobrowa - stan. 5 (45)

Korzeniów - stan. 8, 20 (3, 15)

Nagoszyn - stan. 7, 9, 10 (21, 23, 24)
[Straszęcin – stan. 93][5][, 89 i 91][6]

V. Okres prehistoryczny

Bobrowa - stan. 4, 6 (44,46)

Korzeniów - stan. 7, 8, 12, 14, 15, 17, 18, 19 (2, 3, 7, 9, 10, 12, 13, 14)

Nagoszyn - stan. 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 17, 22, 24 (18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 31, 36, 38)

[Straszęcin – stan. 87, 90, 91 i 93][6]

[Va. Wczesne średniowiecze
Straszęcin – stan. 88][5][i 89][6]

VI. Późne średniowiecze

Bobrowa - stan. 2, 3, 4, 5, 6, 8 (42, 43, 44, 45, 46, 48)
Korzeniów - stan. 7, 10, 14, 15, 17, 18 (2, 5, 9, 10, 12, 13)
Nagoszyn - stan. 2, 4, 5, 7, 9, 17, 18, 19, 23
[Straszęcin – stan. 90][6]

VII. Okres nowożytny

Bobrowa - stan. 2, 3, 4 (42, 43, 44)
Korzeniów - stan. 13, 15 (8, 10)
Nagoszyn - stan. 2, 3, 5, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 23, 24, 25 (16, 17, 19, 26, 28, 29, 30, 32, 34, 36, 37, 38, 39)
[Straszęcin – stan. 86][5]

VIII. Chronologia nieokreślona

Nagoszyn - stan. 9, 26 (23, 40)

Zagrożeniem dla większości stanowisk jest przede wszystkim powszechnie stosowana głęboka orka traktorowa oraz rozprzestrzeniająca się zabudowa wsi.

Do przebadania pozostał obszar 2/3 gminy objęty arkuszem AZP nr 101 - 70 i 102 - 70.

2.2. Zasoby i stan zabytków architektury i urbanistyki.

W ramach podziału historycznej Ziemi Krakowskiej na historyczne powiaty i regiony („Raport o stanie ochrony zabytków i środowiska kulturowego 1992/93 - Ziemia Krakowska” wykonany przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie) gmina Żyraków zaliczona została do historycznego powiatu Pilznieńskiego, który geograficznie obejmuje Płaskowyż Tarnowski, Płaskowyż Kolbuszowski i część Pogórza Ciężkowickiego. Wartością niematerialną jest pogranicze Krakowiaków i Rzeszowiaków.

Charakterystycznym układem ruralistycznym jest wieś jedno- i wielodrożna z zabudową szeregową.

Historycznie najstarszą miejscowością w gminie jest Zasów, której nazwa pojawiła się w XIII w. Następnie w XIV w. założono Korzeniów i Nagoszyn, Górę Motyczną i Wiewiórkę. Wola Wielka i Mokre powstały w XV w. a Bobrowa i Bobrowa Wola na przełomie XVI/XVII w.

2.2.1. Obiekty rejestrowane.

Obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Państwowej Służby Ochrony Zabytków, Oddziału Wojewódzkiego w Tarnowie nie są liczne (8), lecz reprezentują zarówno zabytki archeologiczne (grodzisko w Woli Wielkiej, ruiny zamczyska w Wiewiórce), zabytki architektoniczne (dwory w Zasowie i Korzeniowie, kościoły w Zasowie i Nagoszynie) jak i parki podworskie (w Zasowie i Korzeniowie). Stan ich zachowania jest różny: od świetnie utrzymanego kompleksu dworskiego w Korzeniowie, po zagrażającą sąsiedztwu ruinę dworu w Zasowie.

Wykaz i stan obiektów zabytkowych w gminie.

Tabela nr 4

Lp.	Nr wpisu w rejestrze zabytków	Obiekt zabytkowy	Lokalizacja	Forma	Stan
1	2	3	4	5	6
1.	A 428/296	Grodzisko w Woli Wielkiej	Położone w południowej części wsi na parceli nr 489	Obiekt jest jednym z unikalnych typów średniowiecznych umocnień obronnych o wysokich wałach ziemnych w kształcie podkowy. Cały obiekt posiada średnicę ok. 25 m i jest oddzielony od pozostałej części wzgórza głęboką fosą.	Obiekt zagrożony przez prace budowlane prowadzone na sąsiedniej parceli.
2.	A 429/295	Ruiny zamczyska w Wiewiórce	Powyżej drogi prowadzącej do Róży na parcelach 1504/1 1504/3 1504/6 1504/7	Pozostałości dawnej letniej rezydencji Tarnowskich z przełomu XV/XVI w. Prostokątne płaskie zamczysko, otoczone rowem, zachowały się ślady po mostach zwodzonych.	W pobliżu stawy, szczątki parku. Całość w złym stanie.
3.	A 199	Dwór w Zasowie	Położony w parku naturalistycznym na niewielkim wzniesieniu w otoczeniu stawów na dz. 450.	Przebudowany przez rodzinę Łubieńskich na pocz. XX w. w formie klasycystycznej dawny budynek sądu pochodzący z XVIII w.	Pozostaje w ruinie.
4.	A 199	Park podworski w Zasowie	Położony ok. 100 m od drogi Dębica - Radomyśl w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła na dz. 450, 452, 453.	Powierzchnia całego kompleksu 11,5 ha w tym 0,3 ha zajmują stawy, a 8 ha przypada na teren zadrzewiony.	Drzewostan parku ma charakter grądu z domieszką dębu i buka. Zachowany w dobrej kondycji lecz brak prac pielęgnacyjnych. Obecnie na terenie parku obok ruin dworu znajdują się obiekty współczesne: budynek szkolny, garaż (dz. 453), Dom Nauczyciela, boisko ziemne.
	Uwaga: Park posiada dokumentację ewidencyjną wykonaną w 1988 r. przez dr inż. Jerzego Dziewolskiego, mgr inż. Marię Mazur i mgr inż. Waldemara Mazura.				

Lp.	Nr wpisu w rejestrze zabytków	Obiekt zabytkowy	Lokalizacja	Forma	Stan
1	2	3	4	5	6
5.	A-213	Dwór w Korzeniowie	Położony w parku w otoczeniu stawów na działce 713/1.	Dwór z przełomu XVIII i XIX . murowany, parterowy z mieszkalnym poddaszem, dach łamany z portykiem wspartym na czterech kolumnach.	Zachowany w dobrym stanie. Obiekt użytkuje Szkoła Podstawowa.
6.	A-213	Park krajobrazowy w Korzeniowie z ok. XVIII w.	Park położony ok. 50 m od drogi Żyraków - Przecław na działkach 713/1, 713/2, 712, 931, 932, 935.	Powierzchnia całego kompleksu wynosi 16,9 ha w tym 1,5 ha stanowią stawy i ok. 4 ha teren zadrzewiony.	Teren parku porasta drzewostan różnogatunkowy z dużą liczbą starych, okazałych drzew lecz ze znacznym udziałem nalotu. Zachowany w dobrym stanie - brak prac pielęgnacyjnych.
	Uwaga: Park posiada dokumentację ewidencyjną wykonaną w 1988 r. przez dr inż. Jerzego Dziewolskiego oraz specjalistów mgr inż. Marię Mazur i mgr inż. Waldemara Mazura.				
7.	A-315	Kościół parafialny w Nagoszynie p.w. Św. Antoniego Padewskiego	Położony w centrum wsi - na działce nr 2256.	Kościół ceglany powstały w latach 1922-25 wg projektu Teofila Talowskiego. Bazylikowy, neogotycki, trzynawowy, kryty blachą.	Stan dobry
8.	A-427	Kościół parafialny w Zasowie p.w. Bpa wraz z otoczeniem w granicach działki	Usytuowany na działce nr 461/2 objętej KW Nr 8190	Kościół ceglany zbudowany w 1885 r. na miejscu starego drewnianego z XIV w. Otynkowany, o zwartej bryle, bez wieży. Kościół jest orientowany, jednonawowy, z zamkniętym trójbocznie prezbiterium i parą kaplic w charakterze transeptu. Kościół o charakterze neogotyckim.	Stan dobry

2.2.2. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków.

Według danych Służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Tarnowie w gminie Żyraków są 333 obiekty zabytkowe w średnim stanie zachowania.

Poza wpisanymi do rejestru należy wymienić obiekty ujęte w ewidencji zabytków:

we wsi Zasów

- budynek szkolny nr 9 sprzed 1910 r.,
- kapliczka przydrożna przy nr 125-1914r.,
- kapliczka polna ceglana w płn.-zach. części wsi ok. 1900 r.,
- kaplica cmentarna, murowana tynk, sprzed 1900 r.,
- cmentarz wojskowy z I wojny światowej (1914-15),
- chałupy drewniane nr 47, 55, 159, 15 oraz zabudowa gospodarcza 33, 48, 78 (stodoły, stajnie),
- domy mieszkalne nr 118, 140,
- kramy żydowskie nr 3 i nr 4 (sprzed 1910 r.)

we wsi Mokre

- kapliczka przydrożna naprzeciw posesji nr 58A (ok. 1900 r.),
- kapliczka przydrożna naprzeciw posesji nr 44 I ćw. XX w.,
- chałupy drewniane nr l, 6, 8, 39, 51, 74, 126, 128,
- zabudowa gospodarcza (stodoły, obory) przy nr 6, 74, 126, 13.

we wsi Nagoszyn

- kapliczka przy nr 87,
- szkoła podstawowa nr 16 - drewniana (data 30-te XX w.),
- domy mieszkalne drewniane nr l, 4, 11, 12, 13, 27, 28, 35, 36, 44, 45, 46, 49, 50, 56, 58, 60, 62, 65, 66, 67, 68, 70, 72, 73, 75, 79, 85, 86, 95, 99, 122, 135, 220, 221, 225, 226, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235,236,237, 238,271,287,290,
- kuźnia przy nr 95, 219
- zabudowania gospodarcze (stajnie, stodoły, kurniki) przy nr: 28, 35, 45, 56, 62, 68, 72, 78, 122, 219, 220, 221, 230, 232, 235, 290, 137, 239

przysiółek Wola Nagoszyńska

• kuźnia przy nr 210,
• domy drewniane nr 155, 157, 159, 188, 190, 194, 199, 200, 209, 210, 162, 169, 172, 173, 181, 183, 186, 191, 192, 202, 211, 213, 156, 179, 173, 158,
• zabudowania gospodarcze przy nr 74, 155, 159, 188, 190, 194, 199, 200, 209, 156, 179,158

we wsi Bobrowa Wola

• domy drewniane nr 27, 30, 36, 40, 54, 56, 64, 65, 66, 68, 69, 80, 85
• stodoły, stajnie przy nr 27, 36, 39, 69, 85

we wsi Żyraków

• dwór (rządcówka) 2 pół. XIX w. murowany piętrowy
• park podworski z XIX w. zachowany w stanie znacznie uszczuplonym posiada dokumentację w „Katalogu parków woj. tarnowskiego" autorstwa mgr inż. Zbigniewa Bielatowicza, Piotra Jamrozika (1977),
• cmentarz katolicki, nieczynny proponowany do wpisu do rejestru,
• Dom Nauczyciela nr 776 (dawna szkoła) murowany lata 20-te XX w.,
• domy drewniane nr 21, 14, 18, 61, 62, 75, 82, 37, 49

we wsi Bobrowa

• kapliczka przy nr 49 pół. XIX w.,
• kapliczka przy drodze Bobrowa - Korzeniów I pół. XIX w.,
• domy nr 8, 9, 10, 11, 29, 52, 58, 62, 63, 64, 71, 5, 14, 18, 19, 21, 23, 26, 27, 28, 30, 31, 46, 48, 49, 68,72,75,77a, 91, 94, 97, 98, 101, 105,
• budynki gospodarcze przy nr 8, 9, 11, 29, 52, 58, 63, 64, 71

we wsi Góra Motyczna

• domy drewniane nr 28, 33, 71, 126, 127, 133
• stodoły przy nr 127, 133

we wsi Korzeniów

• kapliczka przy nr 72 mur. I pół XIX w.,
• domy nr 33,47,72, 74,34, 44, 39, 46, 51, 52, 53, 61, 62

• stodoły przy nr: 33, 47, 72
• magazyn przy nr 47

we wsi Wiewiórka
• domy nr 250, 230, 228, 125, 127, 30,
• kapliczka przy nr 7 mur. ok. 1890 r.,
• kapliczka przy nr 3 mur. ok. 1900 r.,
• kapliczka mur. ok. 1890 r.

we wsi Wola Wielka
• dom nr 10, 41 drew.,
• stajnia przy nr 10

we wsi Wola Żyrakowska
• domy nr 60,61, 72, 27, 29, 31, 33, 36, 38, 39, 40, 52, 58, 63, 70, 71, 73
• stodoły i stajnie przy nr 60, 61, 72

we wsi Straszęcin
• dwór murowany z pół. XIX w. przebudowany w 1910-30, w latach 80-tych przeprowadzono remont kapitalny,
• park podworski z XIX w. w stanie uszczuplonym, posiada kartę ewidencyjną parku w „Katalogu parków woj. tarnowskiego" wykonaną przez mgr inż. Zbigniewa Bielatowicza i Piotra Jamrozika (1977 r.),
• plebania nr 86 mur. ok. 1850,
• kaplica cmentarna rodziny Reyów - Jabłonowskich koń. XIX w.,
• kaplica cmentarna rodziny Stoben mur. II pół. XIX w.,
• domy drewniane nr 53, 83, 91, 94, 178, 180,
• dom mur. nr 75,
[• kapliczka murowana z pocz. XX w. – obiekt z Gminnej Ewidencji Zabytków.][6]

Uwaga:

Spośród licznie ujętych w ewidencji zabytków przykładów drewnianej zabudowy wsi wiele nie istnieje w terenie lub jest w bardzo złym stanie. Na ich miejscu po-

wstają budynki murowane rzadko nawiązujące do kształtów i gabarytów obiektów tradycyjnych.

Należałoby uaktualnić listę obiektów ewidencjonowanych.

2.3. Stan ochrony dziedzictwa kulturowego.

Stan zasobów kulturowych w gminie Żyraków wg raportu „Zasoby kulturowe i ochrona zabytków w województwie tarnowskim w latach 1994-95" oraz wg badań AZP

Tabela nr 5

Obiekty	Ilość	w tym:	
		murowane	drewniane
Zabudowa mieszkaniowa	286	9	277
Obiekty sakralne	21	19	2
w tym:			
• kościoły XIX-XX w.	3		3
• kaplice, kapliczki	15	2	17
• dzwonnice	1		1
Obiekty użyteczności publicznej	9	5	4
w tym:			
• szkoły	2	1	3
• inne	6	3	3
Zabytki przemysłowe i gospodarcze	2	1	1
w tym:			
• spichrze	1	1	
• inne	1		1
Zamki, pałace, dwory	4	4	
Parki	4		
Cmentarze	7		
w tym:			
• rzymsko-katolickie	6		
• wojenne	1		
Archeologia	[52][5] stanowiska		

Stan obiektów zabytkowych na terenie gminy Żyraków jest średni.

Obok przykładów pozytywnych (dwór w Korzeniowie, dwór w Straszęcinie, kościół w Nagoszynie) są przykłady niszczenia (dwór w Zasowie - ruina, dwór w Żyrakowie pustostan).

Bardzo pozytywnie należy ocenić fakt, że wszystkie założenia parkowe pozostałe na terenie gminy posiadają opracowania dotyczące rewaloryzacji wykonane przez specjalistów w latach 80-tych.

Problemem pozostaje wdrożenie postulatów w nich zawartych w życie, a zwłaszcza finansowanie przewidzianych prac pielęgnacyjnych.

Należałoby również objąć badaniami archeologicznymi w ramach AZP resztę obszaru gminy.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW.

3.1. Ocena struktury osadnictwa i procesów urbanistycznych.

Tradycyjny dla tej części Płaskowyżu Tarnowskiego układ wsi „ulicówki" zachował się we wsiach: Zasów, Mokre, Nagoszyn, Wiewiórka, Góra Motyczna, Wola Wielka, Żyraków, Wola Żyrakowska, Bobrowa i w części Straszęcina.

We wsiach tych występuje jeden, bądź kilka rzędów skupionej zabudowy, usytuowanej równolegle do drogi przebiegającej przez wieś.

Zabudowa rozproszona występuje na terenie tych wsi tylko sporadycznie tak, że obszary między wsiami wypełniają areały pól.

Bobrowa Wola natomiast jest przykładem wielodrożnicy.

Z kolei nowa zabudowa Straszęcina oraz wydzielonego z jego obszaru Zawierzbia ma charakter podmiejski. Są tu przykłady zabudowy wielorodzinnej (bloki) oraz osiedli domów jednorodzinnych. Te jednostki osadnicze ściśle związane są z graniczącą z nimi poprzez Wisłokę Dębicą. Stopień przekształcania zabudowy wsi z zagrodowej na wyłącznie mieszkalną w tym głównie jednorodzinną obrazuje Tabela nr 6.

Trend ten jest najbardziej widoczny we wsiach: Zawierzbie, gdzie ponad połowa zabudowy mieszkalnej (50,8 %) ma już charakter nierolniczy, Straszęcin (47,1%) i Żyraków (42,3 %).

Główny ośrodek administracyjno-usługowy stanowi Żyraków, znajdujący się w południowo-wschodniej części gminy. Usługi wyższego rzędu zlokalizowane są w Dębicy, z którą gmina sąsiaduje i powiązana jest 2 mostami drogowymi.

Spośród pozostałych 12 jednostek osadniczych ponadlokalną funkcję pełni Straszęcin (południowy kraniec gminy) - ze względu na nasycenie usługami wykraczającymi poza obsługę mieszkańców tej wsi.

Trzecim ośrodkiem skupiającym większą liczbę usług podstawowych jest wieś Nagoszyn znajdująca się w północnej części gminy.

Pozostałe wsie pozostają siedzibami sołectw i zaopatrzone są tylko częściowo w usługi podstawowe. Wyjątkiem jest Zawierzbie nie posiadające na swym terenie żadnych usług publicznych. Mieszkańcy tej wsi korzystają z usług zlokalizowanych po sąsiedzku w Dębicy i Żyrakowie.

Charakter zabudowy w poszczególnych wsiach gminy.

Tabela nr 6

L.p.	Wieś	Ilość działek zagrodowych		Pow. [ha]	Ilość działek budowlanych jednorodz.		Pow. [ha]	Dość działek budowlanych wielorodz.		Pow. [ha]	Łącznie ilość działek mieszk.	Pow. [ha]
		szt.	%		szt.	%		ha	%		szt.	
1	2	3		4	5		6	7		8	9	10
1.	Bobrowa	253	89,7	50,6	27	9,6	2,7	2	0,7	1,0	282	54,3
2.	Bobrowa Wola	75	90,4	15,0	8	9.6	0,8	—	—	—	83	15,8
3.	Góra Motyczna	193	88,5	38,6	25	11,5	2,5	—	—	—	218	41,1
4.	Korzeniów	132	92,3	26,4	11	7,7	1,1	—	—	--	143	27,5
5.	Mokre	118	93,7	23,6	8	6,3	0,8	—	—	—	126	24,4
6.	Nagoszyn	350	93,6	70,0	24	6,4	2,4	—	—	-.	374	72,4
7.	Straszęcin	156	52,9	31,2	137	46,6	13,7	2	0,7	1,0	295	45,9
8.	Wiewiórka	208	92,0	41,6	18	8,0	1,8	—	—	—	226	43,4
9.	Wola Wielka	119	89,5	23,8	14	10,5	1,4	—	—	—	133	25,2
10.	Wola Żyrakowska	126	82,4	25,2	27	17,6	2,7	—	—	—	153	27,9
11.	Zasów	168	91,8	33,6	15	8,2	1,5	—	—	—	183	35,1
12.	Zawierzbie	61	49,2	12,2	63	50,8	6,3	—	—	—	124	18,5
13.	Żyraków	146	57,7	29,2	107	42,3	10,7	—	—	—	253	39,9
14.	Ogółem w gminie	2 105	81,2	421,0	484	18,8	48,4	4		2,0	2 593	471,4

3.2. Ocena rozwoju sektora produkcyjnego i usług.

Wiodącą funkcją gminy jest funkcja rolnicza, dlatego sektor produkcyjny i usługi są ściśle związane z tą funkcją.

W przeszłości, w związku z lokalizacją na terenie Straszęcina kombinatu rolno-przemysłowego „Igloopol" powstał tu ośrodek przetwórstwa i obsługi rolnictwa prowadzonego na skalę przemysłową, zatrudniający większość mieszkańców Straszęcina.

Po likwidacji dawnych struktur tego przedsiębiorstwa, prywatyzacji i podziału jego majątku część obiektów wydzierżawiono prywatnym firmom. Do zagospodarowania pozostałej bazy straszęcińskiego „Igloopolu" potrzebny jest duży kapitał. Są plany pozyskania go poprzez udział Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i stworzenie w Straszęcinie siedziby Międzynarodowego Centrum Współpracy Gospodarczej. Byłaby to spółka rynków hurtowych i grup producenckich (Giełda Tarnowska, Giełda Małopolska w Rzeszowie, Giełda Ziemi Sandomierskiej) utrzymująca kontakty handlowe na Ukrainie i Słowacji.

Działalność gospodarcza w gminie Żyraków prowadzona jest głównie poprzez działalność osób fizycznych, spółek prawa handlowego i spółdzielni.

Spośród 8-u spółek prawa handlowego zarejestrowanych w Rejestrze Handlowym w Sądzie Rejonowym w Tarnowie w styczniu 1998 roku, cztery z nich powstały w Straszęcinie: „ALMA-TS" PPHT „INTERSPORT", „SAK Metal", „BIS" oraz po jednej w Bobrowej „MDW - Maszyny" i w Zawierzbiu „WITMARK".

W gminie Żyraków zarejestrowanych jest także 8 Kółek Rolniczych, w tym Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Żyrakowie.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 spółdzielni różnego typu: Straszęcińska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Straszęcinie, Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Żyrakowie, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska" w Żyrakowie, Bank Spółdzielczy w Żyrakowie.

Działalność w zakresie uboju i przetwórstwa mięsa prowadzi 7 podmiotów:

- w Bobrowej (ubój tuczników, sprzedaż półtusz, gęsi),
- w Nagoszynie (ubojnia),
- w Górze Motycznej (ubojnia i masarnia),
- w Woli Wielkiej (ubojnia trzody chlewnej, ubojnia, półtusze, masarnia).

Przetwórstwo zbożowe ma miejsce:

- w Woli Żyrakowskiej (młyn zbożowy),
- w Żyrakowie (zakład produkcji kaszy, paczkowanie ryżu),
- w Górze Motycznej (piekarnia).

Zakłady związane z przemysłem budowlanym znajdują się:

- w Bobrowej (tartaki),
- w Górze Motycznej, Żyrakowie (wydobycie żwiru i pospółki, stolarnie, cegielnia),
- w Zawierzbiu (betoniarnia).

Zakłady rzemieślnicze w gminie to:

- warsztaty metalowe, ślusarskie w Górze Motycznej, Straszęcinie, Zasowie i Żyrakowie,
- zakład przetwórstwa tworzyw sztucznych w Górze Motycznej,
- zakład szlifowania odlewów w Bobrowej Woli.

Obszar gminy obsługują 2 stacje benzynowe w Bobrowej[, 2 stacje benzynowe][6] oraz warsztat mechaniki samochodowej w Straszęcinie i zakład napełniania gaśnic samochodowych.

Handel na terenie gminy prowadzony jest w 53 placówkach rozmieszczonych w sposób następujący: Bobrowa - 5, Bobrowa Wola, Góra Motyczna - 3, Korzeniów - 4, Mokre - 2, Nagoszyn - 5, Straszęcin - 9, Wiewiórka - 5, Wola Wielka - 2, Wola Żyrakowska - 5, Zasów - 4, Zawierzbie - 2, Żyraków - 7.

3.3. Stan własności gruntów.

BOBROWA

Powierzchnia ogólna **1 222,69 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	848,54 ha
Grunty komunalne:	24,80 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	221,62 ha
Grunty Skarbu Państwa:	-
Lasy Państwowe:	-

Struktura gruntów we wsi Bobrowa w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 7

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	687,38	1,36	192,69	—
2.	Sady	11,79	0,21	0,08	—
3.	Łąki	42,92	0,32	16,37	-
4.	Pastwiska	47,20	11,88	4,59	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	17,96		2,30	
6.	Grunty zadrzewione	4,06	0,48	1,36	
7.	Wody stojące	0,19	—	-	—
8.	Wody płynące	—	—	—	—
9.	Rowy	7,67	0,22	2,57	—
10.	Drogi	1,31	8,53	0,87	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	26,60	3,37	0,79	0,23
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	1,46	0,32	—	—
14.	**Razem**	**848,54**	**24,80**	**221,62**	**0,23**

BOBROWA WOLA

Powierzchnia ogólna **384,85 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 298,57 ha

Grunty komunalne: 6,24 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 12,56 ha

Grunty Skarbu Państwa: -

Lasy Państwowe: -

Struktura gruntów we wsi Bobrowa Wola w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 8

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	247,41	0,37	11,48	—
2.	Sady	2,76	0,02	—	—
3.	Łąki	3,18	—	0,36	—
4.	Pastwiska	9,11	0,05	0,60	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	19,81	—	—	—
6.	Grunty zadrzewione	4,46	0,83	0,07	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	—	—	—	—
9.	Rowy	0,90	—	0,04	—
10.	Drogi	0,47	4,06	0,01	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	8,69	0,76	—	—
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	1,78	0,15	—	—
14.	**Razem**	**298,57**	**6,24**	**12,56**	—

KORZENIÓW

Powierzchnia ogólna **773,37 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 489,07 ha

Grunty komunalne: 15,79 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 1,01 ha

Grunty Skarbu Państwa: 8,47 ha

Lasy Państwowe: 218,62 ha

Struktura gruntów we wsi Korzeniów w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 9

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	307,71	1,90	0,51	5,00
2.	Sady	3,69	0,13	—	0,13
3.	Łąki	35,35	0,03	0,24	0,21
4.	Pastwiska	58,21	3,36	0,75	2,07
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	53,81	1,07	—	0,73
6.	Grunty zadrzewione	4,30	2,46	0,26	0,03
7.	Wody stojące	0,03	—	—	—
8.	Wody płynące	3,74	0,04	—	0,04
9.	Rowy	0,12	0,07	—	0,01
10.	Drogi	4,60	4,50	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	16,00	0,53	—	—
12.	Zieleń	—	0,85	—	—
13.	Nieużytki	1,51	0,85	—	0,41
14.	**Razem**	**489,07**	**15,79**	**1,01**	**8,47**

GÓRA MOTYCZNA

Powierzchnia ogólna **930,88 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 818,58 ha

Grunty komunalne: 10,64 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 11,59 ha

Grunty Skarbu Państwa: 3,51 ha

Lasy Państwowe: 2,25 ha

Struktura gruntów we wsi Góra Motyczna w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 10

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	616,75	0,77	10.98	2,57
2.	Sady	9,54	—	—	—
3.	Łąki	82,28	0,19	0,35	—
4.	Pastwiska	757,01	1,34	0,22	2,55
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	25,54	0,01	—	—
6.	Grunty zadrzewione	5,91	0,27	—	—
7.	Wody stojące	0,02	—	—	—
8.	Wody płynące	—	—	—	—
9.	Rowy	1,31	0,08	—	—
10.	Drogi	2,55	7,52	0,04	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	25,83	1,35	—	0,35
12.	Zieleń	—	—	—	0,59
13.	Nieużytki	0,41	0,07	—	—
14.	**Razem**	**818,58**	**10,64**	**11,59**	**3,51**

NAGOSZYN

Powierzchnia ogólna **2 175,45 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	1 774,57 ha
Grunty komunalne:	40,42 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	174,29 ha
Grunty Skarbu Państwa:	12,11 ha
Lasy Państwowe:	95,46 ha

Struktura gruntów we wsi Nagoszyn w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 11

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	1 046,03	5,37	127,70	2,45
2.	Sady	19,17	0,06	0,04	0,78
3.	Łąki	208,64	0,70	20,51	1,76
4.	Pastwiska	168,60	9,95	19,16	0,23
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	267,11	2,45	0,94	4,36
6.	Grunty zadrzewione	3,72	2,05	4,31	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	1,48	1,80	0,14	—
9.	Rowy	0,54	0,34	—	—
10.	Drogi	11,44	12,96	0,77	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	45,35	3,20	0,04	1,11
12.	Zieleń	0.05	0,82	—	1,42
13.	Nieużytki	2.44	0,65 +różne 0,07	0,68	—
14.	**Razem**	**1 774,57**	**40,42**	**174,29**	**12,11**

MOKRE

Powierzchnia ogólna **604,44 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	556,15 ha
Grunty komunalne:	8,46 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	14,21 ha
Grunty Skarbu Państwa:	0,06 ha
Lasy Państwowe:	0,17 ha

Struktura gruntów we wsi Mokre w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 12

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	373,90	0,13	12,47	—
2.	Sady	10,10	0,01	—	—
3.	Łąki	50,30	0,07	0,51	—
4.	Pastwiska	74,36	3,92	0,99	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	27,80	—	0,20	—
6.	Grunty zadrzewione	0,41	—	—	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	0,04	—	-	—
9.	Rowy	1,81	—	0,04	—
10.	Drogi	0,83	2,81	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	15,69	1,39	—	0,06
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	0,91	0,31	—	—
14.	**Razem**	**556,15**	**8,46**	**14,21**	**0,06**

STRASZĘCIN

Powierzchnia ogólna **798,63 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 270,45 ha

Grunty komunalne: 76,98 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 189,92 ha

Grunty Skarbu Państwa: 9,44 ha

Lasy Państwowe: 49,18 ha

Struktura gruntów we wsi Straszęcin w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 13

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	221,81	5,78	145,49	2,13
2.	Sady	2,60	—	—	—
3.	Łąki	2,87	—	—	—
4.	Pastwiska	14,39	54,40	1,99	0,68
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	8.11	5,54	6,85	0,51
6.	Grunty zadrzewione	0,90	0,52	2,74	
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	1,83	1,04	0,93	0,21
9.	Rowy	—	—	0,10	—
10.	Drogi	0,02	6,93	1,69	0,15
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	16,89	2,20	16,95	3,28
12.	Zieleń	0,13	—	3,24	2,37
13.	Nieużytki	0,90	0,57	9,94	0,11
14.	**Razem**	**270,45**	**76,98**	**189,92**	**9,44**

WIEWIÓRKA

Powierzchnia ogólna **1 269,68 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	1 047,81 ha
Grunty komunalne:	15,17 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	133,94 ha
Grunty Skarbu Państwa:	0,94 ha
Lasy Państwowe:	-

Struktura gruntów we wsi Wiewiórka w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 14

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	862,72	0,02	122,55	0,44
2.	Sady	9,85	0,26	—	—
3.	Łąki	56,12	0,02	6,45	—
4.	Pastwiska	51,48	1,81	1,37	0,02
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	13,46	0,42	0,14	—
6.	Grunty zadrzewione	0,76	0,04	1,71	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	0,60	—	—	—
9.	Rowy	2,57	—	0,57	—
10.	Drogi	21,02	9,80	1,15	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	28,33	2,74	—	0,48
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	0,90	0,06	—	—
14.	**Razem**	**1 047,81**	**15,17**	**133,94**	**0,94**

WOLA WIELKA

Powierzchnia ogólna **624,81 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	521,60 ha
Grunty komunalne:	34,01 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	0,04 ha
Grunty Skarbu Państwa:	-
Lasy Państwowe:	28,52 ha

Struktura gruntów we wsi Wola Wielka w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 15

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	435,24	1.68	0,04	—
2.	Sady	2,99	0,19	—	—
3.	Łąki	36,76	0,08	—	—
4.	Pastwiska	13,47	17,57	—	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	6,16	1,15	—	—
6.	Grunty zadrzewione	7,74	2,42	—	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	2,79	0,60	—	—
9.	Rowy	0,02	—	—	—
10.	Drogi	0,09	8,80	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	16,12	1,50	—	—
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	0,22	0,02	—	—
14.	**Razem**	**521,60**	**34,01**	**0,04**	—

ZASÓW

Powierzchnia ogólna **996,21 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 762,74 ha

Grunty komunalne: 16,45 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 42,90 ha

Grunty Skarbu Państwa: 34,56 ha

Lasy Państwowe: 1,14 ha

Struktura gruntów we wsi Zasów w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 16

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	508,45	0,35	32,43	2,33
2.	Sady	17,60	—	—	0,52
3.	Łąki	69,10	—	2,31	1,54
4.	Pastwiska	649,36	1,03	1,67	1,91
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	86,1	3,42	3,72	23,71
6.	Grunty zadrzewione	0,57	0,05	0,10	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	—	—	—	—
9.	Rowy	0,87	—	0,39	0,34
10.	Drogi	0,57	8,46	—	0,23
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	24,18	2,31	0,93	0,77
12.	Zieleń	—	0,37	—	2,80
13.	Nieużytki	1,07	0,46	1,35	0,41
14.	**Razem**	**762,74**	**16,45**	**42,90**	**34,56**

WOLA ŻYRAKOWSKA

Powierzchnia ogólna **456,96 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 344,12 ha

Grunty komunalne: 15,60 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: 6,70 ha

Grunty Skarbu Państwa: -

Lasy Państwowe: -

Struktura gruntów we wsi Wola Żyrakowska w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 17

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	268,81	0,48	6,43	—
2.	Sady	9,00	—	—	—
3.	Łąki	33,95	0,04	0,20	—
4.	Pastwiska	12,16	10,75	6,63	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	0,79	—	0,04	—
6.	Grunty zadrzewione	3,63	0,09	0,03	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	0,08	—	—	—
9.	Rowy	0,28	—	—	—
10.	Drogi	0,09	3,54	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	14,12	0,63	—	—
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	1,19 + różne 0,02	— + różne 0,07	—	—
14.	**Razem**	**344,12**	**15,60**	**6,70**	—

ZAWIERZBIE

Powierzchnia ogólna **184,52 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne:	114,01 ha
Grunty komunalne:	2,42 ha
Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie:	-
Grunty Skarbu Państwa:	-
Lasy Państwowe:	-

Struktura gruntów we wsi Zawierzbie w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 18

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	82,67	0,03	—	—
2.	Sady	3,64	—	—	—
3.	Łąki	3,94	—	—	—
4.	Pastwiska	10,86	—	—	0,14
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	0,04	—	—	—
6.	Grunty zadrzewione	0,89	0,22	—	—
7.	Wody stojące	0,01	—	—	—
8.	Wody płynące	0,82	—	—	—
9.	Rowy	—	—	—	—
10.	Drogi	0,07	2,17	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	7,29	—	—	—
12.	Zieleń	—	—	—	—
13.	Nieużytki	3,78	—	—	0,39
14.	**Razem**	**114,01**	**2,42**	**—**	**0,53**

ŻYRAKÓW

Powierzchnia ogólna **658,22 ha**

w tym

Indywidualne gospodarstwa rolne: 463,69 ha

Grunty komunalne: 17,12 ha

Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie: -

Grunty Skarbu Państwa: -

Lasy Państwowe: -

Struktura gruntów we wsi Żyraków w rozbiciu na stan własności

Tabela nr 19

Lp.	Rodzaj gruntów	Grunty indywidualnych gospodarstw rolnych (ha)	Grunty komunalne (ha)	Grunty Agencji Rolnej S.P. pozostające w dzierżawie (ha)	Grunty Skarbu Państwa (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty orne	361,51	3,31	—	—
2.	Sady	12,14	0,02	—	—
3.	Łąki	43,97	0,12	—	—
4.	Pastwiska	15,08	3,02	—	—
5.	Lasy i grunty leśne zakrzewione	1,07	—	—	—
6.	Grunty zadrzewione	0,42	0,10	—	—
7.	Wody stojące	—	—	—	—
8.	Wody płynące	0,12	—	—	—
9.	Rowy	1,14	0,22	—	—
10.	Drogi	1,34	4,89	—	—
11.	Tereny osiedlowe zabudowane	24,09	3,16	—	—
12.	Zieleń	—	1,56	—	—
13.	Nieużytki	2,81	0,72	—	—
14.	**Razem**	**463,69**	**17,12**	**—**	**—**

Stan własności gruntów w gminie Żyraków.

Tabela nr 20

Lp.	Wieś	Powierzchnia ogólna (ha)	Indywidualne gospodarstwa rolne		Grunty komunalne		Grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa		Grunty Skarbu Państwa	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4		5		6		7	
1.	Bobrowa	1 222,69	848,54	69.40	24,80	2,02	221,62	18,12	—	—
2.	Bobrowa Wola	348,85	298,57	85,58	6,24	1,78	12,56	3,60	—	—
3.	Korzeniów	773,37	489,07	63,23	15,79	2,04	1,01	0,13	8,47	1,10
4.	Góra Motyczna	930,88	818,58	87,94	10,64	1,14	11,59	1,25	3,51	0,38
5.	Nagoszyn	2 175,45	1 774,57	81,57	40,42	1,85	174,29	8,00	12,11	0,56
6.	Mokre	604,44	556,15	92,01	8,46	1,39	14,21	2,35	0,06	0,01
7.	Straszęcm	798,63	270,45	33,86	76,98	9,64	189,92	23,78	9,44	1,18
8.	Wiewiórka	1 269,68	1 047,81	82,53	15,17	1,19	133,94	10,55	0,94	0,07
9.	Wola Wielka	624,81	521,60	83,48	34,01	5,44	0,04	0,06	—	—
10.	Wola Żyrakowska	456,96	344,12	75,31	15,60	3.41	6,70	1.47	—	—
11.	Zasów	996,21	762.74	76,56	16,45	1.65	42,90	4,3	34,56	3,47
12.	Zawierzbie	184,52	114,01	61,79	2,42	1,31	—	—	—	—
13.	Żyraków	658,22	463,69	70,45	17,12	2,60	—	—	—	—
14,	**Ogółem w gminie**	**11 044,71**	**8 308,90**	**75,24**	**284,10**	**2,57**	**808,78**	**7,32**	**69,09**	**0,63**

Grunty komunalne stanowią w gminie zaledwie 2,57 % ogólnej powierzchni. Największe areały gruntów komunalnych posiadają wsie: Straszęcin (76,98 ha), Nagoszyn (40,42 ha) i Wola Wielka (34,01 ha) a najmniej takich gruntów znajduje się we wsi Zawierzbie (2,42 ha).

Grunty Skarbu Państwa posiada tylko 7 wsi, z czego najwięcej znajduje się w Zasowie (34,56 ha), Nagoszynie (12,11 ha) i Straszęcinie (9,44 ha) a we wsiach Bobrowa, Bobrowa Wola, Wola Wielka, Wola Żyrakowska, Zawierzbie i Żyraków nie ma ich wcale. Ogólnie stanowią tylko ułamek procenta (0,63) powierzchni gminy.

Znacząca jest natomiast własność Lasów Państwowych - 395,34 ha (3,57 % ogólnej powierzchni gminy) z czego najwięcej znajduje się w Korzeniowie (218,62 ha), Nagoszynie (95,46 ha) i w Straszęcinie (49,18 ha).

Duże areały pól stanowią grunty Agencji Rolnej Skarbu Państwa pozostające obecnie w dzierżawie osób prywatnych (7,32 % ogólnej powierzchni gminy).

W Bobrowej jest 221.62 ha takich gruntów, w Straszęcinie 189,92 ha, w Nagoszynie 174,29 ha, w Wiewiórce 133,94 ha.

3.4. Stopień wykorzystania terenów wyznaczonych w planach miejscowych.

W gminie Żyraków wyznaczono w planie miejscowym ok. 897 ha terenu przeznaczonego do zagospodarowania na cele mieszkaniowe, z czego wykorzystano dotychczas ok. 471 ha tj. 52,5 %, a ok. 426 ha (47,5 %) pozostaje w rezerwie.

W podobnym stopniu wykorzystano dotychczasowe tereny przeznaczone pod działalność wytwórczą i usługową: na 1013 ha takich terenów zabudowanych zostało ok. 526 ha tj. 51,9 %.

[W gminie Żyraków obowiązują miejscowe plany, ustalające przeznaczenie terenów zasadniczo, poza niezbędnymi terenami dróg, infrastruktury technicznej, lasów, wód czy zieleni towarzyszącej, pod:

- obiekty produkcyjne, składy i magazyny 37,4 ha,
- tereny eksploatacji 23 ha,
- zabudowę usług komercyjnych 12,2 ha,
- zabudowę mieszkaniową 12,2ha.

Poszczególne plany miejscowe, ich lokalizacje, stopień realizacji przeznaczenia w tym zabudowy przedstawia poniższa tabela nr 21

Wykorzystanie terenów przewidzianych w planach miejscowych

Tabela nr 21

l.p.	Nazwa planu miejscowego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja / wieś	Powierzchnia [ha]	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia [ha]	Stopień realizacji [%]	uwagi
1.	**mpzp Gminy Żyraków na obszarze działek nr 1380; 1381 położonych w miejscowości Góra Motyczna**	1,8	Góra Motyczna	1,8	Teren zabudowy usługowej komercyjnej	1,8	0	
2.	**mpzp Gminy Żyraków /msc. Straszęcin dz. nr 565/1,dz. nr 684/48/**	0,8	Straszęcin	0,8	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	0,8	100	
3.	**mpzp w Gminie Żyraków /wsie: Zawierzbie i Straszęcin**	1,7	Zawierzbie	0,3	Teren zabudowy usługowej komercyjnej	0,3	0	
			Straszęcin	1,4	Teren zabudowy produkcyjno-usługowej komercyjnej	0,9	0	
					Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	0,4	50	
4.	**mpzp Gminy Żyraków na obszarze części działki nr 800 położonej w miejscowości Żyraków**	0,5	Żyraków	0,5	Teren zabudowy usługowej komercyjnej	0,3	0	
5.	**mpzp Gminy Żyraków obszaru „Park przemysłowy – Straszęcin”**	65,5	Straszęcin	65,5	Teren zabudowy produkcyjnej	36,5	0	
					Tereny zabudowy usługowej komercyjnej	8,5	0	
6.	**mpzp terenu dawnego poligonu wojskowego „Straszęcin” w Gminie Żyraków**	65,5	Straszęcin	65,5	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	11	50	Tereny we własności Miasta Dębica, koszty związane z realizacją zadań gminy na mocy porozumienia pokrywa Miasto Dębica
					Teren zabudowy usługowej komercyjnej	1,3	0	
					Tereny eksploatacji	11	[70][6]	
7.	**mpzp Gminy Żyraków dla obszarów: „Skarpa”, „Przy drodze” i „Przy Wisłoce” w miejscowości Żyraków**	12	Żyraków	12	Tereny eksploatacji	12	[100][6]	

Uwaga: w tabeli przedstawiono stan na 2016 r.][5] [zaktualizowano wg stanu na 2020 r.][6]

Ruch budowlany w gminie Żyraków w latach 1992-1997.

Tabela nr 22

Rok	Pozwolenia na budowę budynków mieszkalnych	Pozwolenia na budowę pozostałych obiektów	Pozwolenia na budowę budynków produkcyjno-usługowych	Budynki mieszkaniowe oddane do użytku	Budynki o innym przeznaczeniu oddane do użytku
1	2	3	4	5	6
1992	100	47	—	24	26
1993	59	—	—	14	17
1994	59	—	—	24	22
1995	53	34	7	17	7
1996	46	36	5	13	4
1997	42	77	33	11	4

Rozpatrując ruch budowlany w latach 1992-1997 należy zauważyć, że ruch ten zmalał ponad dwukrotnie jeśli chodzi o pozwolenia dotyczące budynków mieszkalnych i niemal dwukrotnie wzrósł w przypadku pozwoleń na budowę pozostałych obiektów.

Jeśli chodzi o budynki oddane do użytku to w obu przypadkach widoczna jest tendencja spadkowa. W roku 1997 oddano do użytku dwukrotnie mniej budynków mieszkalnych w porównaniu do roku 1992 i aż sześciokrotnie mniej budynków o innym przeznaczeniu.

Jedynym pozytywnym trendem ostatnich lat jest pojawienie się i to w stosunkowo dużej liczbie pozwoleń na budowę obiektów produkcyjno-usługowych.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO UZBROJENIA TERENU.

4.1. Gospodarka wodna.

Sieć wodociągu gminnego zasilanego w dwóch ujęć wody podziemnej w Nagoszynie i Żyrakowie zaopatruje w wodę pitną wszystkie wsie w gminie Żyraków.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wg sprawozdania przedstawionego przez Zakład Komunalny do Urzędu Statystycznego za rok 1997 wynosiła 153 km.

Z ujęcia w Nagoszynie korzystają wsie płn. części gminy: Zasów, Mokre, Nagoszyn, Korzeniów, Bobrowa Wola i częściowo Bobrowa. Woda ze studni S1A i S2A podawana jest do Stacji Uzdatniania Wody. Zbiornik naporowy umiejscowiony jest na najwyższym wzgórzu gminy, a końcowy zbiornik wyrównawczy typu wieżowego zlokalizowany jest w Zasowie.

Ujecie w Żyrakowie stanowi 5 studni głębinowych wierconych (S1, S2, S4, S5, S7) zlokalizowanych w Żyrakowie i Woli Żyrakowskiej. Z ujęcia tego korzystają wsie środkowej i południowej części gminy: Bobrowa, Góra Motyczna, Straszęcin, Wola Wielka, Wola Żyrakowska, Wiewiórka, Żyraków i Zawierzbie.

Oba ujęcia i stacje uzdatniania wody podległe są Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej.

4.2. Gospodarka ściekowa.

Jedynie dwie wsie w gminie posiadają sieć kanalizacyjną, której długość wynosi 11,2 km. Są to: Straszęcin i Zawierzbie. Sieć jest mieszana: grawitacyjna i odcinkami ciśnieniowa.

Obecnie na terenie gminy działają 3 oczyszczalnie ścieków typu SBR: dwie w Straszęcinie i jedna w Zawierzbiu, oddana do użytku w 1997 roku. Oczyszczalnie w Straszęcinie wykorzystane są niemal w 100 %, a oczyszczalnia w Zawierzbiu - w 50 %.

Na terenie wsi Straszęcin działają też lokalne oczyszczalnie nad rzeką Grabinką:

- przy Ośrodku Rekreacyjno-Sportowym,
- przy Szpitalu Chorób Układu Nerwowego,
- przy przedszkolu.

Pozostałe wsie gminy wymagają poprowadzenie sieci kanalizacyjnej i wybudowania oczyszczalni.

4.3. Gazownictwo.

Na terenie gminy Żyraków znajdują się urządzenia i sieci gazownicze zarówno o znaczeniu lokalnym jak i ponadlokalnym. Są to:

- gazociąg wysokoprężny 0 700 (6,4 MPa) o przebiegu: wschodnia granica Państwa - Pogórska Wola. Przecina on wsie Żyraków i Straszęcin,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia w Korzeniowie,
- gazociąg ϕ 80 mm łączący w/w stację z rurociągiem ϕ 200 mm odgałęziającym się od gazociągu wysokoprężnego na terenie gm. Dębica,
- sieć lokalna rozdzielcza we wszystkich wsiach gminy.

Stacja redukcyjno-pomiarowa w Korzeniowie stanowi główne źródło zasilania gazem dla całej gminy, a także dodatkowo zasila sąsiednie sołectwa w okolicznych gminach (m.in. Podole, Łączki Brzeskie, Różę, Głowaczową, Grabiny i Przyborów).

Część gminy obsługiwana jest także z drugiego źródła zasilania sieci gazowniczej z rejonu Radomyśla - poprzez gazociąg przechodzący przez Różę i Starą Jastrząbkę.

Istniejąca sieć pokrywa zapotrzebowanie odbiorców, z wyjątkiem Zawierzbia, w którym sieć ta wymaga modernizacji.

Na terenie gminy oprócz w/w urządzeń występują 2 obszary górnicze eksploatacji złóż gazu ziemnego i ropy naftowej. Są to obszary:

- „Korzeniów - Męciszów” - złoże gazu i ropy naftowej położone na terenie trzech gmin: gm. Żyraków, gm. Dębica i gm. Przecław,
- „Brzeźnica I” - złoże gazu ziemnego umiejscowione na terenie gminy Dębica i tylko we fragmencie na terenie gminy Żyraków.

Na tych obszarach górniczych występują gazociągi kopalniane, jak również odwierty eksploatacyjne czynne i zlikwidowane.

Gazociąg wysokoprężny, stacja redukcyjna oraz odwierty posiadają strefy ochronne.

4.4. Energetyka.

Przez teren gminy Żyraków przebiega jedna dwutorowa linia energetyczna najwyższego napięcia 400 KV „Tarnów - Rzeszów", pozostająca w Zarządzie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.

Gmina Żyraków dla bezpieczeństwa dostaw energii zasilana jest z kilku Głównych Punktów Zasilania (GPZ) za pośrednictwem sieci średnich napięć 30 KV i 15 KV.

Podstawowe zasilanie pomiędzy GPZ-ami stanowi linia średniego napięcia 30 KV przebiegająca przez teren gminy od GPZ-u Latoszyn do GPZ-u Mielec z odgałęzieniami w okolicach Nagoszyna w kierunku GPZ-u Radomyśl.

Linie te stwarzają sieć zasilającą GPZ-ów, z których bezpośrednie zasilanie osiedli mieszkaniowych realizowane jest przy pomocy linii 15 KV.

W miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy rezerwowano teren pod budowę w rejonie Zasowa nowej stacji transformatorowo-rozdzielczej 400/100 KV wraz w wyprowadzeniami tras napowietrznych linii dwutorowych w kierunku Dębicy, Latoszyna, Kędzierza, Pustkowa oraz w kierunku Radomyśla.

Ta ponadgminna inwestycja mająca poprawić bilans elektroenergetyczny w układzie regionalnym nie doczekała się realizacji.

4.5. Telekomunikacja.

Na terenie gminy Żyraków konkurują ze sobą 2 firmy: Telekomunikacja Polska S.A. i Telekomunikacja Dębicka S.A. Ta ostatnia ma dwukrotnie więcej abonentów niż pierwsza.

Wykaz abonentów w gminie Żyraków. Stan na dzień 31.12.1997 r.

Tabela nr 23

L.p.	Miejscowość	Telekomunikacja Dębicka S.A.	Telekomunikacja Polska S.A.	Razem
1	2	3	4	5
1.	Bobrowa	211	—	211
2.	Bobrowa Wola	46	—	46
3.	Góra Motyczna	11	92	103
4.	Korzeniów	61	2	63
5.	Mokre	106	—	106
6.	Nagoszyn	242	4	246
7.	Straszęcin	251	155	406
8.	Wiewiórka	1	86	87
9.	Wola Wielka	—	104	104
10.	Wola Żyrakowska	102	—	102
11.	Zasów	—	6	6
12.	Zawierzbie	25	107	132
13.	Żyraków	199	72	271
	Razem:	**1 255**	**628**	**1 883**

Jeden telefon przypada w gminie na ok. 6 osób.

4.6. Komunikacja.

Obecnie gmina Żyraków posiada słabo rozwiniętą sieć dróg państwowych. Przez teren gminy nie przebiega żadna droga zaliczona do kategorii dróg krajowych czy wojewódzkich.

Układ drogowy stanowią w gminie drogi powiatowe (dawne wojewódzkie) podlegające pod Zarząd Dróg Powiatowych w Dębicy:

43202 Dębica – Zdziarzec

43219 Zasów-Ruda

43220 Brzeźnica - Radomyśl Wielki

43221 Nagoszyn - Łączki Brzeskie

43222 Przecław - Chotowa

43223 Zasów - Wola Żyrakowska

43233 Odporyszów – Wielopole

[1290R Dębica – Straszęcin – Grabiny – Czarna][6]

Wśród tych dróg 2 zaliczone są do układu podstawowego dróg wewnętrznych - są to drogi 43202 i 43222.

Droga nr 202 „Dębica - Zdziarzec" jest to droga V klasy technicznej w dobrym stanie technicznym o nawierzchni bitumicznej. Szerokość jezdni wynosi 6,0 m, korony drogi - 8,0 m.

Droga nr 222 na całym swoim przebiegu równoległa do drogi nr 985 przebiega zachodnią stroną rzeki Wisłoki i obsługuje tereny tam położone, w tym gminę Żyraków. Jest to droga V klasy technicznej w średnim stanie technicznym. Szerokość jezdni waha się w granicach 5,0 - 7,0 m, a korony drogi - 7,0 - 9,0 m. Nawierzchnia jezdni na całej długości jest bitumiczna, lecz jej nośność na odcinkach jest różna. Droga wymaga wzmocnienia na odcinkach słabszych tj. około 15 % długości.

Podstawowy układ dróg uzupełniają drogi gminne:

4347001 Bobrowa - Bobrowa Wola
4347002 Korzeniów - Nagoszyn
4347003 Nagoszyn p. wieś
4347004 Nagoszyn - Mokre
4347005 Nagoszyn - Cierzęciny
4347006 Zasów „Parkany"
4347007 Zasów - Dąbie
4347008 Wiewiórka p. wieś
4347009 Wola Wielka - Borowa
4347010 Góra Motyczna p. wieś
4347011 Góra Motyczna - Żyraków
4347012 Żyraków „Kolonia" Zawierzbie
4347013 Wola Żyrakowska - Bobrowa
4347014 Zawierzbie - Straszęcin.

Wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Wisłoka stanowiąca barierę komunikacyjną ze względu na liczbę przepraw.

Obecnie teren gminy łączą z miastem Dębicą 2 mosty samochodowe w Straszęcinie i Zawierzbiu oraz kładka we wsi Bobrowa, pozwalająca przedostać się do Brzeźnicy w gminie Dębica i poprzez nią do drogi krajowej prowadzącej w kierunku Mielca.

Gmina nie posiada na swym terenie wydzielonych ścieżek rowerowych. Zachowana jest rezerwa terenu (pas szerokości 300 m) w związku z planowanym przebiegiem autostrady A-4.

Wszystkie wsie na obszarze gminy posiadają dobre połączenia autobusowe liniami PKS z Dębicą.

5. OCENA STANU ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

5.1. Warunki produkcji rolnej.

Dobre warunki klimatyczne panujące w Obrębie Płaskowyżu Tarnowskiego i Doliny Dolnej Wisłoki oraz ukształtowanie terenu w formie lekko falistej równiny sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

Średni wskaźnik bonitacji rzeźby terenu wynosi w gminie Żyraków 6,3 pkt, przy czym bardzo korzystną rzeźbę terenu (odp. 9-10 pkt) posiada 1000 ha, a korzystną (odp. 7-8 pkt) 2600 ha.

Równie korzystnie kształtują się warunki wodne dla celów produkcyjnych, średni wskaźnik bonitacyjny w tym zakresie wynosi dla gminy 7,5 pkt.

Warunki produkcji rolnej można określić jako dobre - wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 74,7 pkt.

5.2. Jakość gleb.

Grunty orne w klasach bonitacyjnych

wg Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach z 1994 r.

Tabela nr 24

Klasy gleb	I	II	Ula	IUb	IVa	IVb	V	VI	VI z	Razem grunty orne	Pow. użytk. roln.	Pow. ogólna
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
ha	—	18,6	808	1 729	2 005	1 177	1 070	406	6	7 387	9 000	11 029
% pow. ogólnej	—	2,5	10,9	23,4	27,2	15,9	14,5	5,5	0,1	67,0	81,6	100

Na terenie gminy 80 % gruntów ornych należy do gleb prawnie chronionych przy czym gleby dobre i bardzo dobre (w klasach II i III) stanowią 37 % ogółu gruntów ornych.

Ocena gleb w punktach

Tabela nr 25

L.p.	Wyszczególnienie	Punkty
1.	Bonitacja gruntów ornych	54,0
2.	Bonitacja użytków zielonych	43,5
3.	Przydatność rolnicza gruntów ornych	61,8
4.	Przydatność rolnicza użytków zielonych	40,8
5.	Wskaźnik syntetyczny jakości gruntów ornych	57,9
6.	Wskaźnik syntetyczny jakości użytków zielonych	42,2
7.	Wskaźnik bonitacji jakości i przydatności rolniczej	54,9

Do gruntów o najwyższej przydatności rolniczej należą gleby kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego w ilości 4 465 ha, stanowiące ok. 60 % gruntów ornych. Występują one w zachodniej części gminy na utworach pyłowych oraz w dolinie Wisłoki jako żyzne mady nadrzeczne.

Na pozostałych terenach występują gleby o słabszej wartości rolniczej, należące do kompleksów żytnich: dobrego, słabego i bardzo słabego.

5.3. Struktura użytkowania gruntów.

Struktura użytkowania gruntów w gminie Żyraków wynika z warunków przyrodniczych, stopnia lesistości oraz zainwestowania terenu.

Struktura użytkowania gruntów w gm. Żyraków

Tabela nr 26

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia	
		ha	%
1.	Użytki rolne	8 967,99	81,20
2.	Lasy i zadrzewienia	1 105,58	10,01
3.	Nieużytki	48,39	0,44
4.	Grunty pozostałe	922,75	8,35
5.	Powierzchnia ogólna	11 044,71	100,00

Gmina Żyraków wykazuje wysoki odsetek użytków rolnych. W ogólnej powierzchni gminy zajmują one aż 81 %, co stanowi o rolniczym charakterze użytkowania przestrzeni.

Najwyższy odsetek użytków rolniczych znajduje się w sołectwach położonych centralnie, gdzie zajmują powierzchnię powyżej 81 %. Należą do nich: Mokre, Wie-

wiórka, Wola Wielka, Góra Motyczna, Żyraków, Wola Żyrakowska. Bobrowa i Bobrowa Wola.

Struktura użytkowania gruntów we wsiach gminy Żyraków

Tabela nr 27

Lp.	Wieś	Pow. ogólna 100 % (ha)	UR %	Lasy %	Zadrzewienia %	Nieużytki %	Grunty pozostałe %
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bobrowa	1 222,70	88,78	3,03	0,87	0,15	7,14
2.	Bobrowa Wola	348,85	82,22	5,67	2,7C	0,55	8,81
3.	Góra Motyczna	930,88	89,46	3,00	0,78	0,05	6,68
4.	Korzeniów	773,37	56,18	35,52	0,96	0,60	6,70
5.	Mokre	604,44	89,88	4.72	0,06	0,17	5,14
6.	Nagoszyn	2 175,45	76,63	17,20	0,47	0,17	5,50
7.	Straszęcin	798,63	65,75	9,17	1,22	1,71	22,12
8.	Wiewiórka	1 269,68	90,63	1,15	0,19	0,07	7,93
9.	Wola Wielka	624,81	85,73	5,77	1,86	0,03	6,59
10.	Wola Żyrakowska	456,96	88,95	0,20	0,98	0,55	9,29
11.	Zasów	996,21	78,93	13,28	0,10	0,37	7,29
12.	Zawierzbie	184,52	81,12	0,02	1,41	2,40	15,03
13.	Żyraków	658,22	85,63	0,17	1,00	1,32	11,86
	Razem:	**11 044,71**	**81,20**	**9,25**	**0,76**	**0,44**	**8,35**

Najwyższą lesistością odznaczają się wsie Korzeniów, w której lasy stanowią 35,5 % powierzchni ogólnej, Nagoszyn - 17,2 % (obie na północy gminy) oraz Straszęcin - 9,2 % na jej południu.

5.4. Wielkość gospodarstw.

Gmina Żyraków charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, co jest jednym z ważniejszych czynników ograniczających rozwój rolnictwa.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w gminie Żyraków

Tabela nr 28

Lp.	Gospodarstwo o obszarze	Ilość	% ogółu
1.	do 1 ha	672	21,8
2.	1 - 2 ha	805	26,16
3.	2 - 5 ha	1 193	38,8
4.	5 - 7 ha	283	9,19
5.	7 - 10 ha	107	3,5
6.	10 - 15 ha	15	0,5
	Razem:	**3 077**	**100**

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w granicach administracyjnych gminy wynosi 3,32 ha UR.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 1996 r. średnia wielkość gospodarstw obliczona wg własności użytków wynosiła 3,9 ha UR.

Największą liczbę wśród gospodarstw stanowią te o wielkości od 2 - 5 ha (38,8 %), następnie o wielkości od 1-2 ha (26,16 %) oraz działki do 1 ha (21,8 %).

Obecnie ok. 86 % wszystkich gospodarstw w gm. Żyraków łącznie z działkami do 1 ha nie przekracza powierzchni 5 ha UR.

Najwyższą średnią wielkość gospodarstw posiadają wsie: Nagoszyn i Wiewiórka (3,45 ha UR i 3,0 ha UR).

Najniższą średnią wielkością gospodarstw charakteryzują się miejscowości podmiejskie: Żyraków i Zawierzcie, wykazujące średnią poniżej 2 ha UR (1,43 ha i 1,94 ha).

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 1996 r. średnia liczba działek w gminie Żyraków, z których składa się powierzchnia poszczególnych indywidualnych użytków rolnych wynosi 3,7, natomiast średnia powierzchnia działki wynosi 1,2 ha.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w poszczególnych wsiach gminy

Tabela nr 29

L.p.	Miejscowość	Ogólna liczba gospodarstw	gosp. do 1 ha	1 - 2 ha	2 - 5 ha	5 - 7 ha	7 - 10 ha	10 - 15 ha	Średnia wielkość gosp. w ha UR
I.	Bobrowa	326	62	84	147	24	6	3	2,5
2.	Bobrowa Wola	97	12	28	48	6	3	—	2,6
3.	Góra Motyczna	297	52	75	129	31	9	1	2,7
4.	Korzeniów	204	70	40	76	11	7	—	2,2
5.	Mokre	230	77	34	73	36	9	1	2,6
6.	Nagoszyn	424	55	76	192	67	31	3	3,5
7.	Straszęcin	168	45	52	62	7	2	—	2,0
8.	Wiewiórka	314	57	78	121	37	16	5	3,0
9.	Wola Wielka	221	64	60	72	20	4	—	2,42
10.	Wola Żyrakowska	146	23	41	75	6	1	—	2,3
11.	Zasów	320	87	73	118	28	12	1	2,6
12.	Zawierzbie	77	17	48	10	1	1	—	1,4
13.	Żyraków	253	51	116	70	9	6	1	1,9
Razem		**3 077**	**672**	**805**	**1 193**	**283**	**107**	**15**	**3,32**

5.5. Stan produkcji rolnej.

W gminie Żyraków kierunek produkcji roślinnej prowadzony jest w 27,6 % gospodarstw, zwierzęcej w 23 % gospodarstw a mieszany w 48,4 % (Powszechny Spis Rolny 1996 r.).

Rolnictwo na terenie gminy to typ rolnictwa tradycyjnego, drobnoskalowego produktywnego, półtowarowego o przewadze zwierzęcej oraz gdzieniegdzie rolnictwo rynkowe.

Znaczny udział w produkcji towarowej stanowi chów trzody chlewnej.

Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych

Tabela nr 30

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość sztuk/100 ha UR
I.	Bydło ogółem	55,5
2.	w tym krowy mleczne	29,5
3.	Trzoda chlewna	101,8
4.	Drób	475

Bardzo dobre jest wykorzystanie budynków inwentarskich na terenie gminy.

Na ogólną powierzchnię obór wykorzystywanych jest 91 %, chlewni - 86 % a kurników - 80 %.

Uprawy roślin w gminie Żyraków wg danych US z 1996 r.

Tabela nr 31

Lp.	Rodzaj zasiewów	Powierzchnia zasiewów (ha)	Powierzchnia zasiewów (%)
1.	Pszenica	1 159	21,0
2.	Żyto	662	12,0
3.	Jęczmień	149	2,7
4.	Owies	560	10,0
5.	Pszenżyto	353	6,3
6.	Mieszanki zbożowe	372	6,7
7.	Ziemniaki	1 817	32,7
8.	Okopowe pastewne	154	2,7
9.	Motylkowe pastewne	50	0,1
10.	Strączkowe pastewne	22	0,4
11.	Pozostałe	253	4,5
Ogółem powierzchnia zasiewów		**5 551**	**100,0**

W produkcji roślinnej przeważają uprawy ogólno-rolne, a w obrębie upraw zbożowych największą powierzchnię zajmuje pszenica 21 %, co świadczy o właściwym wykorzystaniu znacznej ilości gruntów w kompleksach pszennych.

Wyraźnemu zmniejszeniu uległa powierzchnia paszowa w indywidualnych gospodarstwach rolnych (w 1996 r. - 836 ha), co jest wynikiem spadku hodowli bydła. Wzrosły natomiast uprawy sadownicze z 71 ha w 1987 r. do 136 ha w 1996 r.

5.6. Stan zatrudnienia w rolnictwie.

Według danych US z 1996 r. w rolnictwie pracuje ogółem 2745 osób, w tym w gospodarstwach rolnych 2197 osób, a na działkach rolnych (do1 ha UR) - 548 osób. Zatrudnienie na 100 ha użytków rolnych w gminie wynosiło 63,8 osoby.

5.7. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Uwarunkowania społeczno-gospodarcze, a szczególnie struktura agrarna dzielą gminę na dwa zasadnicze rejony o różnych możliwościach rozwoju i restrukturyzacji rolnictwa:

I rejon północny

Obejmuje Zasów, Mokre, Nagoszyn, Wiewiórkę, Górę Motyczną, Wolę Bobrowską, Bobrową oraz część Korzeniowa.

Średnia wielkość gospodarstwa wynosi w nim 2,8 ha UR.

Gospodarstwa o średniej powierzchni powyżej 5 ha UR zajmują ponad 20 % ogółu gospodarstw rolnych.

Jest to rejon intensyfikacji rolnictwa wymagający ewolucyjnych przekształceń struktury agrarnej, posiadający potencjalną możliwość rozwoju wielkoprzestrzennej gospodarki rolnej opartej o specjalizacje produkcji.

II rejon południowy

Obejmuje Wolę Wielką, Wolę Żyrakowską, Żyraków, Straszęcin, Zawierzbie. Średnia wielkość gospodarstw rolnych tego obszaru wynosi 2,02 ha UR.

Rejon ten charakteryzuje bardzo duża ilość gospodarstw karłowatych i drobnych mieszczących się w przedziale od 0 - 2 ha. Stanowią one ponad 50% ogółu gospodarstw.

Rejon ten wymaga działań hamujących proces dalszego rozdrabniania ziemi.

Podsumowując należy stwierdzić, że zarówno warunki naturalne w gminie (geologia, hydrologia, klimat, gleby) jak również dotychczasowy sposób kształtowania zabudowy (brak zabudowy rozproszonej) sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Czynnikiem hamującym jest duże rozdrobnienie gospodarstw oraz przeludnienie wsi.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

6.1. Ocena zmian demograficznych.

W 1996 roku (31 grudnia) gminę Żyraków zamieszkiwało 12 473 osoby, z tego 6 268 mężczyzn i 6 205 kobiet (dane z Urzędu Statystycznego).

Według danych z Urzędu Gminy w 1997 roku liczba ludności w gminie wynosiła 12 723 osoby.

Liczba ludności w poszczególnych wsiach wg danych w 1997 roku

Tabela nr 32

Lp.	Jednostka osadnicza	Liczba ludności	% ogółu ludności gminy
I.	Bobrowa	1 407	11,0
2.	Bobrowa Wola	396	3,1
3.	Góra Motyczna	1 052	8,3
4.	Korzeniów	697	5,5
5.	Mokre	608	4,8
6.	Nagoszyn	1 656	13,0
7.	Straszęcin	1 629	12,8
8.	Wiewiórka	986	7,8
9.	Wola Wielka	617	4,8
10.	Wola Żyrakowska	707	5,6
11.	Zasów	898	7,0
12.	Zawierzbie	584	4,6
13.	Żyraków	1 486	11,7
	Ogółem:	**12 723**	**100 %**

Rozmieszczenie ludności w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy jest nierównomierne. Wschodnią i południowo-wschodnią część gminy, gdzie gęstość zaludnienia jest największa, zamieszkuje około 60 % ogółu ludności.

Do najgęściej zaludnionych wsi należą: Straszęcin, Żyraków, Zawierzbie. Gęstość zaludnienia w tych wsiach jest znacznie wyższa od średniej w gminie, która wynosi 115 osób/km^2. Przykładem jest wieś gminna Żyraków, w której gęstość zaludnienia wynosi 225 osób/km^2, a także wieś Zawierzbie 316 osób/km^2 i wieś Straszęcin 203 osoby/km^2.

Wyższa gęstość zaludnienia tych obszarów jest wynikiem:

- dogodnego położenia tych jednostek osadniczych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych,

- bliskiego sąsiedztwa z Dębicą i bezpośrednim połączeniem komunikacyjnym z tym miastem,
- brakiem większych kompleksów leśnych w tych wsiach,
- lepszych warunków dla rozwoju osadnictwa (uzbrojenie terenu),
- pełnionych funkcji: usługowej i mieszkaniowej.

W jednostkach osadniczych najbardziej oddalonych od niniejszego rejonu Dębicy występuje najmniejsza gęstość zaludnienia, najczęściej ze względu na duże powierzchniowo tereny rolne. Są to sołectwa typowo rolnicze. Należą do nich: Wiewiórka, Zasów, Mokre, Nagoszyn, Wola Wielka. Dodatkowym zjawiskiem obserwowanym w tych sołectwach jest stabilna liczba mieszkańców.

Stan ludności w gminie Żyraków na przestrzeni ostatnich 9 lat

Tabela nr 33

Lata	Liczba ludności	Przyrost rzeczywisty	% wzrostu
1990	11 746	x	100,00
1991	11 947	201	101,70
1992	12 052	105	100,90
1993	12 170	118	100,97
1994	12 249	79	100,67
1995	12 392	143	101,22
1996	12 473	81	100,69
1997	12 560	38	100,32
1998	12 647	136	101,16
Razem w 8 latach	**x**	**901**	**107,70**

W ciągu ostatnich ośmiu lat od 1991-1998 roku ludność gminy wzrosła o 901 osób, tj. 7,7 % w stosunku do roku 1991. Zmiany liczby ludności w gminie kształtowały się pod wpływem przyrostu naturalnego, oraz zewnętrznych i wewnętrznych ruchów migracji stałej.

Przyrost naturalny w gminie

Tabela nr 34

Gmina Żyraków	Lata				
	1985	1990	1992	1995	1997
Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych	140	126	133	55	94
Przyrost naturalny na 1000 ludności	12,2	10,6	11,0	4,5	7,5

Saldo migracji stałej w gminie

Tabela nr 35

Obszar	Lata							
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Gmina Żyraków	-6	-66	-120	-14	+9	+96	+3	+57

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że przyrost naturalny w gminie Żyraków na przestrzeni lat 1985-97 kształtował się różnie, z ogólną tendencją spadkową.

Ruch migracyjny ludności w gminie Żyraków do 1993 roku charakteryzował się saldem ujemnym, wykazując tendencję spadkową. Od 1993 roku saldo migracji stałej w gminie jest dodatnie.

6.2. Rynek pracy.

Struktura wieku ludności w poszczególnych wsiach gminy Żyraków
(dane Urząd Gminy - 1997 rok)

Tabela nr 36

Nazwa miejscowości	Liczba ludności	w tym:					
		Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	ogółem	osoby	%	osoby	%	osoby	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Bobrowa	1 407	442	31,40	792	56,30	173	12,30
Bobrowa Wola	396	109	27,50	224	56,60	63	15,90
Góra Motyczna	1 052	296	28,10	578	55,00	178	16,90
Korzeniów	697	216	31,00	383	55,00	98	14,00
Mokre	608	177	29,10	330	54,30	101	16,60
Nagoszyn	1 656	458	27,70	926	55,90	272	16,40
Straszęcin	1 629	531	32,60	969	59,50	129	7,90
Wiewiórka	986	265	26,90	552	56,00	169	17,10
Wola Wielka	617	166	26,90	335	54,30	116	18,80
Wola Żyrakowska	707	203	28,70	408	57,70	96	13,60
Zasów	898	270	30,00	508	56,60	120	13,40
Zawierzbie	584	158	27,00	349	59,80	77	13,20
Żyraków	1 486	440	29,60	863	58,10	183	12,30
Ogółem	**12 723**	**3 731**	**29,30**	**7 217**	**56,70**	**1 775**	**14,00**

Porównując strukturę wieku w poszczególnych miejscowościach gminy, należy stwierdzić, że największy procent ludności w grupie wieku produkcyjnego mają: Za-

wierzbie (59,80 %), Straszęcin (59,50 %), Żyraków (58,10 %), natomiast największy procent ludności w grupie przedprodukcyjnej posiadają: Straszęcin (32,60 %), Bobrowa (31,40 %) i Korzeniów (31,0 %).

Najwięcej ludzi w wieku poprodukcyjnym mają wsie: Wola Wielka (18,80 %), Wiewiórka (17,10 %) i Góra Motyczna (16,90 %).

Zmiany liczby ludności gminy Żyraków wg grup wiekowych na przestrzeni ostatnich lat (Dane wg GUS)

Tabela nr 37

Rok	Liczba ludności			Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	Ogółem	w tym							
		mężczyźni	kobiety						
	osoby	osoby	osoby	osoby	%	osoby	%	osoby	%
1990	11.746	5.906	5.840	3.885	33,10	6.270	53,40	1.591	13,50
1993	12.170	6.117	6.053	3.957	32,50	6.579	54,10	1.634	13,40
1994	12.249	6.157	6.092	3.945	32,20	6.656	54,30	1.648	13,50
1995	12.392	6.204	6.188	3.974	32,10	6.781	54,70	1.637	13,20
1996	12.473	6.268	6.205	3.936	31,60	6.873	55,10	1.664	13,30
1997	12.723	6.350	6.373	3.731	29,30	7.217	56,70	1.775	14,00

Struktura wieku ludności w gminie charakteryzuje się ciągłym zmniejszaniem populacji w grupie wieku przedprodukcyjnego. Natomiast wzrasta populacja w grupach wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego. Taki stan rzeczy powoduje wzrost zapotrzebowania nowych miejsc pracy oraz potrzebę rozwoju opieki nad ludźmi starszymi, czyli opieki zdrowotnej i socjalnej.

Z zebranych danych wynika, ze w gminie Żyraków 56,70 % ogółu ludności czyli 7 217 osób jest w wieku produkcyjnym, z tego 1 400 osób pracuje w gospodarce narodowej. Natomiast w rolnictwie pracuje ogółem 2 745 osób w tym w gospodarstwach rolnych 2 197 osób (dane US z 1996 r.).

Aktywność zawodowa ludności gminy Żyraków

Tabela nr 38

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1990	1993	1994	1995	1996
Pracujący ogółem (poza rolnictwem indywidualnym)	tyś. osób	2,0	1,7	1,7	1.7	1.4
w tym: w sektorze prywatnym	tyś. osób	0,4	1,1	1,1	1,1	0,9
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	x	182	393	439	362	390
- sektor publiczny	x	12	16	17	16	18
- sektor prywatny	x	170	377	422	346	372
w tym spółdzielnie	x	4	4	4	4	5
zakłady osób fizycznych	x		323	366	296	299

Udział pracujących poza rolnictwem w gospodarce narodowej w latach 1993-95 utrzymywał się na jednakowym poziomie natomiast w 1996 roku zanotowano spadek liczby osób zatrudnionych poza rolnictwem.

Sektor prywatny najwyższy w latach 1993-95 w 1996 roku zmniejszył liczbę osób do 0,9 tyś. co stanowi 64 % zatrudnionych w gospodarce narodowej.

Liczba bezrobotnych w gminie Żyraków w latach 1992-1996

Tabela nr 39

Bezrobotni	Rok				
	1991	1993	1994	1995	1996
Ogółem	875	990	926	1 034	1 045
w tym: kobiety	427	-	439	548	581

Liczba bezrobotnych w przeciągu lat 1992-96 ciągle rośnie i w 1996 roku wyniosła 1 045 osób co stanowi 15,20 % ludności gminy w wieku produkcyjnym. To niekorzystne zjawisko wiąże się z sytuacją na regionalnym rynku pracy (niskie kwalifikacje zarejestrowanych bezrobotnych, oraz wysokie bezrobocie agrarne - chłoporobotnicy zwolnieni z pracy).

Liczba bezrobotnych w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy Żyraków (stan na 30 września 1998 r.)

Tabela nr 40

Jednostka osadnicza	Bezrobotni		
	Ogółem	w tym:	
		kobiety	absolwenci
1.	2.	3.	4.
Bobrowa	101	61	8
Bobrowa Wola	25	19	2
Góra Motyczna	33	18	4
Korzeniów	56	35	2
Mokre	49	35	5
Nagoszyn	90	56	8
Straszęcin	117	91	5
Wiewiórka	38	22	3
Wola Wielka	28	15	3
Wola Żyrakowska	26	17	2
Zasów	66	29	6
Zawierzbie	17	13	1
Żyraków	59	37	4
Ogółem:	**677**	**424**	**50**

Największą liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Dębicy posiadają wsie:

- Straszęcin 117 osób (17,30 % wszystkich bezrobotnych)
- Bobrowa 101 osób (14,90 % wszystkich bezrobotnych)
- Nagoszyn 90 osób (13,30 % wszystkich bezrobotnych).

Duża liczba bezrobotnych w Straszęcinie wiąże się z likwidacją dotychczasowych miejsc pracy w tej miejscowości.

Najmniejszą liczbę bezrobotnych zanotowano we wsi Zawierzbie - 17 osób (2,5 % wszystkich bezrobotnych). Związane jest to z funkcją („sypialnia") jaką pełni ta wieś w stosunku do Dębicy.

6.3. Standardy zaspokojenia potrzeb w zakresie usług publicznych.

6.3.1. Oświata i wychowanie.

Szkoły podstawowe

Tabela nr 41

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba pracow. admin.	Ilość pomieszczeń do nauki
1.	Bobrowa	Bobrowa Bobrowa Wola	280	17	5	10
2.	Góra Motyczna	Góra Motyczna	160	12	4	10
3.	Korzeniów	Korzeniów	100	11	3	6
4.	Mokre	Mokre	70	8	1	5
5.	Nagoszyn	Nagoszyn	230	14	5	9
6.	Straszęcin	Straszęcin	320	25	6	21 + sala gimnastyczna
7.	Wola Wielka	Wola Wielka	80	5	1	7
8.	Wiewiórka	Wiewiórka	120	11	3	9
9.	Zasów	Zasów	130	12	5	10 + sala gimnastyczna
10.	Żyraków	Żyraków Wola Żyrakowska	310	25	6	10 + sala gimnastyczna
		Ogółem:	**1 800**	**140**	**39**	**97+ 3 sale gimnastyczne**

Przedszkola

Tabela nr 42

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba pracow. admin.	Ilość pomieszczeń
1.	Bobrowa	Bobrowa	45	3	3	2
2.	Nagoszyn	Nagoszyn	40	2	2	3
3.	Nagoszyn	Nagoszyn	20	1	1	2
4.	Straszęcin	Straszęcin	60	4	3	3
		Ogółem:	**165**	**10**	**9**	**10**

We wszystkich tych placówkach działają oddziały „0" przygotowujące dzieci do nauki w szkole.

Na terenie gminy Żyraków działa dziesięć szkół podstawowych. Szkół podstawowych nie ma w miejscowościach: Bobrowa Wola, Wola Żyrakwska i Zawierzbie. Dzieci z tych miejscowości dojeżdżają do szkół w sąsiednich miejscowościach.

Tylko cztery z dziesięciu istniejących szkół podstawowych posiadają sale gimnastyczne. Na terenie gminy Żyraków istnieją cztery obiekty wychowania przedszkolnego, w tym dwa w Nagoszynie.

6.3.2. Kultura, sport i rekreacja.

Biblioteki

Tabela nr 43

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi	Liczba wypożyczeń	Liczba czytelników	Liczba woluminów
1.	Bobrowa	Korzeniów Bobrowa Bobrowa Wola	7 081	298	8 956
2.	Góra Motyczna	Góra Motyczna	7 533	262	10 024
3.	Nagoszyn	Nagoszyn	4 656	254	6 034
4.	Straszęcin	Straszęcin Wola Wielka	6 622	322	8 427
5.	Wiewiórka	Wiewiórka	7 991	203	8 267
6.	Zasów	Zasów Mokre	5 133	208	5 735
7.	Żyraków	Żyraków Wola Żyrakowska	11 977	489	10 208
		Ogółem:	**50.993**	**2.034**	**57 651**

Na terenie gminy Żyraków działa 7 bibliotek, które obsługują wszystkie miejscowości gminne.

Sport i rekreacja

W Straszęcinie działa ośrodek sportowo-wypoczynkowy „GOLD TORURS" przy zalewie na rzece Grabince. Ośrodek posiada: hotel, domki campingowe oraz basen.

Na terenie gminy znajduje się pięć boisk sportowych działających przy szkołach podstawowych. Zlokalizowane są one w: Bobrowej, Nagoszynie, Straszęcinie, Wiewiórce i Żyrakowie.

6.3.3. Zdrowie i opieka społeczna.

Na terenie gminy Żyraków, w Straszęcinie znajduje się oddział chorób układu nerwowego szpitala w Dębicy. Został zlokalizowany w przebudowanych i wyremontowanych dawnych obiektach biurowych Igloopolu.

Gmina posiada jedną aptekę znajdującą się w Żyrakowie.

Lokalizacja i rejon obsługi ośrodków zdrowia na terenie gminy

Tabela nr 44

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi	Pow. użytkowa	Ilość gabinetów	Liczba lekarzy	Liczba pielęgniarek
1.	Bobrowa	Bobrowa Bobrowa Wola Nagoszyn Korzeniów	133,5	2	2	3
2.	Straszęcin	Straszęcin Wola Wielka	200	2	1	3
3.	Żyraków	Żyraków Wola Żyrakowska Góra Motyczna	270	4	3	3
Ogółem:			603,5	8	6	8

Na terenie gminy działają trzy ośrodki zdrowia obsługujące ludność całej gminy.

6.3.4. Łączność.

Urzędy pocztowe

Tabela nr 45

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi
1.	Nagoszyn	Nagoszyn, Korzeniów, Bobrowa, Bobrowa Wola
2.	Straszęcin	Straszęcin, Wola Wielka
3.	Zasów	Zasów, Mokre, Wiewiórka
4.	Żyraków	Żyraków, Wola Żyrakowska, Góra Motyczna, Zawierzbie

W gminie Żyraków znajdują się cztery urzędy pocztowe obsługujące cały obszar gminy.

6.3.5. Obiekty sakralne i cmentarze.

Kościoły rzymskokatolickie i cmentarze parafialne

Tabela nr 46

Lp.	Miejscowość	Rejon obsługi
1.	Góra Motyczna	Góra Motyczna
2.	Korzeniów	Korzeniów
3.	Nagoszyn	Nagoszyn, Bobrowa, Bobrowa Wola
4.	Straszęcin	Straszęcin, Wola Wielka
5.	Wiewiórka	Wiewiórka
6.	Zasów	Zasów, Mokre
7.	Żyraków	Żyraków, Wola Żyrakowska

W gminie znajduje się siedem kościołów rzymsko-katolickich. Przy każdym z nich zlokalizowany jest cmentarz parafialny. W gminie nie ma cmentarzy komunalnych.

6.4. Ocena warunków życia mieszkańców.

Stan zabudowy i związane z tym warunki życia mieszkańców w poszczególnych jednostkach osadniczych przedstawiono w poniższych tabelach. Dane opracowano na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji w gminie.

Z poniższych danych wynika, że w gminie Żyraków dominuje zabudowa zagrodowa. Tylko w dwóch miejscowościach widać wyraźną przewagę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nad zabudową zagrodową. Są to: Zawierzbie, gdzie 60 % stanowi zabudowa jednorodzinna, oraz Straszęcin, gdzie 53 % stanowi zabudowa jednorodzinna. Świadczy to o funkcji mieszkaniowej pełnionej przez te wsie.

Skoncentrowana zabudowa występuje w trzech miejscowościach: w Żyrakowie, Zawierzbiu oraz Straszęcinie. W pozostałych wsiach dominuje zabudowa zagrodowa co świadczy o ich rolniczym charakterze.

Stan techniczny budynków i procentowy udział budynków murowanych (nowych) do budynków drewnianych świadczy o warunkach życia mieszkańców w poszczególnych wsiach. Najwięcej budynków drewnianych o różnym stanie technicznym posiada: Nagoszyn 36 % (wszystkich budynków mieszkalnych) i Zasów 31%. Natomiast najwięcej nowych, murowanych budynków mieszkalnych znajduje się w Żyrakowie 92 % i Zawierzbiu 92 %, co świadczy o wyższym standardzie życia mieszkańców w tych miejscowościach.

Standardy zaspokojenia potrzeb w zakresie usług publicznych

w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy

Tabela nr 47

Lp.	Miejscowość	Oświata		Zdrowie i opieka społeczna		Kultura		Sport i rekreacja		Urzędy Pocz-towe	Obiekty sakralne	Cmen-tarze	Ilość obiek-tów razem
		Przed-szkola	Szkoły podsta-wowe	Ośrodek zdrowia	Szpital	Biblio-teki	Ośrodki kultury	Boiska sporto-we	Ośrodki sportowo - wypo-czynkowe				
1.	Bobrowa	1	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	5
2.	Bobrowa Wola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	Góra Motyczna	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	4
4.	Korzeniów	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
5.	Mokre	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6.	Nagoszyn	2	1	—	—	1	—	1	—	1	1	1	8
7.	Straszęcin	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	10
8.	Wiewiórka	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3
9.	Wola Żyrakowska	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
10.	Wola Wielka	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
11.	Zasów	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	1	5
12.	Zawierzbie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13.	Żyraków	—	1	1	—	1	—	1	—	1	1	1	7
	Razem	**4**	**10**	**3**	**1**	**7**	**1**	**5**	**1**	**4**	**6**	**6**	**48**

Rodzaj zabudowy w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy

Tabela nr 48

Lp.	Jednostka osadnicza	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		Zabudowa zagrodowa		W tym skoncen-trowana	Zabudowa wieloro-dzinna	Budynki letniskowe	Pustostany
		ilość	%	ilość	%				
1.	Bobrowa	28	10	241	90	—	2	2	3
2.	Bobrowa Wola	7	10	66	90	—	—	—	4
3.	Góra Motyczna	22	10	193	90	—	—	—	7
4.	Korzeniów	11	8	122	92	—	—	—	2
5.	Mokre	10	8	111	92	—	—	—	-
6.	Nagoszyn	10	9	98	91	—	—	—	3
7.	Straszęcin	130	53	116	47	65	11	5	5
8.	Wiewiórka	19	9	196	91	—	—	—	4
9.	Wola Wielka	13	10	113	90	—	—	—	2
10.	Wola Zyrakowska	27	18	124	82	—	—	—	5
11.	Zasów	15	8	175	92	—	—	—	8
12.	Zawierzbie	81	60	53	40	28	—	5	3
13.	Żyraków	106	37	182	63	30	—	—	4

Stan techniczny oraz procentowy udział budynków mieszkalnych

(murowanych i drewnianych) w poszczególnych jednostkach osadniczych gmin

Tabela nr 49

Lp.	Miejscowość	Ilość budynków mieszkalnych					Stan techniczny budynków								
		murowane		drewniane		Razem	Budynki murowane			Budynki drewniane			Razem		
		ilość	%	ilość	%		dobry	średni	zły	dobry	średni	zły	dobry	średni	zły
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1.	Bobrowa	247	77	74	23	321	241	5	1	25	41	8	266	46	9
2.	Bobrowa Wola	67	82	15	18	82	65	2	—	3	12	—	68	14	—
3.	Góra Motyczna	207	88	29	12	236	206	1	—	8	19	2	214	20	2
4.	Korzeniów	101	71	42	29	143	98	2	1	15	25	2	113	27	3
5.	Mokre	110	79	29	21	139	109	1	—	9	15	5	118	16	5
6.	Nagoszyn	235	64	132	36	367	234	1	—	55	64	13	289	65	13
7.	Straszęcin	246	88	35	12	281	244	2	—	21	11	3	265	13	3
8.	Wiewiórka	195	85	34	15	229	193	2	—	6	26	2	199	28	2
9.	Wola Wielka	110	77	32	23	142	106	4	—	15	17	—	121	21	—
10.	Wola Żyrakowska	143	84	28	16	171	138	4	1	14	9	5	152	13	6
11.	Zasów	107	69	48	31	155	100	6	1	11	30	7	111	36	8
12.	Zawierzcie	125	92	11	8	136	120	3	—	3	7	1	123	10	1
13.	Żyraków	284	92	26	8	310	276	7	1	10	15	1	286	22	2

7. DIAGNOZA STANU GMINY.

Podsumowując stan gminy rozpatrywany pod kątem możliwości rozwoju należy wyodrębnić bariery rozwojowe oraz określić walory gminy.

7.1. Czynniki ograniczające rozwój gminy - bariery rozwoju.

7.1.1. Bariery środowiskowe.

- tereny zalewowe i podmokłe ograniczające możliwość inwestowania do lekkich tymczasowych obiektów pawilonowych,
- zbiornik wód podziemnych wymuszający proces kanalizowania terenów przeznaczonych pod zabudowę.

7.1.2. Zasoby kultury ograniczające korzystanie z prawa własności.

- zabytkowe założenia dworsko-parkowe wymagające w bezpośrednim sąsiedztwie, ze względów ochronnych i ekspozycyjnych i ograniczeń gabarytu i charakteru powstającej nowej zabudowy,
- stanowiska archeologiczne stwierdzone w przebadanej części gminy wymagają ochrony i prowadzenia wszelkiej działalności zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

7.1.3. Bariery techniczne.

a) komunikacyjne
   - stan sieci dróg gminnych oraz dróg powiatowych,
   - rozwiązania projektowe dotyczące połączeń komunikacyjnych obu części gminy w przypadku przeprowadzenia autostrady A-4,

b) wyposażenie w sieć wodociągową terenów przeznaczonych pod zabudowę bez równoległego kanalizowania i budowy oczyszczalni,

c) melioracje gruntów rolnych w terenach wskazanych do zainwestowania, których występowanie podnosi koszt inwestycji ze względu na wysokie opłaty przywracania drenażu po ich zakończeniu,

d) przebieg elektroenergetycznych linii przesyłowych i gazociągu wysokoprężnego.

[7.1.4. Bariery stanu zainwestowania i własności terenów

- charakter dotychczas posiadanych terenów komunalnych (głównie pastwiska) ograniczający ofertę dla potencjalnych inwestorów,
- duże rozdrobnienie indywidualnych gospodarstw rolnych.][2]

7.1.5. Bariera dotychczasowego przeznaczenia:

- blokada terenu przeznaczonego pod budowę stacji transformatorowej najwyższych napięć (Zasów) oraz linii przesyłowej wysokiego napięcia 110 KV. Inwestycje te nie są przewidziane w najbliższych latach (do 2020 r.).

7.2. Walory gminy.

7.2.1. Walory środowiskowe.

- korzystne dla rozwoju rolnictwa warunki klimatyczne i glebowe,
- sprzyjające rozwojowi rekreacji i turystyki w obrębie Obszarów Chronionego Krajobrazu walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze (możliwość prowadzenia agroturystyki),
- zasoby surowców naturalnych kruszyw, iłu, gazu ziemnego,

- korzystne położenie gminy w sąsiedztwie Dębicy - siedziby powiatu.

7.2.2. Zasoby materialne.

- bazy magazynowo-składowe i obiekty dawnego Kombinatu Rolno-Przemysłowego w Straszęcinie,
- baza ośrodka wypoczynkowo-rekreacyjnego w Straszęcinie,
- wykształcone, poprzez skupienie obiektów, centrum obsługujące gminę w Żyrakowie,
- tereny Skarbu Państwa pozostające w dzierżawie[,
- zasoby gruntów komunalnych gminy][1].

7.2.3. Walory związane z przeznaczeniem terenu.

- usytuowanie na terenie gminy węzła projektowanej autostrady A-4 oraz projektowanego obwodu utrzymania autostrad (OUA) i projektowanego stanowiska poboru opału (SPO).

  Sprzyja to aktywizacji terenów przyległych do projektowanych inwestycji [oraz położonych w ich bliskim, dostępnym komunikacyjnie sąsiedztwie][1].

[W zakresie VI. [i VIII][8] zmiany studium przenalizowano Diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

W diagnozie sporządzanej na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Żyraków przyjętej uchwałą nr XLVII/367/2014 Rady Gminy w Żyrakowie w dniu 24 października 2014 r. wskazano przedmiotowy teren jako ten, w którym skupiają się zakłady usługowe gminy, występują tu tereny najbardziej atrakcyjne dla inwestorów, uzbrojone w infrastrukturę techniczną, o dobrej dostępności komunikacyjnej (a tym autostrada A4 wraz ze zjazdem – węzeł Żyraków.

Wg Diagnozy polityka przestrzenna gminy powinna skupić się właśnie na terenie objętym VI. zmianą studium w m. Zawierzbie i Straszęcin. Obszar ten wykazuje największe zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne zarówno mieszkaniowe jak i usługowo-produkcyjne a przy tym posiada największe predyspozycje dl rozwoju ww. funkcji.

W miejscowości Zawierzbie istnieje zasadność wyznaczenia terenów mieszkaniowych, jako kontynuacja istniejącego zainwestowania, z uwzględnieniem planowanego (obecnie już istniejącego) przebiegu drogi – łącznika pomiędzy zjazdem z autostrady A4 w Żyrakowie a drogą powiatową Dębica – Straszęcin.

W miejscowości Straszęcin istnieje zasadność kontynuowani rozwoju funkcji mieszkalno-usługowej w sposób wzajemnie nie kolidujący i uwzględniający jednocześnie sąsiedztwo obszarów chronionych (Natura 2000, projektowany obszar chronionego krajobrazu).

Ponadto zapisano w Diagnozie, że Gmina planuje przejęcie części majątku państwowego od AWRSP zlokalizowanego w Straszęcinie, aby stworzyć nowe atrakcyjne tereny dla inwestorów.

Zapisana wizja dla Gminy Żyraków to:
„Gmina Żyraków jest miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia, pracy oraz rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.
Rozwija się przedsiębiorczość lokalna, efektywna edukacja dostosowuje się do potrzeb rynku pracy, wzrasta aktywność zawodowa mieszkańców oraz powstają nowe obszary przyjazne rozwojowi nowych działalności.
Sprawne i efektywne zarządzanie publiczne, aktywna współpraca samorządów, przedstawicieli sektora biznesu i organizacji pozarządowych zapewniają wysoką jakość i dostępność usług publicznych.”][6]
[Wg Diagnozy polityka przestrzenna gminy na terenie objętym VIII. zmianą studium w m. Wola Żyrakowska przewiduje wyznaczenie terenów produkcyjno-usługowych][8]

[8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY [zaktualizowane opracowaniem z XII 2019 r., którego wyniki zawarto w rozdziale 8a][6]

8.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.

8.1.1. Analizy przeprowadzone dla IV zmiany Studium zostały przeprowadzone pod kątem aktualnych potrzeb i możliwości rozwoju gminy, które wynikają z walorów obszaru objętych IV. zmianą Studium. Analizy mają charakter jakościowy i wskazują słabe i mocne strony aktualnego potencjału obszaru oraz określają wartości relatywnie - odnosząc je do lokalnych realiów w skali gminy.

a) Analiza ekonomiczna:

mocne strony:

- położenie obszaru w miejscowości o dużym potencjale sektora produkcji wynikającym z tradycji i bezpośredniego sąsiedztwa Dębicy – miasta powiatowego o dużym potencjale produkcji,
- w przeważającej części powierzchni obszaru korzystne przeznaczenie terenów oraz uregulowany sposób zagospodarowania obszaru w związku z obowiązującym na obszarze planem miejscowym /zgodnym ze Studium/,
- bezpośredni dostęp do układu dróg publicznych o uregulowanych zasadach na podstawie planu miejscowego,
- uregulowany sposób wyposażenia w infrastrukturę techniczną na podstawie planu miejscowego,
- położenie obszaru nie wywołujące konfliktów społecznych przy aktualnym kierunku zagospodarowania, który ma możliwość dalszej adaptacji w dostosowaniu do potrzeb gospodarczych,
- struktura własnościowa i rodzaj własności – duże areały działek umożliwiające elastyczne i sukcesywne zagospodarowanie oraz gospodarowanie mieniem, przeważająca własność gminy pozwalająca na udział gminy w zyskach z zagospodarowania terenów wykraczający poza tytuł podatków od nieruchomości

słabe strony:

- aktualny stan zagospodarowania i uzbrojenia obszaru, wymagający nakładów inwestycyjnych ze podmiotów gospodarczych podejmujących się inwestycji i ewentualnym udziałem ze strony gminy,
- część powierzchni obszaru przeznaczona pod las i zalesienia pozostająca obecnie bez wpływu na walory ekonomiczne,
- bariery prawne w realizacji niektórych form produkcji /w związku z doprecyzowaniem przepisów dotyczących zasad realizowania zabudowy fotowoltaicznej/.

Wyniki:

- ocenia się aktualny potencjał ekonomiczny obszaru wynikający z ustalonego kierunku zagospodarowania na przeważającej powierzchni terenów jako wysoki,
- przewiduje się wysoką przewagę korzyści nad kosztami przy realizacji zagospodarowania obszaru,
- możliwość wpływu realizacji zagospodarowania produkcyjno-usługowego, na części obszaru, na dalszy rozwój gospodarczy podmiotów w gminie – realizacja planowanego zagospodarowania jako impuls do dalszego ożywienia w innych branżach na obszarze gminy,
- możliwość pokonania barier w celu zapewnienia większej elastyczności w zagospodarowaniu terenów co może zwiększyć pewność co do realizacji tego sposobu zagospodarowania i osiągnięcia pozytywnego skutku ekonomicznego co **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru**;

b) Analiza środowiskowa:

mocne strony:

- uwarunkowania środowiskowe dla obszaru zmiany studium pozostają aktualne i nie tworzą barier dla ustalonego sposobu zagospodarowania obszaru a jedynie ograniczenia generujące warunki zagospodarowania, które są immanentnie związane ze zmianą sposobu zagospodarowania przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, w tym usankcjonowanie dotychczas proponowanej granicy obszaru chronionego krajobrazu Jastrząbsko-Żdżarskiego

słabe strony:

- każda zmiana zagospodarowania polegająca na zwiększeniu antropopresji jest zmianą niekorzystną środowiskowo.

Wyniki:

- ocenia się, że brak zasadniczych ograniczeń ze strony środowiska,
- każdy sposób zagospodarowania, który zmniejszy antropopresje będzie korzystny dla ochrony środowiska,

- aktualnie wobec braku barier środowiskowych dla zagospodarowania lecz przy szansie zagospodarowania obszaru przy zmniejszonej w stosunku do obecnie zakładanej antropopresji ocenia się, że zmniejszenie wpływu na środowisko **może stanowić impuls do zmian w zagospodarowaniu przedmiotowego obszaru**;

c) Analiza społeczna:

mocne strony:
- realizacja aktualnych ustaleń obszaru zmiany studium generuje miejsca pracy,
- nie wywołuje konfliktów społecznych,
- nie dotyczy kształtowania obszarów publicznych i nie wpływa na standardy istniejących,
- korzystnie wpływa na poziom obsługi mieszkańców umożliwiając powstanie obiektów usługowo-handlowych - może powodować wzrost konkurencyjności usług komercyjnych lub poszerzyć ich zakres,

słabe strony:
- generuje potencjalnie usługi, które mogą wpłynąć na zmianę kierunków ciążeń komunikacyjnych,
- może wpłynąć na likwidację dotychczasowych obiektów usług komercyjnych.

Wyniki:
- ocenia się, że obszar zmiany studium aktualnie daje potencjalnie pozytywne skutki w zakresie podniesienia poziomu życia mieszkańców w zakresie możliwości utworzenia miejsc pracy oraz obsługi mieszkańców
- aktualny potencjał społecznego oddziaływania przedmiotowego obszaru **nie daje impulsów do zmian w zagospodarowaniu przedmiotowego obszaru**.

[8.1.2. Analizy przeprowadzone dla V zmiany Studium zostały przeprowadzone pod kątem przydatności analizowanych obszarów do zakładanych ich funkcji jako wyniku pozytywnie rozpatrzonego wniosku ze strony Starostwa Powiatowego w Dębicy dotyczącego rozbudowy układu komunikacyjnego oraz poszerzenia usług publicznych o szerokim zakresie obsługi. Analizy mają charakter jakościowy i wskazują słabe i mocne strony aktualnego potencjału obszarów oraz określają wartości relatywnie - odnosząc je do lokalnych realiów w skali gminy.

a) Analiza ekonomiczna:

mocne strony:
- położenie obszaru dla zakładanych usług publicznych w pobliżu istniejącej publicznej placówki służby zdrowia o ponad gminnym charakterze i bliskim sąsiedztwie Dębicy – miasta powiatowego,
- właściwe wykorzystanie ukształtowanego układu komunikacyjnego co czyni potencjalne inwestycje nie transportochłonne,
- położenie obszarów nie wywołujące konfliktów społecznych przy aktualnym kierunku zagospodarowania, który ma możliwość dalszej adaptacji w dostosowaniu do potrzeb gospodarczych,
- struktura własnościowa i rodzaj własności – duże areały działek umożliwiające elastyczne i sukcesywne zagospodarowanie oraz gospodarowanie mieniem,
- realizacja inwestycji będzie finansowana zasadniczo ze środków spoza budżetu gminy;

słabe strony:
- aktualny stan zagospodarowania i uzbrojenia obszaru, wymagający nakładów inwestycyjnych ze podmiotów gospodarczych podejmujących się inwestycji polegający głównie na ewentualnej rozbudowie systemu kanalizacji sanitarnej – co może wyniknąć ze względu na skalę planowanego przedsięwzięcia.

Wyniki:
- ocenia się aktualny potencjał ekonomiczny obszaru wynikający z ustalonego kierunku zagospodarowania na przeważającej powierzchni terenów jako wysoki,
- możliwość wpływu realizacji zagospodarowania usługowego, na jednym z obszarów, na dalszy rozwój gospodarczy podmiotów w gminie – realizacja planowanego zagospodarowania jako impuls do dalszego ożywienia w innych branżach na obszarze gminy,
- realizacja nowego połączenia komunikacyjnego wpłynie pozytywnie na ekonomiczne walory obszarów sąsiadujących i istniejących podmiotów gospodarczych w miejscowościach przez które będzie przebiegać co **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru,**
- realizacja nowych usług publicznych wpłynie bardzo pozytywnie na ekonomiczne warunki życia mieszkańców co ma szansę przełożych się na dalszy rozwój ekonomiczny gminy i **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru**;

b) Analiza środowiskowa:

mocne strony:

- uwarunkowania środowiskowe dla obszaru zmiany studium pozostają aktualne i nie tworzą zasadniczych nowych barier dla ustalonego sposobu zagospodarowania obszaru a jedynie ograniczenia generujące warunki zagospodarowania, które są immanentnie związane ze zmianą sposobu zagospodarowania przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju – na terenach dotychczasowo nie zainwestowanych – terenie planowanych usług publicznych oraz fragmentach planowanej drogi na odcinkach przebiegających poza istniejącym układem dróg;
słabe strony:
- każda zmiana zagospodarowania polegająca na zwiększeniu antropopresji jest zmianą niekorzystną środowiskowo;
- konieczność prowadzenia części inwestycji w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- położenie obszaru planowanych usług publicznych oraz części planowanego połączenia drogowego w obszarze podlegającym zalewom o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 500 lat Q0,2%.

Wyniki:
- ocenia się, że brak zasadniczych ograniczeń ze strony środowiska, a te które występują nie dyskwalifikują tych terenów jako potencjalnych obszarów realizacji zamierzonych funkcji.

c) Analiza społeczna:
mocne strony:
- realizacja zamierzanych ustaleń obszaru zmiany studium generuje miejsca pracy,
- nie wywołuje konfliktów społecznych,
- dotyczy kształtowania obszarów publicznych i wpływa na standardy istniejących,
- korzystnie wpływa na poziom obsługi mieszkańców umożliwiając powstanie obiektów usługowych, co może powodować wzrost konkurencyjności usług komercyjnych lub poszerzyć ich zakres,
słabe strony:
- w chwili realizacji nowy odcinek drogi może potencjalnie powodować jednostkowe konflikty.

Wyniki:
- ocenia się, że planowane funkcje na obszarach zmiany studium wniosą potencjalnie pozytywne skutki w zakresie podniesienia poziomu życia mieszkańców w zakresie możliwości utworzenia miejsc pracy oraz obsługi mieszkańców co **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru**.][5]

[8.1.3. Analizy przeprowadzone dla VII. zmiany Studium zostały przeprowadzone pod kątem przydatności analizowanych obszarów do zakładanych ich funkcji, które wynikają z walorów obszaru objętych VII. zmianą Studium. Analizy mają charakter jakościowy i wskazują słabe i mocne strony aktualnego potencjału obszarów oraz określają wartości relatywnie - odnosząc je do lokalnych realiów w skali gminy.

a) Analiza ekonomiczna:
mocne strony:
- brak konieczności poniesienia nakładów finansowych Gminy dla realizacji eksploatacji kruszyw,
- brak obniżenia wartości gruntów w wyniku realizacji eksploatacji kruszyw i rekultywacji w kierunku dotychczasowego kierunku zagospodarowania rolniczego ze zmiana profilu na zbiorniki wodne,
- potencjalne wzmocnienie lokalnego rynku świeżych ryb,
- realizacja inwestycji będzie finansowana ze środków spoza budżetu gminy;
słabe strony: -.

Wyniki:
- ocenia się aktualny potencjał ekonomiczny obszarów wynikający z ustalonego kierunku zagospodarowania jako wysoki,
- możliwość wpływu realizacji zagospodarowania jako zbiorników wodnych, na dalszy rozwój gospodarczy podmiotów w gminie – realizacja planowanego zagospodarowania jako impuls do dalszego ożywienia w innych branżach na obszarze gminy co **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru**.

b) Analiza środowiskowa:
mocne strony:
- uwarunkowania środowiskowe dla VII. zmiany studium pozostają aktualne lub wzbogacone o nowy obszar złóż kruszyw naturalnych „Straszęcin-Wisloka" i nie tworzą zasadniczych nowych barier dla ustalonego sposobu zagospodarowania obszaru a jedynie ograniczenia generujące warunki zagospodarowania, które są immanentnie związane ze zmianą sposobu zagospodarowania przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju – docelowo po rekultywacji zbiorniki rybne,
- wzbogacenie krajobrazowe i tworzenie samoistne nowych biocenoz i biotopów;
słabe strony:

- każda zmiana zagospodarowania polegająca na zwiększeniu antropopresji jest zmianą niekorzystną środowiskowo;
- konieczność prowadzenia inwestycji w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Wyniki:

- ocenia się, że brak zasadniczych ograniczeń ze strony środowiska, a te które występują nie dyskwalifikują tych terenów jako potencjalnych obszarów realizacji zamierzonych funkcji eksploatacji kruszyw i docelowych zbiorników rybnych.

c) Analiza społeczna:

mocne strony:
- realizacja zamierzanych ustaleń obszaru zmiany studium generuje miejsca pracy,
- niski poziom konfliktów społecznych;

słabe strony:
- w okresie eksploatacji kruszyw może potencjalnie powodować jednostkowe konflikty.

Wyniki:

- ocenia się, że planowane funkcje na obszarach zmiany studium wniosą potencjalnie pozytywne skutki w zakresie podniesienia poziomu życia mieszkańców w zakresie możliwości utworzenia miejsc pracy co **stanowi impuls do podjęcia zmiany w kierunkach zagospodarowania przedmiotowego obszaru**.][7]

8.2. Prognozy demograficzne.

8.2.1. Dane demograficzne prezentowane przez GUS podają w rozróżnieniu na gminy jedynie podstawowe informacje dotyczące liczby ludności. Podana informacja dotyczy stanu ludności gminy Żyraków na dzień:
- 31.12.2011 r. ludność ogółem 13633 w tym mężczyźni 6811 i kobiety 6822,
- 31.12.2014 r. ludność ogółem 13749 w tym mężczyźni 6856 i kobiety 6893.

Porównując te dane z informacją z 1998 r. o stanie ludności gminy ogółem 12647 przy notowanym wzroście około 1% rocznie od 1990 r. można uznać, że tendencja w tym zakresie jest dotychczas stabilna, choć w kierunku stopniowego obniżania się tempa przyrostu. Sytuacja ta jest odzwierciedleniem ogólnej tendencji w zmianach demograficznych Polski i Europy, dalsze pogłębienie trendów odnotowano po 2009 r..

Aktualnie opracowana przez GUS prognoza ludności na lata 2014-2050 nie zawiera szczegółowych danych z poziomu niższego niż województwo co czyni te dane nieadekwatne do celów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Natomiast z ogólnie podanej informacji o tendencji malejącej liczby ludności oraz starzeniu się społeczeństwa oraz wykresów zaprezentowanych w rozdziale na obszary miejskie i obszary wiejskie wynika, że dla ośrodków wiejskich przewiduje się sytuację stabilną nawet w tak dalekiej perspektywie, notując niewielki wzrost do 2035 r. a następnie powolne spadki do poziomu obecnego – województwo podkarpackie mieści się w średnich stanach różnych prognoz, notując prognozowaną wysoką długość życia.

[Dane źródłowe Gminy dotyczące zmian liczby ludności gminy przedstawia poniższa tabela nr 33a stanowiąca kontynuację danych przedstawionych w tabeli nr 33.

Tabela nr 33a

Lata	Liczba ludności	Przyrost Rzeczywisty r/r	% wzrostu r/r	% wzrostu narastająco
2010	13 714	x	100,00	100,00
2011	13 740	26	100,18	100,18
2012	13 793	53	100,39	100,58
2013	13 840	47	100,34	100,92
2014	13 905	65	100,47	101,39
2015	13 978	73	100,52	101,93
Razem w 6 latach	**x**	**264**	**Średnio/r: 0,38**	**101,93**

W ciągu ostatnich pięciu lat od 2010-2015 roku ludność gminy wzrosła o 264 osoby, tj. 1,93% w stosunku do roku 2010. Zmiany liczby ludności w gminie kształtowały się pod wpływem przyrostu naturalnego, oraz zewnętrznych i wewnętrznych ruchów migracji stałej.][5]

1) Stwierdza się, że zasięg obszarowy i charakter planowanych kierunków zagospodarowania dla podjętej IV. [i VII.][7] Zmiany Studium nie spowoduje zmian na poziomie społecznym w stosunku do stanu aktualnego w gminie, a co za tym idzie nie spowoduje zmian demograficznych - nie będzie impulsem do zmian choćby w zakresie lokalnych migracji na poziomie powiatu.

[2) Stwierdza się, że zasięg obszarowy i charakter planowanych kierunków zagospodarowania dla podjętej V. Zmiany Studium może się przyczynić do zmian na poziomie społecznym w stosunku do stanu aktualnego w gminie, a co za tym idzie spowodować zmiany demograficzne zwiększające liczbę ludności gminy - będzie impulsem do zmian w zakresie lokalnych migracji na poziomie powiatu.

8.2.2. Formułując 30-letnią prognozę demograficzną wzięto pod uwagę prognozę GUS, dane demograficzne Gminy z lat 1991 – 1998 oraz aktualne dane demograficzne z lat 2010 – 2015.
Na tych podstawach **prognozuje się, że do roku 2046 przyrost naturalny w gminie wyniesie 11,4%,** w tym do roku 2035 będzie miał wyższą dynamikę i osiągnie 9,5%, a następnie będzie zniżkował do zakładanego poziomu.
Zbadano zmiany w strukturze ludności gminy odnosząc je do danych przedstawionych za 1997 r. w tabeli nr 36 i przedstawiając poniżej w tabeli nr 36a.

Tabela nr 36a

Rok	Liczba ludności	w tym:					
		Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	ogółem	osoby	%	osoby	%	osoby	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1997	**12 723**	**3 731**	**29,30**	**7 217**	**56,70**	**1 775**	**14,00**
2016	**13 998**	**2 919**	**20,85**	**8 968**	**64,07**	**2 111**	**15,08**

Z porównania powyższych danych wynika potwierdzenie dotychczasowych prognoz i utrzymanie zakładanych tendencji, co stanowi wskazówkę do ewoluowania struktury rodzaju usług publicznych, lecz nie wpływa jednoznacznie na planowaną wielkość obszarów zabudowy usługowej sektora publicznego zasadniczo powiązanego z demografią. Struktura rodzaju usług publicznych ulega ciągłej modyfikacji dostosowując się do stopniowych zmian struktury społeczeństwa, potrzeb mieszkańców dostosowujących się do sytuacji społeczno-ekonomicznej, wymagań ogólno obowiązujących przepisów i innych czynników zewnętrznych wynikających z funkcjonowania innych podmiotów.][5]

8.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania zadań własnych gminy

8.3.1. Dotychczas zakładane kierunki w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru objętego IV. zmianą studium przewidywały wydzielenie obszarów:
- lasów i zalesień ZL, dla których brak jest potrzeb w zakresie finansowania zadań własnych,
- rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych 1PUH, dla których przewiduje się w celu umożliwienia realizacji zabudowy konieczność poniesienia nakładów na przebudowę i rozbudowę dróg o publicznych w celu dostosowania parametrów, budowę sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wodociągu i oświetlenia dróg.

Ze względu na fakt, że obszar stanowi w ok. 95% własność gminy ocenia się, że nie zajdzie konieczność wypłat odszkodowań czy wykupów gruntów pod cele publiczne. Ocenia się, że realizacja tych celów możliwa jest przy jednoczesnych wpływach z tytułu gospodarowania mieniem gminnym na obszarze 1PUH oraz w wyniku wpływu podatków od nieruchomości tego obszaru.
Mając na uwadze możliwość uzyskania korzystniejszego w krótkim terminie efektu ekonomicznego przy realizacji wyłącznie zabudowy fotowoltaicznej, co może nastąpić w wyniku IV. zmiany Studium, która nie wygeneruje konieczności realizacji sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, można rekomendować tą zmianę, jako poszerzającą spektrum możliwości zainwestowania oraz odciążającą finanse gminy.
[8.3.2. Ze względu na fakt, że na objętych V. zmianą Studium obszarach mają być realizowane inwestycje nie stanowiące zadań własnych gminy, zakłada się brak konieczności oceny możliwości ich finansowania przez gminę. Elementem, który może wiązać się z realizacją tych inwestycji i jednocześnie w jakimś stopniu angażować finanse gminy jest ewentualna konieczność rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej obsługującej dotychczasowe tereny zainwestowane w Straszęcinie. Będzie to wymagało jednak szerszych analiz w zakresie przestrzennym oraz w zakresie udziału środków gminnych, jakie mogłyby być przeznaczone na ten cel, po skonkretyzowaniu zakresu inwestycyjno-finansowego ze strony inwestora – jeżeli okaże się to niezbędne.
Odnosząc się do możliwości finansowania przez gminę zadań własnych w wyniku analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych w kontekście aspektów przestrzennych stwierdza się, że aktualne zadania gminy w tym zakresie koncentrować będą się wokół utrzymania istniejącego zagospoda-

rowania i funkcjonowania jednostek gminnych, a finansowanie tych wydatków określane jest rok rocznie w budżecie gminy, który jest dostosowywany do aktualnie występujących potrzeb i zasilany w różnych źródeł, w tym zewnętrznych – również stosownie do zadań. Aktualnie nie przewiduje się inwestycji jakie byłyby konieczne do przeprowadzenia przez Gminę w wyniku analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych a jednocześnie były istotnie ograniczone z punktu widzenia możliwości ich finansowania.][5]
[8.3.3. Zakładane kierunki w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru objętego VII. zmianą studium przewidują wydzielenie kolejnego obszaru eksploatacji kruszyw **PE2** oraz docelowo po rekultywacji, terenów rolnych, dla których brak jest potrzeb w zakresie finansowania zadań własnych.][7]

8.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

8.4.1. Przedmiot i zasięg IV. zmiany Studium nie wymaga wprowadzania nowej zabudowy, nie wymaga zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru gminy adaptując aktualne kierunki zagospodarowania.][4]
[8.4.2. Przedmiot i zasięg V. zmiany Studium nie wymaga wprowadzania nowej zabudowy mieszkaniowej lecz ze względu na planowane ustalenie zabudowy usługowej przeprowadzono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8.4.2.1. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę

Formułując zapotrzebowanie na nową zabudowę, dokonano podziału na jej zasadnicze funkcje:

- zagrodową,
- mieszkaniową,
- usług publicznych,
- usług komercyjnych i produkcyjną.

Po przeprowadzeniu analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych a także prognoz demograficznych i możliwości finansowych gminy, określa się w perspektywie 30 lat i przy założeniu niepewności procesów rozwojowych zakładającej możliwość zwiększenia zapotrzebowania na nową zabudowę na poziomie 30%, oraz oczekiwanych standardów, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przedstawione w poniższej tabeli MZZ

Tabela MZZ

Rodzaj zabudowy	Maksymalna powierzchnia użytkowa zapotrzebowanej zabudowy [m2]	uwagi
1.	2.	3.
zagrodowa	**14 625 000**	Prognozowana liczba gospodarstw rolnych - 3 750 Średnia powierzchnia użytkowa terenu zabudowy zagrodowej - 3000m^2 Zakładane zwiększenie wynikające z niepewności procesów inwestycyjnych - 30%
mieszkaniowa	**3 953 040**	Prognozowana liczba domów jednorodzinnych - 1448 Średnia powierzchnia użytkowa terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 2100m^2 Zakładane zwiększenie wynikające z niepewności procesów inwestycyjnych - 30%
usług publicznych	**567 613-**	Prognozowana powierzchnia użytkowa terenów zabudowy usług publicznych zwiększona o 11,4% wynikająca z prognozowanej liczby mieszkańców Zakładane zwiększenie wynikające z niepewności procesów inwestycyjnych - 30%
usług komercyjnych i produkcyjna	**nie określa się**	Ograniczeniem dla powstawania zabudowy są uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne nie związane z potencjałem finansów gminy a także indywidualne

		ograniczenia wynikające ze specyfiki określonego typu zabudowy

Definiując poszczególne rodzaje zabudowy wzięto pod uwagę specyfikę tych rodzajów zabudowy wynikającą z ich immanentnych cech, różnego stopnia powiązania z prognozami demograficznymi, zróżnicowaniem dostępnych danych dotyczących poszczególnych sektorów gospodarki, stopień powiązania realizacji zabudowy z wydatkami finansowanymi przez Gminę, zmieniające się standardy potrzeb i wymagań dla poszczególnych rodzajów zabudowy, aktywność inwestycyjną mieszkańców i podmiotów gospodarczych.

Wyodrębniając poszczególne rodzaje zabudowy wzięto pod uwagę elastyczność gospodarowania w ramach danego rodzaju zabudowy, a więc sklasyfikowano jako:

- zabudowa zagrodowa: zabudowa indywidualnych gospodarstw rolnych,
- zabudowa mieszkaniowa: zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna ze względu na jej szczątkowy udział, którego kontynuacji nie przewiduje się uwzględniona wspólnie z zabudową jednorodzinną,
- zabudowa usług publicznych: zabudowa służąca obsłudze ogółu społeczeństwa, powiązana z demografią i jednocześnie mogąca ulegać zmianom organizacyjnym /szkoły o różnym stopniu i profilu, ośrodki zdrowia, siedziby OSP i domy ludowe, ośrodki kultury i biblioteki, siedziby urzędów samorządowych i innej administracji oraz bezpieczeństwa, kościoły, kaplice, domy parafialne, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki sportowe, itp./ oraz niepowiązana z demografią gminy /jako ośrodki o znaczeniu ponadlokalnym lub powiatowym,
- zabudowa usług komercyjnych i produkcyjna: zabudowa usług opartych o indywidualnego odbiorcę, punkty handlowe, zakłady produkcyjne o różnym profilu /w tym produkcja przemysłu spożywczego, przetwórnie, przechowalnie, ubojnie/, magazyny, składy /w tym niezabudowane wydzielone place składowe/, tereny obsługi komunikacji, itp.

Jako powierzchnię użytkową zabudowy przyjęto powierzchnię zagospodarowania terenu związanego z zabudową danego rodzaju nie wliczając terenów funkcjonalnie powiązanych z danym rodzajem zabudowy, lecz ze względu na szczegółowe cechy nie podlegających zabudowie /np. tereny rolne niezabudowane w sposób zwarty, tereny eksploatacji, tereny sportowe niezabudowane, cmentarze, tereny rekreacyjne, założenia parkowe, itp./, przyjmując standardy:

- średnia wielkość powierzchni użytkowej terenu zabudowy zagrodowej 3000m2/gospodarstwo rolne,
- średnia wielkość powierzchni użytkowej terenu zabudowy mieszkaniowej 700m2/mieszkańca,
- średnia powierzchnia użytkowa terenu zabudowy usług publicznych 28m2/mieszkańca.

Powyższe standardy określono analizując i przetwarzając dane o standardach: aktualnych w gminie, średnich w województwie, danych dotyczących standardów zamieszkiwania oczekiwanych w przyszłości. Powyższe standardy uwzględniają poziom regulacji wyznaczany w Studium, czyli są to tereny o określonym rodzaju zabudowy, założonej intensywności, wraz z funkcjami towarzyszącymi, których w Studium nie wyznacza się odrębnie ze względu na skalę opracowania /zieleń, dopuszczone funkcje towarzyszące, komunikacja, infrastruktura techniczna, zabudowa pomocnicza, gospodarczo-garażowa itp./.

Pozostałe rodzaje terenów, ze względu na ich specyfikę – bardzo zróżnicowane cechy, brak możliwości powiązania z finansami gminy, uzależnienie powstawania i funkcjonowania od koniunktury gospodarczej, brak powiązania z danymi demograficznymi, brak powiązania z działaniami podmiotów wywodzących się wyłącznie z obszaru gminy – nie są wystandaryzowane i w związku z tym brak podstaw do ich limitacji w takim ujęciu /wymagają indywidualnej analizy uwzględniającej ich własne wymagania, charakterystykę itp./.

8.4.2.2. Szacowana chłonność obszarów zawartej zabudowy

Szacując chłonność obszarów o ukształtowanej obecnie zwartej strukturze zabudowy w podziale na rodzaje zabudowy dokonano identyfikacji obszarów zwartej zabudowy oraz delimitacji na poszczególne jej rodzaje, które wyodrębniono formułując maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę. Szacowaną chłonność tych obszarów podano jako powierzchnię użytkową zagospodarowania terenu zabudowy na terenach zajętych pod tę zabudowę oraz terenach potencjalnie przygotowanych pod zabudowę /w pełni uzbrojonych i stanowiących uzupełnienie istniejącej tkanki zabudowy/.

Szacowaną chłonność istniejących obszarów zwartej zabudowy przedstawiono w poniższej tabeli CIZ

Tabela CIZ

Rodzaj zabudowy	Szacowana chłonność ist-	uwagi

	niejących obszarów zwartej zabudowy /powierzchnia użytkowa zabudowy [m2]/	
1.	2.	3.
zagrodowa	**6 438 900**	Oszacowano z uwzględnieniem zagregowanych danych ewidencyjnych oraz delimitacji przestrzennej istniejących obszarów zwartej zabudowy
mieszkaniowa	**2 281 500**	
usług publicznych	**385 418**	
usług komercyjnych i produkcyjna	**1 034 185**	

8.4.2.3. Szacowana chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych poza obszarami zwartej zabudowy

Szacując chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych poza obszarami zwartej zabudowy w podziale na rodzaje zabudowy dokonano analizy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, zidentyfikowano obszary przeznaczone pod zabudowę i znajdujące się jednocześnie poza obszarami zwartej zabudowy, następnie przeanalizowano standardy zabudowy dotyczące tych terenów. Szacowaną chłonność tych obszarów stanowi powierzchnia użytkowa zabudowy rozumiana jako powierzchnia zagospodarowania terenu zabudowy na terenach przeznaczonych pod tę zabudowę.

Szacowaną chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych poza obszarami zwartej zabudowy przedstawiono w poniższej tabeli MPZP-ZZ

Tabela MPZP-ZZ

Nazwa planu	**Rodzaj przeznaczenia pod zabudowę**	**Szacowana chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę znajdujących się poza obszarami zwartej zabudowy /powierzchnia użytkowa zabudowy [m2]/ oraz rodzaj zabudowy**
1.	2.	3.
mpzp Gminy Żyraków na obszarze działek nr 1380; 1381 położonych w miejscowości Góra Motyczna	Teren zabudowy usługowej komercyjnej	10 000 zabudowa usługowa komercyjna
mpzp Gminy Żyraków /msc. Straszęcin dz. nr 565/1, dz. nr 684/48/	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług komercyjnych	- /tereny położone w całości w obszarach zwartej zabudowy/
mpzp w Gminie Żyraków /wsie: Zawierzcie i Straszęcin/	Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej komercyjnej, tereny zabudowy usługowej komercyjnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	- /tereny położone w całości w obszarach zwartej zabudowy/
mpzp Gminy Żyraków na obszarze części działki nr 800 położonej w miejscowości Żyraków	Teren zabudowy usługowej komercyjnej	- /tereny położone w całości w obszarach zwartej zabudowy/
mpzp Gminy Żyraków obszaru „Park przemysłowy – Straszęcin”	Teren zabudowy produkcyjnej Tereny zabudowy usługowej komercyjnej	366 000 zabudowa produkcyjna 66 800 zabudowa usługowa komercyjna
mpzp terenu dawnego poligonu wojskowego „Straszęcin” w Gminie Żyraków	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Teren zabudowy usługowej komercyjnej	60 300 zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna 13 300 zabudowa usługowa komercyjna
mpzp Gminy Żyraków dla obszarów: „Skarpa”, „Przy drodze” i „Przy Wisłoce” w miejscowości Żyraków	- /tereny eksploatacji/	-

8.4.2.4. Określenie możliwości wyznaczania nowej zabudowy

W celu określenia możliwości wyznaczania terenów nowej zabudowy w podziale na rodzaje zabudowy skonfrontowano maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumę szacowanej chłonności obszarów istniejącej zawartej zabudowy i szacowaną chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych poza obszarami zwartej zabudowy.

Wyniki możliwości wyznaczania nowej zabudowy przedstawiono w poniższej tabeli MWZ

Tabela MWZ

Rodzaj zabudowy	**Maksymalna powierzchnia użytkowa zapotrzebowanej zabudowy [m2]**	**Suma szacowanych chłonności terenów znajdujących się w obszarach zwartej zabudowy oraz terenów znajdujących się poza obszarami zwartej zabudowy przeznaczonych pod zabudowę /powierzchnia użytkowa zabudowy [m2]/**	**Możliwości wyznaczania nowej zabudowy /powierzchnia użytkowa zabudowy [m2]/**
1.	2.	3.	4.
zagrodowa	**14 625 000**	**6 438 900**	**8 186 100**
mieszkaniowa	**3 953 040**	**2 341 800**	**1 611 240**
usług publicznych	**567 613-**	**385 418**	**182 195**
usług komercyjnych i produkcyjna	**nie określa się**	**1 490 285**	**brak ograniczenia**

8.2.4.5. Określenie możliwości finansowania zadań własnych gminy związanych z realizacją nowej zabudowy

Określone możliwości wyznaczania nowej zabudowy wskazują na prognozowane zaistnienie potrzeb w zakresie przeznaczania nowych terenów pod poszczególne rodzaje zabudowy, co związane jest z nakładami finansowymi ze strony Gminy w celu realizacji zadań własnych. Prognozowane nowe tereny do zabudowy w zróżnicowanym stopniu będą wymagać takiego finansowania w zależności od rodzaju zabudowy oraz innych czynników regulowanych umowami i przepisami, jakie będą obowiązywać w terminie realizacji nowej zabudowy. Wielkość prognozowanych terenów określono w perspektywie 30 lat i opiera się ona na założeniu harmonijnych ewolucyjnych zmian, które następować będą stopniowo, i ich finansowanie związanych z tym zadań Gminy będzie adekwatne do podejmowanych przedsięwzięć. Finansowanie tych wydatków określane jest rok rocznie w budżecie gminy, który jest dostosowywany do aktualnie występujących potrzeb i zasilany w różnych źródeł, w tym zewnętrznych – również stosownie do zadań. Jak wynika z bilansu przeznaczenia terenów pod zabudowę przewiduje się, że inwestycje będą przeprowadzane sukcesywnie i finansowane rok rocznie z rocznych budżetów Gminy stosownie do potrzeb i obecnie nie przewiduje się sytuacji, w której finansowanie zadań Gminy mogłoby ograniczać zamierzenia w zakresie zagospodarowania przestrzeni przez nową zabudowę. Powstawanie nowej zabudowy jest z punktu widzenia zasobów finansowych Gminy pożądanym procesem.][5]

[8.4.3. Przedmiot i zasięg VII. zmiany Studium nie wymaga wprowadzania nowej zabudowy, nie wymaga zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej w tym zakresie dla obszaru gminy adaptując istniejace i aktualne kierunki zagospodarowania otoczenia przedmiotowych obszarów.][7]

[8a. Wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy wykonanej dla obszaru całej gminy XII 2019 r. zaktualizowanej w IX 2021 r.

Określając potrzeby dotyczące wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę w przestrzeni gminy, należy uwzględnić przede wszystkim kontekst lokalny oraz ponadlokalny. Biorąc pod uwagę czynniki lokalne, określa się przede wszystkim potrzeby wynikające z faktycznego zapotrzebowania na nową zabudowę, zaludnienia gminy, poprawy dotychczasowej sytuacji mieszkaniowej, stanu wyposażenia przestrzeni w infrastrukturę społeczną, techniczną i komunikacyjną, a także walory środowiskowe i kulturowe. Kontekst ponadlokalny to przede wszystkim dobra dostępność komunikacyjna.

Gmina Żyraków jest gminą wiejską rozwijającą się gospodarczo, cechującą się bardzo dobrą dostępnością komunikacyjną. Ze względu na położenie w pobliżu miasta Dębica oraz bliskości ośrodków miejskich, tj. Rzeszów i Tarnów, może być atrakcyjna jako potencjalne miejsce zamieszka-

nia dla osób pracujących poza obszarem gminy. Tym samym gmina może pełnić funkcję „sypialni" nie tylko dla miasta Dębica, ale i pozostałych wskazanych ośrodków miejskich.

Gminę Żyraków cechuje dodatni przyrost rzeczywisty i dobra koniunktura gospodarcza. Od 2003 roku sytuacja ekonomiczna mieszkańców systematycznie się poprawia, o czym świadczy znaczący spadek zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku (2,6%) w stosunku do 2009 r. (8,1%) /pomimo załamania w 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa/. Silny czynnik rozwojowy gminy wynika również z faktu, iż w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku wysoki udział stanowią osoby w wieku produkcyjnym (66,72%). Z kolei osób w wieku przedprodukcyjnym (20,13%) jest więcej niż w wieku poprodukcyjnym (16,61%).

Z przeprowadzonej prognozy demograficznej wynika, że liczba ludności gminy do roku 2050 zwiększy się do 17 697 osób (wzrost o 3 420 osób w stosunku do roku 2020). Prognozowany trend wzrostowy wynika bezpośrednio z analiz demograficznych.

Pozytywne aspekty rozwoju nie odpowiadają jednak istniejącym zasobom mieszkaniowym. Są one zbyt małe w stosunku do standardów nie tylko europejskich, ale również krajowych. Świadczy o tym m.in. wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, który jest ponad ⅓ niższy niż średnio w Polsce. Wskaźnik nasycenia w mieszkania na tereny gminy jest bardzo niski i wiąże się ze zjawiskiem przeludnienia mieszkań. W 2020 r. w gminie Żyraków na jedną osobę przypadało średnio 1,18 pokoju mieszkalnego, przy średniej dla krajów Unii Europejskiej 1,6, a dla Polski 1,4. Ponadto na jednego mieszkańca gminy Żyraków średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła około 26,5 m^2, co znacząco odbiega od średniej europejskiej. Warto zaznaczyć, że średnia powierzchnia użytkowa przypadająca na mieszkańca w Polsce jest znacznie niższa od standardów europejskich. Zakładając wzrost liczby ludności do roku 2050, w określeniu potrzeb rozwojowych gminy należy uwzględnić poprawę dotychczasowej sytuacji mieszkaniowej (wielkość lokali – 50 m^2/os.). Tym samym średnia powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego, dla rodziny 4 osobowej, będzie wynosiła 200 m^2. Zestawiając powyższe założenie z prognozami demograficznymi dla gminy Żyraków (wzrost liczby ludności o 3 420 osób), do 2050 roku na terenie gminy przybędzie ok. 855 gospodarstw domowych, co daje liczbę 28,5 gospodarstw domowych na rok.

Jednakże, w dalszych przeliczeniach należy uwzględnić również liczbę wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Powyższe analizy dały podstawę do założeń, iż w perspektywie najbliższych 30 lat na terenie gminy przybędzie ok. 3 600 budynków, z czego 2 310 stanowić będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, 990 zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, 150 zabudowa usługowa oraz 150 zabudowa produkcyjno-magazynowa.

W wyniku dokonanych przeliczeń określono maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej budynków ze wskaźnikiem zwiększającym o 30% do roku 2030, równe 1 082 250 m^2. Następnie, w celu określenia chłonności terenów zestawiono wartość maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę gminy oraz powierzchnię użytkową zabudowy na nowych terenach, wyznaczonych do zabudowy zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych, a także powierzchnię użytkową wynikającą z wykorzystania możliwych do zabudowy luk w zwartej zabudowie.

Suma powierzchni użytkowej zabudowy nie przekracza maksymalnego zapotrzebowania dla nowej zabudowy. Świadczy to o braku rezerwy terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących planach miejscowych w stosunku do zapotrzebowania na nową zabudowę. **W związku z powyższym możliwe jest do wskazania na terenie gminy dodatkowych obszarów nowej zabudowy w ilości 373,12 ha, w tym pod zabudowę mieszkaniową 220,44 ha, pod zabudowę usługową – 83,52 ha i pod zabudowę produkcyjno-magazynową – 69,16 ha.**

Obserwując obecne możliwości realizacji inwestycji z zakresu zadań własnych gminy, można założyć, że rozwój terenów pod zabudowę w ramach występujących rezerw, nie powinien napotkać na przeszkody dotyczące realizacji inwestycji związanych z wyposażeniem obszarów w sieci wodociągowe, kanalizacyjne czy drogi publiczne.

Biorąc pod uwagę pozytywne tendencje demograficzne, znaczący deficyt mieszkaniowy przy jednoczesnej perspektywie rozwoju gospodarczego, należy ocenić iż gmina posiada dobre warunki do znaczącego wzrostu zabudowy mieszkaniowej w perspektywie najbliższych 30 lat.

Niniejsza analiza w pierwszej kolejności daje podstawę do sporządzanej VI. zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków, w obszarze projektowanym do objęcia planem miejscowym dla części miejscowości Zawierzbie i Straszęcin.

Obowiązujące studium nie w pełni pokrywa się zarówno z zaistniałym sposobem jego zagospodarowania a także z bieżącymi potrzebami gminy i pożądanym kierunkiem jej rozwoju. Obszar ten, na którego przyszły rozwój istotnie rzutować będzie położenie w sąsiedztwie węzła autostrady A-4 oraz przebieg „dróg – łączników" z autostradą znajdujący się w otoczeniu drogi krajowej, wymaga uporządkowania zabudowy, wyznaczenia odpowiednich funkcji terenu oraz, co się z tym wiąże, generalnych rozwiązań w zakresie systemu rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Obszar wyznaczony do objęcia planem miejscowym (a poprzedzająca do zmian studium) położony jest na części gminy Żyraków sąsiadującej z miastem Dębica, na którym od lat zaznacza się znaczny ruch budowlany, realizowany głównie poprzez wydawane decyzje o warunkach zabudowy. Osią wyznaczonego obszaru jest nowa, utworzona w 2019 r. droga powiatowa – odcinek łączący węzeł autostrady A-4 z terenami przemysłowymi miasta Dębica przez most na rzece Wisłoce. Powstanie nowej drogi a także nasilające się potrzeby inwestycyjne w tym rejonie, zarówno mieszkaniowe jak i usługowe, powodują konieczność sporządzenia na tym obszarze planu miejscowego. Sporządzenie planu miejscowego dla przedmiotowego obszaru ma na celu w szczególności przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową (mieszkaniowo – usługową) oraz usługi.

W ramach VI. zmiany studium obejmującej obszar o powierzchni ok. 240,25 ha (w tym pod zabudowę mieszkaniową 152,29 ha oraz pod zabudowę usługową 73,22 ha) zapotrzebowanie na tereny zabudowy wyznaczane poza zwartymi obszarami funkcjonalno-przestrzennymi jest następujące:
- pod zabudowę mieszkaniową: MZ2 – 30,78 ha, MZ3 – 91,55 ha, MZ4 – 1,74 ha **– łącznie 124,07 ha**,
- pod zabudowę usługową: U2 – 11,4 ha, U3 – 5,88 ha, U4 – 19,69 ha, U5 – 10,39 ha, U6 – 2,2 ha, UC1 – 15,32 ha **– łącznie 64,88 ha**.

W wyniku realizacji VI. zmiany studium dla dalszych prac pozostanie powierzchnia terenów możliwych do wyznaczania poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną w wielkościach:
- pod zabudowę mieszkaniową: łącznie 96,37 ha,
- pod zabudowę usługową: 18,64 ha
- pod zabudowę produkcyjno-magazynową: 69,16 ha.

Należy jednak podkreślić, że:
- Zabudowa zagrodowa, służąc właścicielowi do prowadzenia gospodarstwa rolnego, nie powoduje zmiany przeznaczenia gruntów rolnych, zatem może i powinna być lokalizowana na terenach rolniczych, bez konieczności wyznaczania dla niej specjalnych terenów. Lokalizacja takiej zabudowy jak i jej wielkość (zasięg obszarowy) wynika z konkretnego zapotrzebowania.
- Lokalizacja i zasięg przestrzenny terenów przeznaczonych pod usługi i produkcję nie zawsze odpowiada zapotrzebowaniu inwestorów. Wyznaczenie nowych terenów w tym zakresie nie powinno być reglamentowane w dokumentach planistycznych, chyba byłyby w sprzeczności z ochroną gruntów rolnych bądź braku możliwości skomunikowania.
- Tereny usług podstawowych powinny wynosić 12-15% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Ponadto w ramach samych terenów zabudowy mieszkaniowej dopuszczalna powinna być lokalizacja usług, bez wskazywania dla nich konkretnego terenu. Zapotrzebowanie na tereny usług publicznych z zakresu oświaty i wychowania powinno być zwiększone poprzez zapewnienie możliwości lokalizacji punktów przedszkolnych, żłobków itp. w ramach terenów mieszkaniowych.][6]

[W wyniku realizacji VIII. zmiany studium, w tym terenu usług o powierzchni 11 ha, dla dalszych prac pozostanie powierzchnia terenów możliwych do wyznaczania poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną w wielkościach:
- pod zabudowę mieszkaniową: łącznie 96,37 ha,
- pod zabudowę usługową: 7,64 ha
- pod zabudowę produkcyjno-magazynową: 69,16 ha.][8]

CZĘŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŻYRAKÓW

ROZDZIAŁ I
USTALENIA OGÓLNE

1. GŁÓWNE PROBLEMY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA.

A. Ankiety sondażowe skierowane do radnych i sołtysów w gminie pozwoliły wyodrębnić główne problemy wymagające rozwiązania, dostrzegane i odczuwane przez mieszkańców:

• budowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
• likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz zorganizowanie odbioru i składowania odpadów - budowa gminnego wysypiska śmieci,
• remont i modernizacja dróg,
• uruchomienie punktów skupu produktów rolnych i targowisk,
• poprawa stanu urządzeń melioracji,
• budowa mostu przez Wisłokę.

B. W wyniku przeprowadzonych analiz w fazie diagnozowania stanu gminy sformułowano podstawowe problemy wymagające rozwiązania:

• problemy społeczne,
• problemy gospodarcze,
• problemy środowiska naturalnego,
• problemy przestrzenne.

1.1. Problemy społeczne wynikające z warunków życia mieszkańców:

a) zróżnicowanie w rozwoju i zapewnieniu standardów życia mieszkańców północno-zachodniej i południowo-wschodniej części gminy,
b) połączenia komunikacyjne i stan dróg we wsiach najdalej oddalonych od siedziby Urzędu Gminy,
c) wzrastające bezrobocie.

1.2. Problemy ekonomiczne i gospodarcze:

a) ograniczenie możliwości wykorzystania mienia gminy z uwagi na charakter działek - pastwiska z wysokim poziomem wód gruntowych,
b) brak inwestorów dysponujących odpowiednim kapitałem potrzebnym do uruchomienia produkcji bądź organizowania przetwórstwa.

1.3. Problemy środowiska naturalnego:

a) brak sieci kanalizacyjnej przy całkowitym zwodociągowaniu gminy, problem gospodarki wodno-ściekowej szczególnie dotkliwy na terenach dotychczas najbar-

dziej zurbanizowanych i potencjalnie rozwojowych a występujących na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych,

b) dzikie wysypiska śmieci,

[c) wyznacza się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w oparciu o zasięg wód powodziowych $Q_{1\%}$ od rz. Wisłoki i rz. Grabianki określony w sporządzonym przez Dyrektora RZGW w Krakowie opracowaniu pn.„Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Wisłoki", które podlegają ochronie na mocy przepisów szczególnych określonych w ustawie Prawo wodne; w obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, z których to zakazów może zwolnić, w drodze decyzji administracyjnej Dyrektor RZGW w Krakowie [. Kontynuację i korektę powyższego dokumentu stanowią mapy zagrożenia powodziowego wprowadzone jako obowiązujące od 07.2015 r. Zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 100 lat Q1% i wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10 lat Q10% oraz zasięg obszarów zagrożenia powodzią o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat Q0,2% oznaczono dla obszaru V. zmiany Studium.][5]. [Dla VII. Zmiany Studium uwzględniono zaktualizowane w 2020 r. zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią][7], [Dla obszaru VI. zmiany Studium skorygowano granice wprowadzając zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.][6]

d) w terenach wzdłuż rz. Wisłoki i Grabianki zakaz zmian uwarunkowań hydrologicznych oraz linii brzegowych zbiorników wodnych i cieków][2] [,co nie dotyczy takich inwestycji jak urządzenia wodne oraz obiekty związane z realizacją dróg na obszarze V. [i VI.][6] zmiany Studium].[5]

1.4. Problemy przestrzenne:

a) „zamrożenie" rozwoju terenów leżących na przebiegu projektowanej autostrady, oraz w strefach oddziaływania projektowanych linii 110 KV,

b) istniejąca zabudowa mieszkaniowa usytuowana na terenach zalewowych,

[c) uwolnienie terenów specjalnych dla potrzeb rozwoju zabudowy][2].

[d) eksploatacja kruszyw w zasięgu wód zalewowych][3]

2. CELE ROZWOJU.

Ciągły proces rozwoju gminy odbywa się w oparciu o wykorzystanie możliwości tkwiących w walorach gminy oraz o przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom towarzyszącym przemianom usługowym i gospodarczym.

Do najważniejszych celów rozwoju gminy należą:

a) efektywne gospodarowanie terenami uzbrojonymi

Wykorzystanie terenów już uzbrojonych w sieć infrastruktury technicznej poprzez przygotowanie dróg obsługujących drugi i dalsze pasy zabudowy, a przez to jej skupianie.

b) ożywienie rynku pracodawców

Przyciąganie inwestorów mogących stworzyć nowe miejsca pracy i ograniczyć bezrobocie (oferowanie dobrych warunków lokalizacji inwestycji, promocja gminy),

c) zwiększanie opłacalności produkcji rolnej

- stworzenie warunków dla powiększania gospodarstw oraz zmiany branży na specjalistyczne: warzywnicze, sadownicze i hodowlane,
- tworzenie punktów skupu płodów rolnych i wspomaganie inicjatyw mających na celu uruchomienie miejscowego przetwórstwa jak najbliżej gospodarstw rolnych i rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ochrona dużych areałów ziemi przed wprowadzeniem zabudowy,

d) poprawa warunków życia mieszkańców

- prowadzenie sieci kanalizacyjnej i budowa oczyszczalni ścieków w kolejnych wsiach gminy,
- rozwijanie sieci telefonicznej,
- stopniową realizację obiektów użyteczności publicznej i uzupełnienie programu usług,

e) ochrona środowiska naturalnego

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci, organizacja gromadzenia odpadów i budowa gminnego wysypiska śmieci,
- egzekwowanie obowiązków przestrzegania przepisów szczegółowych przez producentów i użytkowników działek usługowych,
- poprawa stanu urządzeń melioracyjnych

f) aktywne wykorzystanie mienia gminy poprzez zamianę działek, sprzedaż, kupno lub dzierżawę w miejscach najbardziej odpowiednich dla rozwoju celów publicznych,

g) ochrona wartości kulturowych stanowiących dziedzictwo pokoleń poprzez stanowienie prawa miejscowego i jego egzekwowanie,

h) ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych
   - zalesianie terenów o słabszych glebach, stykowych z lasami,
   - rozwijanie funkcji rekreacyjnej i turystycznej zwłaszcza w częściach gminy położonych na terenie obszarów chronionego krajobrazu.

3. KIERUNKI ROZWOJU GMINY.

3.1. Kierunki rozwoju komunikacji.

3.1.1. Układ komunikacji kołowej.

funkcjonujący w gminie pozostaje bez zmian w przebiegu i powiązaniach pomiędzy istniejącymi drogami powiatowymi (dawnymi wojewódzkimi) do czasu przeprowadzenia przez teren gminy projektowanej autostrady A-4.

Autostrada ma przebiegać południowym krańcem gminy omijając duże skupiska zabudowy i kompleksy leśne, konieczne jest w związku z tym zachowanie rezerwy terenu - pasa szerokości 300 m.

Na terenie wsi Żyraków przewidziano lokalizację węzła autostrady umożliwiającego włączenie całej sieci dróg obsługujących gminę Żyraków oraz gminy sąsiednie. Przewidziano również stanowiska poboru opłat (SPO) i obwodu utrzymania autostrady (OUA).

Zaprojektowano też 4 bezkolizyjne przekroczenia autostrady, które zapobiec mają odcięciu przez nią południowej części gminy od jej pozostałego obszaru.

Konsultacje z mieszkańcami wykazują, że jest to niedostateczna liczba. Jako najbardziej pożądane wymieniane jest przekroczenie na drodze powiatowej (d. wojewódzkiej) nr 43222 będącej do tej pory jedną z podstawowych dróg w gminie oraz na drodze gminnej nr 4347012, która wiąże miejscowość gminną z Dębicą. Zaprojektowane objazdy byłyby znacznym utrudnieniem w harmonijnym rozwoju sołectwa Żyraków.

Na sieci dawnych dróg wojewódzkich nie przewiduje się znacznych zmian poza, wynikającymi z planowanej autostrady, odcinkowymi przełożeniami przebiegu tras. [Uzupełnieniem dotychczas planowanej sieci dróg publicznych zbiorczych jest]~~planowane~~][6] połączenie wiążące istniejącą drogę powiatową relacji Dębica – Straszęcin – Grabiny - Czarna z drogą powiatową relacji Dębica - Zdziarzec – poprzez [nowy planowany][6] odcinek drogi [~~zbiorczej mający rozbudować połączenia~~ głównej stanowiącej połączenie][6] komunikacyjne ze zjazdem z autostrady A4.][5]

Sieć wszystkich istniejących dróg powinna być modernizowana tak, by odpowiadała normatywnym parametrom technicznym (szerokość jezdni i poboczy, nawierzchnie) oraz by spełniła warunki bezpieczeństwa użytkowników (chodniki dla pieszych w zwartej zabudowie), przy czym obecne drogi powiatowe odpowiadać powinny parametrom określonym dla dawnych dróg wojewódzkich. [Sieć publicznych

dróg lokalnych (gminnych) należy uzupełniać i rozbudowywać w celu umożliwienia obsługi komunikacyjnej powstających nowych terenów inwestycyjnych.][1]

Obecnie w gminie Żyraków brak wyznaczonych tras ścieżek rowerowych umożliwiających bezkolizyjne w stosunku do ruchu samochodowego i pieszego korzystanie z tego środka lokomocji.

Przewiduje się lokalizowanie tras ścieżek rowerowych w pasach drogowych dróg powiatowych.

3.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

3.2.1. Kierunki rozwoju sieci wodociągowej.

Ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w Żyrakowie i Nagoszynie, stacje uzdatniania wody i system wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę pozwoliły dostarczyć ją do wszystkich wsi gminy.

Problemem jest awaryjność sieci i stan rurociągów z żeliwa i azbestocementu.

Rozwój sieci wodociągowej polegać będzie na wymianie rurociągów na nowocześniejsze (PCV).

3.2.2. Kierunki i zasady gospodarki ściekowej.

Głównym zadaniem w zakresie ochrony środowiska w gminie jest ochrona wód podziemnych, do czego przyczynić się może między innymi prowadzona systematycznie budowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków.

Prowadzenie tej sieci ułatwia układ osadniczy skupiony wzdłuż dróg z bardzo nielicznymi przypadkami zabudowy rozproszonej.

Dlatego tylko pojedyncze indywidualne gospodarstwa i przysiółki oddalone od dróg przeznacza się do skanalizowania w systemie indywidualnym.

W opracowanym przez Przedsiębiorstwo Badawczo-Wdrożeniowe „TORON" „Studium ochrony wód i sanitacji w gminie Żyraków" określono obszary, na których występuje wystarczająca koncentracja zaludnienia uzasadniająca zebranie ścieków i odprowadzenie ich do oczyszczalni ścieków lub do końcowego punktu zrzutu.

Obszary przeznaczone do wspólnego grupowego kanalizowania to:

1. OBSZAR NAGOSZYN - sołectwa Nagoszyn, Korzeniów, Wola Bobrowa, Zasów, Mokre, część Bobrowej.

2. OBSZAR ŻYRAKÓW - sołectwa Wola Żyrakowska, Żyraków, Zawierzbie, część wschodnia Góry Motycznej, część południowa Bobrowej (alternatywnie Wiewiórka z częścią Róży, część zachodnia Góry Motycznej).
3. OBSZAR STRASZĘCIN - sołectwa Straszęcin, Wola Wielka (alternatywnie Wiewiórka z częścią Róży oraz część zachodnia Góry Motycznej).

W poszczególnych obszarach proponuje się budowę kanalizacji i oczyszczalni w kilku etapach:

A. W obszarze Nagoszyna

1. W I etapie budowa kanalizacji w Nagoszynie wraz z kanalizacją do Woli Bobrowej i kanalizacją Woli Bobrowej równocześnie budowa I etapu oczyszczalni w Woli Bobrowej na wydajność ok. 280 m^3/dobę.
2. W II etapie budowa kanalizacji w Korzeniowie i Bobrowej - część północna i przyłączenie ich do oczyszczalni w Woli Bobrowej - równocześnie drugi etap budowy oczyszczalni w Woli Bobrowej do wydajności ok. 460 m^3/dobę.
3. W III etapie budowa kanalizacji Zasowa i Mokrego oraz przyłączenie systemu kanalizacyjnego tych sołectw do Nagoszyna - równocześnie trzeci etap budowy oczyszczalni w Woli Bobrowej do wydajności ok. 670 m^3/dobę.

B. W obszarze Żyrakowa

1. W I etapie rozbudowa systemu kanalizacyjnego Żyrakowa celem dociążenia oczyszczalni w Zawierzbiu, równolegle budowa kanalizacji w Górze Motycznej (część wschodnia) wraz z kanalizacją Żyrakowa i części Woli Żyrakowskiej (lub pompowni do oczyszczalni w Dębicy) o wydajności ok. 340 m^3/dobę.
2. W II etapie budowa systemu kanalizacyjnego w Wiewiórce, Róży oraz w zachodniej części Góry Motycznej oraz dostarczanie kanalizacją ciśnieniową do istniejącej po I etapie kanalizacji w Górze Motycznej ścieków z tych nowych odcinków kanalizacji - równocześnie n etap budowy oczyszczalni w Woli Żyrakowskiej do wydajności ok. 550 m^3/dobę.
3. W III etapie budowa systemu kanalizacyjnego w części Woli Żyrakowskiej południowej części Bobrowej oraz przysiółków - równocześnie rozbudowa oczyszczalni w Woli Żyrakowskiej do wydajności ok. 690 m^3/dobę.

   [W związku z planowanym nowym terenem zabudowy usługowej U7 odprowadzenie ścieków przemysłowych do kanalizacji po jej rozbudowie.][8]

C. W obszarze Straszęcina

1. W I etapie optymalizacja pracy oczyszczam! w Straszęcinie z systemem zagospodarowania osadów ściekowych inwentaryzacja źródeł ścieków na terenach przemysłowych dawnego Igloopolu i uporządkowanie gospodarki ściekowej na tych terenach.
2. W II etapie przyłączenie wszystkich źródeł ścieków ze Straszęcina do systemu kanalizacyjnego - równoczesna rozbudowa oczyszczalni do wydajności ok. 200 m3/dobę (lub inne rozwiązanie wynikające z inwentaryzacji oczyszczalni w Straszęcinie).
3. W III etapie rozbudowa systemu kanalizacyjnego wzdłuż Wiewiórskiego Potoku i przyłączenie oraz pełna kanalizacja Woli Wielkiej - równoczesna rozbudowa w II etapie oczyszczalni w Straszęcinie do wydajności docelowej ok. 300 m3/dobę (lub inne rozwiązanie wynikające z inwentaryzacji oczyszczalni w Straszęcinie [z uwzględnieniem ewentualnej rozbudowy systemu kanalizacji w związku z planowanym nowym terenem zabudowy usługowej U1][5] [, obszary zabudowy usługowej U2, U3, U4, U5, U6 oraz obszar zabudowy usługowej w szczególności pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe UC1][6]).

W opracowywanym „Studium ochrony wód i sanitacji w gminie Żyraków" dokonano też oceny lokalizacji oczyszczalni przewidywanych w dotychczasowym planie zagospodarowania przestrzennego, z której wynika, że w wielu przypadkach lokalizacje te nie są optymalne. Zasoby wód płynących nie zawsze pozwalają odprowadzić ścieki z oczyszczalni do drobnych cieków.

Sugeruje się możliwość łączenia ścieków z kilku wsi i odprowadzenie ich do jednej wspólnej oczyszczalni.

Z czternastu proponowanych pozostawia się lokalizacje: w Woli Bobrowej, Woli Żyrakowskiej (bliskość Wisłoki) i 2 funkcjonujące w Zawierzbiu i Straszęcinie.

W planach budowy infrastruktury kanalizacyjnej należy uwzględnić konieczność wydzielenia niezależnych systemów kanalizacyjnych w obu częściach gminy, na które rozciąć je ma przyszły przebieg autostrady A-4.

3.2.3. Kierunki rozwoju gazownictwa.

Aktualnie wszystkie wsie gminy Żyraków posiadają lokalne gazociągi nisko- i średnioprężne (jedynie ok. 190 gospodarstw nie korzysta z gazu).

Sieć dobrze pokrywa zapotrzebowanie odbiorców z wyjątkiem Zawierzbie, gdzie, przy dużym przyroście ludności, zapotrzebowanie na gaz jest większe niż możliwości sieci - wymaga ona modernizacji.

3.2.4. Kierunki rozwoju ciepłownictwa.

Mieszkańcy gminy korzystają z indywidualnych źródeł ciepła. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w ciepło w gminie są paliwa stałe, rzadkie są przypadki zaopatrzenia w ciepło z wykorzystaniem energii elektrycznej.

Zużycie gazu w celach grzewczych w gminie Żyraków w ostatnich latach to wielkość ustabilizowana - ok. 20 % ogólnej liczby gospodarstw jest ogrzewana gazem.

3.2.5. Kierunki rozwoju elektroenergetyki.

Teren gminy jest w całości zelektryfikowany w oparciu o sieć niskiego napięcia i stacje transformatorowe sieci średniego napięcia.

Przez teren gminy przebiega linia najwyższych napięć 400 KV wymagająca zachowania obowiązujących stref ochronnych od źródła promieniowania fal elektromagnetycznych.

Przewiduje się możliwość modernizacji, przebudowy, odbudowy i wymiany sieci w trakcie jej eksploatacji.

W związku z przesunięciem wszelkich inwestycji będących w gestii Polskich Sieci Elektroenergetycznych Południe poza horyzont czasowy roku 2020 przewiduje się w Studium możliwość zabudowy części terenu dotychczas rezerwowanego pod strefę ochronną trasy projektowanej napowietrznej linii dwutorowej 110 KV.

[Trasa projektowanej napowietrznej linii dwutorowej 110 KV, przewidziana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (w tym przebieg przez teren byłego poligonu Straszęcin).][2]

Przy opracowaniu planów miejscowych konieczne jest sporządzenie bilansów energetycznych stwierdzających, czy istniejąca sieć i urządzenia elektroenergetyczne są wystarczające dla planowanych inwestycji.

Szczegółowy rozwój elektroenergetyki w gminie należy prowadzić w oparciu o plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną sporządzony przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej na obszarze gminy.

[Na obszarze „Parku przemysłowego –Straszęcin" przewiduje się lokalizację zabudowy systemami fotowoltaicznymi wytwarzającej energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW oraz związanych z tą zabudową urządzeń i sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia.][4]

[W granicach VI. [i VIII.][8] zmiany studium dopuszcza się alternatywne źródła energii, w tym energii odnawialnych o mocy nie większej niż 500 kW oraz o mocy przekraczającej 500kW jedynie na dachach obiektów w terenach zabudowy usługowej U2÷U6 [,U7][8] i UC1][6]

3.3. Kierunki rozwoju przestrzennego.

Przebieg projektowanej autostrady A-4 utrwala istniejącą już tendencję rozwoju przestrzennego gminy.

Rozwój wsi południowej części gminy tj. Zawierzbia, Straszęcina i Woli Wielkiej wiąże się z miastem Dębicą jako głównym ośrodkiem usług oraz Straszęcinem - kiedyś przewidywanym do wchłonięcia przez to miasto.

Natomiast skupiskiem głównych usług dla reszty gminy pozostaje Żyraków.

Główną osią rozwoju inwestycyjnego pozostaje projektowana autostrada A-4 z węzłem zlokalizowanym w Żyrakowie a zwłaszcza tereny przyległe do strefy rezerwowanej pod autostradę, a obsługiwane z dróg powiatowych i gminnych.

W studium przewiduje się:

- rozwój terenów dotychczas zabudowywanych poprzez obsługę komunikacyjną terenów stykowych, częściowo już uzbrojonych,
- nowe tereny przeznaczone do zabudowy wymagające opracowania szczegółowych zasad zagospodarowania poprzez plany miejscowe,
- ochronę najcenniejszych kompleksów gleb mineralnych wprowadzając częściowy bądź całkowity zakaz zabudowy na tych terenach,
- ochronę kompleksów leśnych, zadrzewień śródpolnych i nadrzecznych oraz powiększanie tych zasobów poprzez wyznaczenie terenów potencjalnych zalesień i zadrzewień,

• ochronę najcenniejszych obiektów i zespołów kulturowych, zwłaszcza parków podworskich poprzez wyznaczanie stref ekspozycji i zachowanie układu urbanistycznego,

• określenie terenów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe.

Tereny przeznaczone do zorganizowanej działalności inwestycyjnej wskazuje się:

- w pobliżu projektowanego węzła autostrady A-4 w Żyrakowie, Górze Motycznej, Zawierzbiu, Straszęcinie z możliwością obsługi poprzez drogi powiatowe i gminne
- w sąsiedztwie już funkcjonujących terenów produkcyjno-magazynowych w Straszęcinie i Bobrowej,
- w pobliżu centrum usługowego w Żyrakowie na styku z rezerwą terenu pod przebieg autostrady,
- w miejscu lokalizacji wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego we wsiach Wiewiórka, Nagoszyn i Zasów,
- w pobliżu kopami gazu w Korzeniowie.

Obszary, dla których sporządzenie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe:

a) na podstawie przepisów szczegółowych:
   - tereny górnicze gazu ziemnego i ropy naftowej (Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. - Dz. U. Nr 27 z 1994 r., póz. 96),

b) z uwagi na istniejące uwarunkowania:
   - obszary wskazane pod zabudowę, a obejmujące tereny dotychczas niezainwestowane,
   - tereny potencjalnej zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
   - tereny przewidziane pod rozwój funkcji rekreacyjnej,
   - tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych (Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. - Dz. U. Nr 27 z 1994 r., poz. 96)[,

c) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym:
   [- wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,][2] [w tym czasowego wyłączenia z produkcji rolnej, oznaczone symbolami ***PM1***[, ***PM5***][7] i ***PM2*** z kierunkiem rekultywacji jako zbiorników wodnych do chowu ryb][3], [wyłączenia związanego z realizacją drogi oraz zagospodarowania i urządzeń z nią powiązanych ***PM4***, wyłączenia związanego z realizacją usług ***PM3***,][5]
   - rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m^2][1],
   [- dla terenów zabudowy usługowej U2-U6 [,U7][8] i UC1 z uwagi na rozmieszczenie wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000m^2 oraz dopuszczenie realizacji instalacji OZE powyżej 500 kW][6]

Dopuszcza się wykonywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego etapami, o ile sporządzenie poszczególnych etapów nie uniemożliwi wykonanie następnych tak, by uzyskać spójny plan zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru wyznaczonego graficznie na rysunku studium.

4. POLITYKA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY.

Polityka prowadząca do rozwoju gminy powinna uwzględniać potrzeby mieszkańców w zakresie mieszkalnictwa, rynku pracy, opieki zdrowotnej, oświaty, a z drugiej strony ochraniać dla przyszłych pokoleń najcenniejsze lokalne wartości przyrody i kultury.

4.1. Polityka w zakresie rozwoju inwestycji i przeciwdziałaniu bezrobociu:

- organizowanie robót publicznych przy zabezpieczeniach przeciwpowodziowych, robotach melioracyjnych i drogowych,
- przygotowanie i promocja terenów potencjalnej zorganizowanej działalności inwestycyjnej, zwłaszcza położonych w pobliżu węzła projektowanej autostrady A-4,
- uzupełnianie i tworzenie nowej infrastruktury technicznej i zapewnienie dostępności komunikacyjnej,
- umożliwianie rozwoju drobnej przedsiębiorczości - elastyczna forma zapisów planów miejscowych,
- racjonalne gospodarowanie istniejącymi obiektami mogącymi służyć funkcjom gospodarczym.

4.2. Polityka gospodarowania mieniem komunalnym.

[• wykorzystanie istniejących zasobów gruntów mienia komunalnego gminy, ich przygotowanie i promocja w celu przekazania inwestorom - przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju,][1]

- wykup gruntów stanowiących podstawę obsługi komunikacyjnej terenów przeznaczonych do zabudowy,
- wykup gruntów leżących na przebiegu projektowanej autostrady,
- kumulowanie środków własnych gminy z przeznaczeniem na wykup terenów o dużej powierzchni położonych w najbardziej atrakcyjnych dla inwestowania rejonach (przyciągnięcie inwestora strategicznego, mogącego zapewnić dużą liczbę nowych miejsc pracy i stanowiącego źródło dochodów gminy poprzez płacone zobowiązania).

4.3. Polityka przestrzenna.

• skupianie zabudowy wokół już wykształtowanych osiedli (wykorzystanie uzbrojonych terenów),
• ochrona kompleksów najlepszych pól uprawnych przed wprowadzeniem zabudowy,
[• wykorzystanie do zabudowy i rekreacji terenów dawnego poligonu stanowiących własność mienia komunalnego miasta Dębica,][2]
• umożliwienie rozwoju funkcji mieszkaniowej, usługowej i wytwórczej,
• rehabilitacja terenów parków podworskich i ich otoczenia,
• tworzenie ścieżek rowerowych w pasach drogowych dróg powiatowych.

4.4. Polityka przekształceń gospodarki rolnej.

Jedną z podstawowych funkcji na obszarze gminy jest gospodarka rolna. Przeprowadzanie procesu jej stopniowego unowocześniania jest warunkiem uzyskania przyszłej efektywności. Wynika to z sytuacji dotychczasowej:
• znacznego rozdrobnienia gospodarstw, zwłaszcza w rejonie południowym (średnia wielkość gospodarstw rolnych tego obszaru wynosi ok. 2,02 ha UR),
• nadmiernego zatrudnienia w rolnictwie, nasilającego się w wyniku bezkonfliktowego wchłaniania zwalnianych pracowników miast,
• trudniejszego dostępu młodzieży do szkół średnich (likwidacja internatów) oraz studiów (coraz wyższe koszty kształcenia).

Nie sprzyja to wytwarzaniu postaw aktywnych zmierzających do zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi bądź podejmowania działalności gospodarczej.

Polityka rozwoju produkcji rolnej w gminie zdeterminowana warunkami przyrodniczymi, istniejącym zainwestowaniem oraz położeniem gminy w strefie podmiejskiej miasta Dębicy powinna prowadzić do dostosowania produkcji do nowej struktury popytu.

Optymalne wykorzystanie istniejących uwarunkowań i specyfiki terenu wyłania 3 rejony o zróżnicowanych kierunkach rozwoju produkcji rolniczej:

<u>I rejon: północny.</u>

Obejmuje wsie: Zasów, Mokre, Nagoszyn i Korzeniów. Wykazuje duży udział gleb piaszczysto-gliniastych o średnio korzystnych warunkach gruntowo-wodnych i małej przydatności dla produkcji rolniczej.

Cechuje go wysoki stopień zalesienia, wynoszący średnio 18 %, przy najwyższym udziale wynoszącym 35,5 % we wsi Korzeniów.

Wysoki udział trwałych użytków zielonych, pokrywających gleby o średniej urodzajności stwarzają dogodne warunki rozwoju hodowli bydła opasowego i mlecznego, którego obecna obsada jest zbyt niska.

Południowa część wsi, szczególnie Nagoszyna posiada gleby o wysokiej wartości rolniczej w II i III kl. bonitacyjnej i wskazana jest do rozwoju bardziej intensywnej produkcji roślinnej. Z uwagi na zbieżność uwarunkowań z centralnymi terenami gminy została zaliczona do rejonu II.

II rejon: środkowy.

Obejmuje wsie: Wiewiórka, Wola Wielka, Góra Motyczna, Bobrowa Wola, Bobrowa oraz południowe tereny wsi Nagoszyn, o przewadze gleb najbardziej urodzajnych, występujących w klasach od II-IV, w dużych kompleksach areałów pozbawionych zabudowy i wymagających ochrony przed zmianą użytkowania.

Obszar ten stanowi podstawę rozwoju intensywnej gospodarki rolnej.

Przewaga gleb kompleksów rolniczej przydatności: pszennego dobrego i żytniego b. dobrego umożliwia uprawy roślin bardziej wymagających, w tym uprawy pszenicy i jęczmienia oraz roślin warzywnych.

W produkcji zwierzęcej rejon predysponowany jest do rozwoju hodowli bydła i trzody chlewnej z możliwością wielkotowarowej produkcji.

III rejon: południowy.

Obejmuje wsie podmiejskie o najwyższym rozdrobnieniu gospodarstw rolnych, dla których alternatywną ekonomiczną będzie rozwój bardziej pracochłonnych, a opłacalnych kierunków.

Bardzo dobre gleby w dolinie Wisłoki umożliwiają rozwój sadownictwa, w tym krzewów jagodowych oraz warzywnictwa. Należą tu wsie Wola Żyrakowska, Żyraków, Straszęcin i Zawierzbie. W produkcji zwierzęcej najodpowiedniejszy będzie rozwój drobiarstwa i chów trzody chlewnej.

Wskazany jest również wielofunkcyjny rozwój wsi usprawniający produkcję rolną oraz odciążający rolnictwo z nadmiaru zasobów pracy.

Sprzyjać temu może wykorzystanie terenów stykowych z węzłem projektowanej autostrady dla lokalizacji giełd towarowych, obiektów konfekcjonowania i przetwórstwa produktów rolnych (granica rejonu II-go środkowego i II-go południowego).

4.5. Polityka przekształceń gospodarki leśnej.

Na terenie gminy występują:

- kompleksy leśne północne, leżące we wsiach Nagoszyn i Korzeniów w Przecławskim Obszarze Chronionego Krajobrazu,
- kompleks leśny południowy, leżący we wsi Wola Wielka w Jastrząbsko-Żdżarskim Obszarze Chronionego Krajobrazu,
- zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne i nadrzeczne, które nie są zaliczane do lasów.

W otoczeniu kompleksów leśnych północnych powstają samoistne (samosiew) bądź w wyniku celowego zalesiania nowe, mniejsze obszary lasu. Wynika to z niskich klas gleb stykowych z lasami (V, VI), nieopłacalności użytkowania rolniczego tych terenów oraz polityki zawartej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przewidującej duże tereny przeznaczone do zalesienia i pozostawiającej taką możliwość w kompleksach stref ekologicznych.

Wydaje się też jak najbardziej celowe kontynuowanie tej polityki w stosunku do zadrzewień śródpolnych i nadbrzeżnych występujących w sołectwach: Zasów, Wola Wielka, Straszęcin, Żyraków, Wola Zyrakowska, Bobrowa, Bobrowa Wola, Wiewiórka i Góra Motyczna.

Działki stykające się z kompleksami zadrzewień i zakrzewień a posiadające niską klasę gleby (V, VI) powinny naturalnie powiększać te kompleksy.

Przeciwwskazaniem zalesień jest występowanie terenów zalewowych, bądź udokumentowanych złóż surowców naturalnych oraz strefy techniczne urządzeń liniowych (linie elektroenergetyczne, gazociągi).

Jeśli zalesienia dotyczą terenów zmeliorowanych wiąże się to z poniesieniem kosztów uprzednio wykonanych urządzeń drenarskich.

Racjonalna gospodarka leśna powinna uwzględniać:

- program zagospodarowania dla lasów państwowych i prywatnych (skład drzewostanu odpowiadający naturalnym siedliskom),
- w obrębie Obszarów Chronionego Krajobrazu stosowanie rębni gniazdowej i częściowej z wykluczeniem rębni zupełnej,

- zwiększanie wskaźnika lesistości gminy (obecnie trzykrotnie niższy od średniej krajowej) poprzez zalesianie nieużytków oraz gruntów mało przydatnych rolniczo,
- możliwość rozwoju turystyki i rekreacji.

4.6. Polityka w zakresie ochrony środowiska.

Gmina Żyraków, według „Diagnozy stanu środowiska regionu tarnowskiego 1994-1995" została zaliczona do grupy B - gmin, na których terenie wyniki badań nie wskazują na występowanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń i uciążliwości, mimo stwierdzonego antropogenicznego oddziaływania.

Polityka ekologiczna prowadzona na terenie gminy powinna być zgodna z polityką państwa, a w szczególności:
- priorytetowo traktować przeciwdziałanie zagrożeniom wywołującym bezpośrednie skutki dla zdrowia i życia ludzkiego,
- zmierzać do zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych,
- prowadzić systematyczne działania na rzecz ochrony powietrza, powierzchni ziemi, wód i przyrody.

4.6.1. Polityka w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

Poziom zanieczyszczenia powietrza - 0 - brak przekroczeń norm i wskaźników jakości środowiska lub naruszenia te są nieznaczne, mają sporadyczny charakter i niewielki zasięg.

Polityka w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego powinna prowadzić do co najmniej utrzymania tego stanu poprzez propagowanie zmian technologicznych umożliwiających zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (zalecanie przechodzenia na ogrzewanie gazowe, elektryczne lub olejowe) oraz nakładanie na nowo powstające obiekty wymogu spełniania kryteriów I klasy oddziaływania na środowisko.

4.6.2. Polityka w zakresie ochrony ziemi.

Poziom zanieczyszczenia gleb - 0.
Poziom degradacji i dewastacji gruntów - 0.

Polityka w zakresie ochrony powierzchni ziemi to:

• likwidacja dzikich wysypisk śmieci i budowa gminnego składowiska odpadów w Nagoszynie oraz zorganizowanie efektywnego systemu zbiórki odpadów i ich transportu (wprowadzenie segregacji),
• ochrona kompleksów najlepszych gleb w gminie,
• zalesianie nieużytków i terenów nieprzydatnych rolniczo.

4.6.3. Polityka w zakresie ochrony wód powierzchniowych.

Poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych - 1. Występują długotrwałe przekroczenia dopuszczalnych norm o średnim zasięgu i natężeniu.

Polityka w zakresie ochrony wód powierzchniowych to doprowadzenie jakości wód Wisłoki i jej dopływów, oraz wód stojących do zgodności z planowanym stanem czystości poprzez:
• skanalizowanie obszarów zwodociągowanych,
• kontrole szczelności istniejących zbiorników wybieralnych,
• objęcie możliwie największego obszaru gminy grupowymi systemami oczyszczania ścieków, a tam gdzie nie jest to możliwe - systemami indywidualnych, małych oczyszczalni przeznaczonych dla kilku lub jednego gospodarstwa.

4.6.4. Polityka w zakresie ochrony wód podziemnych.

Poziom zanieczyszczenia wód podziemnych - 1

Polityka w zakresie ochrony wód podziemnych podobna jak przy ochronie wód powierzchniowych, szczególnie traktować powinna:
• Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych,
• teren projektowanej autostrady (zapewnienie ujmowania wód opadowych i podczyszczania przed odprowadzeniem do odbiorników),
• sposób odśnieżania dróg gminy (ze względu na łatwość przenikania chlorków do wód powierzchniowych zalecane stosowanie środków alternatywnych).

4.6.5. Polityka w zakresie ochrony przed hałasem.

Poziom zagrożenia hałasem - brak danych.

Polityka chroniąca przed hałasem to:
• zapewnienie jak najlepszego stanu dróg,

• utrzymanie linii zabudowy przewidzianych uprzednio dla dróg wojewódzkich,
• stosowanie zieleni ochronnej, eliminującej również zanieczyszczenie metalami ciężkimi,
• stosowanie ekranów tłumiących (dotyczy to zwłaszcza przebiegu projektowanej autostrady).

4.6.6. Polityka w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Dolina rzeki Wisłoki jest nieuregulowana, koryto Wisłoki jest wcięte płytko, stąd szerokie rozlewanie się fali powodziowej. Duże wahania wodostanów i przepływów związane są z czynnikami meteorologicznymi, przy czym wysokie przepływy notuje się zwykle w trakcie roztopów wiosennych.

Powodzie wiosenne (roztopowe) i letnie (z deszczów nawalnych) zalewają terasy zalewowe i łęgowe to znaczy obszary wyniesione maksimum do 4 m. Koryto rzeki jest nieuregulowane, nie ma zabezpieczeń przeciwpowodziowych z wyjątkiem dzielnic miasta Dębicy, gdzie istnieje wał przeciwpowodziowy na długości 4,169 km.

Polityka w zakresie ochrony przeciwpowodziowej to wykorzystanie istniejącego studium hydrologicznego obwałowania rzeki Wisłoki na terenie byłego województwa tarnowskiego (opracowanego przez Biuro Projektów Wodnych i Melioracji w Rzeszowie 1980-1987) i realizacja projektowanych tam obwałowań Wisłoki i jej dopływów (ujętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 1993 r.). [W obszarze VI. zmiany Studium zlokalizowane są wały przeciwpowodziowe chroniące istniejący zespół zabudowy w miejscowości Zawierzbie.][6]

W programie potencjalnych możliwości budowy retencyjnych zbiorników wielofunkcyjnych opracowanym przez WZMiUW dla byłego województwa tarnowskiego przewidywano budowę zbiornika retencyjnego na potoku Wiewiórskim.

Jego realizacja kolidowałaby przynajmniej w części z przebiegiem projektowanej autostrady A-4, ale jest to jedyna możliwość budowy zbiornika na ciekach w gminie Żyraków.

4.7. Polityka w zakresie ochrony dóbr kultury.

Ochrona dóbr kultury wymaga od władz gminy troski o dobro wspólne - dziedzictwo przeszłości poprzez prowadzenie stanowczej polityki związanej z ustanawianiem tam, gdzie jest to konieczne pewnych ograniczeń dla nielicznych mieszkańców - użytkowników obiektów posiadających wartość zabytkową, bądź obcujących po są-

siedzku z takimi obiektami. W takich przypadkach wykładnią powyższej polityki są przepisy szczególne dotyczące ochrony dóbr kultury.

Generalnie polityka w zakresie ochrony dóbr kultury przejawia się poprzez:

- ochronę obiektów rejestrowanych i ewidencjonowanych,
- ochronę określonych, szczególnie cennych stanowisk archeologicznych wyodrębnionych w oparciu o badania AZP, a przy inwestycjach ingerujących w strukturę ziemi na terenach gdzie zlokalizowane są stanowiska archeologiczne prowadzenie sondażowych badań wykopaliskowych,
- zlecenie prowadzenia dalszych prac rozpoznania archeologicznego na pozostałym obszarze gminy,
- wykorzystanie istniejących dokumentacji zabytkowych założeń parków podworskich dla przeprowadzenia ich rewaloryzacji,
- rehabilitację układów urbanistycznych najpiękniej ukształtowanych wsi gminy tj. Zasowa i Korzeniowa poprzez sporządzenie dla nich studiów konserwatorskich, obejmujących historyczne centrum.

4.8. Polityka realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinno uwzględniać uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa.

„Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju" jest w trakcie opracowywania. Sporządzone zostały założenia oraz różne wersje koncepcji.

Gmina Żyraków położona jest w obszarze strefy pożądanej restrukturyzacji i zagospodarowania wsi ze względu na rozdrobnienie struktury agrarnej, przeludnienie wsi i konieczność uporządkowania stanu własności.

Z uwagi na brak zatwierdzonej rządowej koncepcji polityki zagospodarowania przestrzennego kraju, która jest niezbędna do sporządzenia programów wojewódzkich zawierających zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, nie istnieje urzędowy program zadań inwestycyjnych.

Za priorytety inwestycyjne dla rejonu Żyrakowa uznać należy:

- budowę autostrady A-4 Kraków - Tarnów - Rzeszów - Przemyśl - granica Państwa wraz z węzłem komunikacyjnym w Żyrakowie, Obwodem Utrzymania Autostrad i Stanowiskiem Poboru Opłat,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych rzeki Wisłoki,

- sanitację zlewni rzeki Wisłoki,
- budowę zbiornika retencyjnego „Wiewiórka" na Potoku Wiewiórskim.

Z materiałów do studium zagospodarowania przestrzennego dawnego województwa rzeszowskiego wyniknęła konieczność uwzględnienia w Studium gm. Żyraków następujących elementów zagospodarowania przestrzennego o znaczeniu ponadlokalnym:

- fragment obszaru górniczego złoża gazu ziemnego „Korzeniów - Męciszów (ujęty w Studium pod symbolem TGO),
- „Główny Zbiornik Wód Podziemnych Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów" (GZWP),
- preferowany a w części w granicach dawnego woj. tarnowskiego zatwierdzony Przecławski Obszar Chronionego Krajobrazu (POCH),
- korytarz ekologiczny doliny Wisłoki jako element projektowanego krajowego systemu ekologicznego ECONET-PL (RKED),
- droga wojewódzka relacji Przecław - Podole - Bobrowa (obecnie droga powiatowa nr 43222).

5. ANALIZA FINANSÓW GMINY.

Głównym źródłem dochodów własnych gminy są dochody podatkowe, a przede wszystkim podatek od nieruchomości (82,2 %) podatek rolny (11,4 %) i podatek leśny (6,4 %).

Dochody pozostałe to:

a) dotacje na zadania zlecone i powierzone (Oświata, kultura),

b) dotacje na zadania własne (kanalizacja, budowa oczyszczalni ścieków).

Do roku 1994 dochody własne gminy stanowiły ponad połowę ogólnej sumy dochodów.

Od roku 1995 dochody własne stanowią ok. 30 % ogólnej sumy dochodów, a jej podstawą (ok. 70 %) stały się dotacje celowe i subwencje ogólne. Świadczy to o dynamice rozwoju gminy, gdyż uzyskanie subwencji celowej warunkowane jest wkładem własnych funduszy i stopniem realizacji rozpoczętych zadań.

Znaczny wzrost wydatków inwestycyjnych w stosunku do roku 1995 nastąpił w roku 1997 o ok. 44 % i w roku 1998 o ok. 51 %. Wiązać to należy z faktem uzyskania znacznych dotacji oświatowych począwszy od roku 1996. W stosunku do roku 1995 dotacje oświatowe wzrosły w roku 1996 5-krotnie, w roku 1997 11-krotnie, a w roku 1998 aż 27-krotnie.

Od 1995 r. systematycznie rosły też wydatki przeznaczone na infrastrukturę techniczną i w 1997 roku były najwyższe - prawie 2-krotnie wyższe od tych przeznaczonych w 1995 r., po czym w roku 1998 zmalały poniżej tego poziomu.

Na przełomie ostatnich lat brak wydatków na ochronę zdrowia i kulturę, od 1997 r. nie inwestuje się w transport i remonty dróg, a od 1998 r. w łączność i telefonizację.

Dochody gminy Żyraków (zł) w latach 1993-98

Tabela nr 50

Lp.	Wyszczególnienie	1993	%	1994	%	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1.	Dochody własne gminy	510.144,5	58,1	1.065.726	66,4	1.186.200	30,4	1.710.939	28,3	2.148.696	28,4	3.021.033	32,7
2.	Dotacje i subwencje	367.301,6	41,9	539.112	33,6	2.720.584	69,6	4.328.460	71,7	5.412.506	71,6	6.204.006	67,3
	Ogółem	877.446,1	100	1.604.838	100	3.906.784	100	6.039.399	100	7.561.202	100	9.225.039	100

Wydatki budżetu gminy Żyraków (zł) w latach 1993-1998 w rozbiciu na poszczególne działy

Tabela nr 51

Lp.	Wyszczególnienie	1993	%	1994	%	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%
1.	Rolnictwo	58.950	6,17	270.500	18,52	499.740	12,39	666.560	10,93	658.110	8,42	79.500	0,85
2.	Leśnictwo	-	-	-	-	-	-	800	0,01	3.500	0,04	5.000	0,08
3.	Transport	111.600	11,67	227,800	15,60	130.649	3,24	265.039	4,35	337.656	4,32	549.236	5,85
4.	Łączność	49.000	5,12	102.600	7,02	158.000	3,92	17.000	0,28	70.000	0,89	-	-
5.	Gospodarka komunalna	88.550	9,26	146.700	10,04	353.120	8,76	249.200	4,09	453.201	5,80	727.523	7,75
6.	Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi	91.300	9,55	45.900	3,14	50.420	1,25	122.000	2,00	280.385	3,59	301.906	3,22
7.	Oświata i wychowanie	187.000	19,56	239.200	16,38	2.012.220	49,90	3.449.682	56,55	4.398.414	56,28	5.722.567	60,96
8.	Kultura i sztuka	51.100	5,35	71.700	4,91	80.500	2,00	123.568	2,02	164.990	2,11	168.371	1,79
9.	Ochrona zdrowia	-	-	4.000	0,27	3.000	0,07	17.455	0,29	10.860	0,14	55.500	0,59
10.	Opieka społeczna	17.200	1,49	23.300	1,60	360.000	8,93	500.858	8,21	597.270	7,64	703.00	7,49
11.	Kultura fizyczna i sport	10.850	1,14	19.600	1,34	30.030	0,74	50.000	0,82	56.500	0,72	99.250	1,05
12.	Administracja	239.190	25,02	264.405	18,10	303.854	7,54	573.992	9,41	678.060	8,68	831.400	8,86
13.	Bezpieczeństwo publiczne			1.000	0,07	1.300	0,03	1.447	0,02	2.000	0,25	4.497	0,05
14.	Finanse	-	-	-	-	-	-	-	-	19.915	0,25	4.497	0,05
15.	Różna działalność, różne rozliczenia	54.182	5,67	44.000	3,01	49.321	1,23	62.198	1,02	84.958	1,09	137.288	1,46
	Ogółem	955.922	100	1.460.705	100	4.032.154	100	6.099.799	100	7.815.819	100	9.388.039	100

Wydatki inwestycyjne gminy Żyraków w latach 1995 - 1998

Tabela nr 52

Lp.	Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998
1.	Infrastruktura techniczna: •gospodarka komunalna, wodociągowanie, kanalizacja, wysypisko śmieci	444.740	523.000	738.255	313.761
	•łączność, telefonizacja	150.000	17.000	70.000	
	•transport, remonty dróg, dofinansowanie spółek wodno-ściekowych	291.790	65.000		
	Razem:	886.530	605.000	738.375	313.761
2.	Infrastruktura społeczna: •oświata	35.210	230.000	454.800	991.067
	•ochrona zdrowia	-	-	-	-
	•kultura	-	-	-	-
	•OSP	9.800	65.000	50.000	90.000
	•administracja	2.000	90.000	30.000	16.000
	Razem:	47.010	385.000	534.800	1.097.067
	Łącznie 1 + 2	933.540	990.000	1.343.055	1.410.828

ROZDZIAŁ II
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

SI. STREFA AKTYWNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Strefa o największym stopniu zurbanizowania obejmująca południową i wschodnią część gminy:

- w strefie tej skupiają się zakłady przemysłowe i usługowe gminy,
- występują tu tereny najbardziej atrakcyjne dla inwestorów z uwagi na przebieg i krzyżowanie się głównych tras komunikacyjnych i bliskość przepraw mostowych przez Wisłokę,
- przez tę strefę przebiegać ma projektowana autostrada A4, zlokalizowany węzeł i tereny obsługi technicznej oraz punkt poboru opłat,
- przynajmniej częściowo teren tej strefy jest w pełni uzbrojony, a w pozostałej części brak tylko sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
- atutem gminy jest posiadanie w tej strefie znacznych obszarów Skarbu Państwa pozostających w dzierżawie.

W strefie wprowadza się następujące zalecenia wynikające z zasięgu zbiornika wód podziemnych i strefy ochrony pośredniej rzeki Wisłoki:

- w gospodarce rolnej dostosować rodzaje i technologię nawożenia do potrzeb ochrony wód podziemnych,
- likwidować źródła zanieczyszczeń,
- rozbudowywać sieć kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków,
- obiekty mogące stanowić zagrożenie dla jakości wód zaopatrzyć w urządzenia zabezpieczające wodę przed zanieczyszczeniem,
- zorganizować system sygnalizacji zagrożenia - stanowiska kontrolno-pomiarowe na zagrożonych dopływach.

<u>Preferowane sposoby zagospodarowania:</u>

- zakłady przemysłowe, usługowe, montownie
- hurtownie, składy, magazyny
- stacje benzynowe
- skoncentrowana zabudowa mieszkaniowa wraz z usługami komercyjnymi.

<u>Uwaga:</u>

Przejmowanie terenów pod działalność inwestycyjną, czy zabudowę mieszkaniową poprzedzone być powinno opracowaniem miejscowych planów zagospodaro-

wania przestrzennego oraz sporządzeniem każdorazowo bilansu energetycznego dla danego zamierzenia.

SII. STREFA ROLNICZA.

Strefa ta obejmuje:

- duże areały pól o dobrych glebach (głównie III, IV kl.) w terenach płaskich lub lekko pofałdowanych
- tereny zmeliorowane
- obszary użytków zielonych: łąk, pastwisk
- obudowę ekologiczną cieków wodnych, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne
- tereny lasów i projektowanych zalesień.
- zabudowę, głównie zagrodową skupioną wzdłuż dróg.

<u>Preferowane sposoby zagospodarowania:</u>

- rolnictwo
- zabudowa mieszkaniowa i produkcyjna rolnicza
- inwestycje związane z obsługą rolnictwa, skupem, przechowywaniem i przetwarzaniem płodów rolnych,
- zalesienia i zadrzewienia na najsłabszych bonitacyjnie glebach.

2. STREFY TECHNICZNE.

2.1. Strefy techniczne komunikacji.

2.1.1. Strefa rezerwy terenu pod projektowaną trasę autostrady A-4.

SK1. Strefa obejmuje pas terenu o szerokości 300 m.

Do czasu opracowania projektu technicznego drogi wraz z obiektami towarzyszącymi, niezbędne jest utrzymanie tej szerokości, stanowiącej konieczne minimum dla przebiegu drogi oraz pozwalającej na zachowanie odległości zabudowy.

Preferowany sposób zagospodarowania:

- uprawy rolne z wykluczeniem sadów, bez możliwości wznoszenia nowej zabudowy.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- planując zagospodarowanie terenów wzdłuż tej trasy należy uwzględnić fakt, że nie będzie ona obsługiwać przyległego terenu
- włączenia dróg niższej kategorii będą możliwe wyłącznie w projektowanym węźle
- w planach zagospodarowania przestrzennego należy wyróżnić trzy strefy oddziaływania autostrady na środowisko (liczone od skraju korony autostrady):

  I strefa: obszar oddziaływań maksymalnych - do 20 m

  II strefa: obszar zagrożeń - do 50 m

  III strefa: obszar uciążliwości - do 150 m.

  W planach zagospodarowania przestrzennego strefy te winny być przyjęte jako strefy ograniczonego zagospodarowania.

  W strefie oddziaływań maksymalnych mogą znajdować się wyłącznie pasy zieleni izolacyjnej.

  W strefie zagrożeń może znaleźć się infrastruktura techniczna związana z autostradą, techniczne urządzenia ochrony środowiska. Strefa nie powinna być wykorzystywana do celów mieszkalnych. Jeśli znalazłyby się w niej obiekty stałego pobytu powinny być zaopatrzone w odpowiednie urządzenia ochronne.

  Strefa uciążliwości odnosi się głównie do klimatu akustycznego, budynki mieszkalne powinny być chronione za pomocą dostępnych rozwiązań technicznych, bądź należy unikać lokalizowania ich w tej strefie.

Granice stref niekorzystnego oddziaływania zostaną ściśle określone w ocenie oddziaływania na środowisko, które będzie sporządzone równolegle z projektem technicznym. Dotyczy to zwłaszcza pogłębionej oceny w odniesieniu do:

- znajdującego się w oddziaływaniu autostrady Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425,
- korytarza ekologicznego doliny Wisłoki,
- przejścia autostrady przez cieki i tereny zalewowe oraz bezpośredniego jej sąsiedztwa w stosunku do planowanego zbiornika retencyjnego na Wiewiórskim Potoku,
- przekraczania złóż kopalin naturalnych,
- skrzyżowań z drogami niższych kategorii bez włączenia ruchu do autostrady,
- zbliżenia przebiegu autostrady i Punktu Poboru Opłat do gazociągu wysokoprężnego ϕ 700,
- ilości bezkolizyjnych przekroczeń autostrady (postuluje się zwiększenie ich liczby o 2).

SK2. Strefa rezerwy terenu pod przełożenie przebiegu drogi „Dębica - Zdziarzec".

2.2. Strefy techniczne urządzeń infrastruktury technicznej.

2.2.1. Strefy techniczne oddziaływania linii przesyłowych wysokiego napięcia i urządzeń obsługi.

EE1. Strefa oddziaływania linii przesyłowych dwutorowych najwyższego napięcia 400
KV Rzeszów - Tarnów.

<u>Preferowany sposób zagospodarowania strefy:</u>

- uprawy polowe i ogrodowe
- zieleń niska
- produkcja drzew iglastych do 5 lat (choinek).

<u>Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:</u>

- Zakaz lokalizacji zwartej zabudowy mieszkaniowej oraz lokalizacji pojedynczych budynków mieszkalnych i budynków usług publicznych w odległości mniejszej niż 40 m od osi przęseł linii (33 m od skrajnego przewodu).

- Zakaz lokalizacji niektórych rodzajów zabudowy kubaturowej w odległości mniejszej niż przewidują przepisy szczególne.
- Istnieje możliwość indywidualnego zbliżenia obiektów budowlanych po uzyskaniu warunków zabudowy z Polskimi Sieciami Energetycznymi S.A. Oddział Eksploatacji Sieci Przesyłowej Katowice ul. Jordana 25.

EE2. Strefa rezerwy terenu pod stację transformatorowo-rozdzielczą 400/110 KV wraz z projektowanymi liniami przesyłowymi wysokiego napięcia 110 KV.

Preferowany sposób zagospodarowania:

- użytki rolne,
- zieleń niska.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- wszelkie zamierzenia inwestycyjne w strefie rezerwy wymagają uzgodnień z Zakładem Energetycznym Tarnów S. A.

2.2.2. Strefy techniczne magistrali gazowych i stacji redukcyjnych gazu.

EG1. Strefa techniczna linii gazociągu wysokoprężnego ϕ 700 mm.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- użytki rolne,
- zieleń niska.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Nominalna odległość pozioma od osi gazociągu do obiektów budowlanych wynosi 60 m.
- Istnieje możliwość zastosowania odległości zmniejszonych obiektów budowlanych w stosunku do gazociągu, lecz ich przyjęcie należy obligatoryjnie każdorazowo uzgodnić z Karpackim Okręgowym Zakładem Gazownictwa - Rejonem Gazowniczym w Tarnowie.

EG2. Strefa techniczna linii gazociągu wysokoprężnego ϕ 80 mm.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- użytki rolne,
- zieleń niska.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Nominalna odległość pozioma od osi gazociągów do obiektów budowlanych wynosi 20 m.
- Istnieje możliwość zastosowania odległości zmniejszonych obiektów budowlanych w stosunku do gazociągów, lecz ich przyjęcie należy obligatoryjnie każdorazowo uzgodnić z KOZG Rejonem Gazowniczym w Tarnowie.

EG3. Strefa techniczna stacji redukcyjnej gazu.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- zieleń izolacyjna,
- obiekty zaplecza,
- parkingi.

Teren działającej kopalni i stacji redukcyjnej gazu posiada wyznaczoną strefę ochronną w promieniu 100 m od istniejących obiektów.

2.2.3. Strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy i urządzeń gromadzenia i utylizacji nieczystości.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- użytki rolne,
- zieleń niska i wysoka,
- zalesienia.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

SZC. Strefy sanitarne wokół cmentarzy.

Ze względu na to, że obszar gminy jest w całości zwodociągowany strefy sanitarne wokół cmentarzy obejmują pas terenu o szerokości 50 m.

Preferuje się utrzymanie i powiększenie istniejących zasobów zieleni obiektów, dopuszczając obiekty kubaturowe: kaplice.

SNU. Strefa rezerwy terenu pod gminne wysypisko śmieci.

Lokalizacja rezerwy terenu wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jest bardzo trafna. Istnieje możliwość współuczestnictwa w kosztach budowy i eksploatacji wysypiska sąsiedniej gminy Radomyśl zainteresowanej tym przedsięwzięciem.

Z uwagi na wstępne rozpoznanie złóż piasku występujących w postaci wydm w północnej części gminy, również w rejonie wyznaczonego terenu pod przyszłe wysypisko śmieci, należy rozważyć możliwość uprzedniej eksploatacji tych złóż.

[W obszarze VI. zmiany Studium w sąsiedztwie drogi stanowiącej łącznik autostradowy dopuszcza się zlokalizowanie terenu gospodarowania odpadami.][6]

2.3. Strefy ochronne ustanowione dla ujęć wód podziemnych.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- zieleń niska i wysoka.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Na terenie ochrony bezpośredniej zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody, a w szczególności:
  - wprowadzania ścieków do wód lub ziemi,
  - rolniczego wykorzystania ścieków,
  - stosowania intensywnych dawek nawozów sztucznych,
  - lokalizowania cmentarzy,
  - grzebania zwierząt,
  - urządzania obozowisk i pastwisk,
  - eksploatacji kruszywa,
  - lokalizowania zbiorników na oleje lub inne szkodliwe substancje, zakładanie przemysłowych ferm chowu zwierząt,
  - lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów,
  - mycia pojazdów mechanicznych,
  - lokalizowania nowych ujęć wody,
  - magazynowania pestycydów, mycia sprzętu po zabiegach chemicznych środkami ochrony roślin,
  - stosowania chemicznych środków ochrony roślin I i II kl. toksyczności,
  - stosowanie pestycydów zawierających w swoim składzie Lindan,
  - wykonywania robót lub wznoszenia obiektów mogących pogorszyć jakość wody lub ograniczyć wydajność studni.

W strefie ochrony bezpośredniej przebywanie innych osób poza obsługą ujęcia wody jest niedozwolone - strefa ta musi być ogrodzona i zamknięta przed dostępem osób niepowołanych.

Na terenie ochrony pośredniej wprowadza się zakaz:

- składowania lub gromadzenia odpadów lub śmieci,
- grzebania zwierząt,
- stosowania intensywnych dawek nawozów sztucznych,
- stosowania środków ochrony roślin,
- gromadzenia ścieków,
- wznoszenia urządzeń oraz wykonywania czynności i robót mogących zmniejszyć przydatność wody.

SOU1. Strefa ujęcia wody w Żyrakowie.

Obejmuje teren ochrony bezpośredniej oraz teren ochrony pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej.

Teren ochrony bezpośredniej wyznaczono jako koło o promieniu R = 10 m od studni S1 i S2 ujęcia wody oraz o promieniu R = 9 m od studni S4, S5 i S7.

Teren ochrony pośredniej wewnętrznej obejmuje pas gruntu w promieniu 70 m od granicy strefy ochrony bezpośredniej poszczególnych studni ujęcia.

W strefie ochrony pośredniej wewnętrznej wprowadza się zakaz:

- stosowania intensywnych dawek nawożenia naturalnego i sztucznego,
- grzebania zwierząt,
- magazynowania pestycydów,
- lokalizacji zbiorników magazynujących oleje lub inne szkodliwe substancje,
- stosowania środków ochrony roślin I i II klasy toksyczności,
- lokalizacji cmentarzy,
- używania samolotów do zabiegów rolniczych.

Granica strefy ochrony pośredniej zewnętrznej dla poszczególnych studni ujęcia wynosi odpowiednio:

S1 - 298 m

S2 - 356 m

S4 - 431 m

S5 - 502 m

S6 - 278 m.

W strefie ochrony pośredniej zewnętrznej obowiązuje zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi.

Studnie ujęcia wody w Nagoszynie nie posiadają określonych decyzją stref ochrony sanitarnej.

3. STREFY GÓRNICZE KOPALIN.

TGG. Strefa terenu górniczego złóż gazu ziemnego -+- ropy naftowej.

Strefa obejmuje obszar przewidywanych wpływów robót górniczych zakładu górniczego „Korzeniów - Męciszów" i „Brzeźnica I".

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- eksploatacja złoża - otworowa,
- użytki rolne.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Wszystkie projektowane w strefie trwałe obiekty i urządzenia wymagają obligatoryjnego uzgodnienia z Okręgowym Urzędem Górniczym w Krakowie.
- Obowiązuje strefa ochronna odwiertów czynnych w postaci okręgu o promieniu R = 50 m oraz odwiertów zlikwidowanych w postaci okręgu o promieniu R = 10 m [, a także odwiertu poszukiwawczego w Straszęcinie znajdującego się na obszarze U1 o promieniu R=5m.][5]

4. STREFA OCHRONY I EKSPOZYCJI OBIEKTÓW I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

OEKK. Strefa obejmuje bezpośrednie otoczenie obiektów prawnie chronionych bądź przewidzianych do objęcia ochroną.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- ochrona i użytkowanie zgodne z przepisami szczegółowymi dotyczącymi obiektów i założeń zabytkowych, stanowisk archeologicznych i układów urbanistycznych,
- wykorzystanie istniejących specjalistycznych dokumentacji przy rewaloryzacji zabytkowych założeń parkowych.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Całkowita ochrona konserwatorska obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a akże ewidencjonowanych.
- Zapewnienie poszczególnym obiektom zabytkowym warunków widoczności i odpowiedniej ekspozycji poprzez ograniczenie gabarytu remontowanych obiektów budowlanych znajdujących się w strefie bądź w szczególnych przypadkach określonych poprzez decyzję Państwowej Służby Ochrony Zabytków zakaz budowy nowych.
- Wszelka działalność inwestycyjna w strefie wymaga uzyskania opinii Państwowej Służby Ochrony Zabytków.
- Wszelkie inwestycje ingerujące w strukturę ziemi i dotyczące terenów, na których zlokalizowane są stanowiska archeologiczne muszą zostać poprzedzone sondażowymi badaniami wykopaliskowymi.

5. STREFA OCHRONY GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH.

GZWP. Strefa obejmująca obszar zbiornika nr 425 „Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów" w granicach strefy ochronnej.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- zalesienia,
- budowa sieci kanalizacyjnej w terenach już zainwestowanych.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- Nie dopuszczenie do lokalizowania na jego terenie inwestycji nie gwarantujących zabezpieczenia wód zbiornika przed pochodzącymi od nich zanieczyszczeniami.
- W przypadku projektowanej autostrady zapewnienie ujmowania wód opadowych i ich podczyszczania przed odprowadzeniem do zbiorników.

Zaleca się ustanowienie na terenie zbiornika zakazów przewidzianych dla terenów ochrony pośredniej ujęć wody, a w szczególności:

- zakaz wprowadzania ścieków nieoczyszczonych do ziemi i wód powierzchniowych,
- zakazu rolniczego wykorzystania ścieków i szlamów,
- budowy osiedli mieszkaniowych bez prowadzenia sieci kanalizacyjnej.

Ponadto na obszarze GZWP zaleca się:

- racjonalne i nieintensywne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- stosowanie alternatywnych w stosunku do chlorków środków odśnieżania dróg.

6. STREFA PROJEKTOWANEGO REGIONALNEGO KORYTARZA EKOLOGICZNEGO DOLINY WISŁOKI.

RKED. Strefa obejmuje swym zasięgiem typ krajobrazu nadrzecznego z charakterystyczną biocenozą.

Z uwagi na silną presję antropogeniczną związaną z procesem urbanizacji terenów doliny Wisłoki w gminie Żyraków (zwłaszcza wsie Straszęcin, Żyraków. Wola Żyrakowska) należy szczególnie chronić pozostałe jeszcze formy:

- zieleni nadbrzeżnej skarp Wisłoki poprzez unikanie zabudowy niższej terasy rzecznej (zalewowej),
- zieleni towarzyszącej potokom przecinającym dolinę Wisłoki,
- ciągów zadrzewień śródpolnych,
- migrację zwierząt w obrębie populacji lokalnej (zwłaszcza w przypadku budowy projektowanej autostrady).

[6a. STREFA OBSZARÓW NATURA 2000.

DWD. Dolna Wisłoka z Dopływami PLH 180053

Dla występującego fragmentarycznie na obszarze V. zmiany Studium obszaru Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami przyjmuje się zasady zagospodarowania tego obszaru, jako utworzonego odrębnie na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów – zgodnie z tymi przepisami z uwzględnieniem uwarunkowań cechujących ten obszar czyli preferowanym pozostawieniem i przywróceniem naturalnych środowisk przyrodniczych kształtujących warunki dla umacniania siedlisk, z jednoczesnym dopuszczeniem innych elementów zagospodarowania zgodnie z przepisami ogólnie obowiązującymi w zakresie ochrony przyrody.] [5]

7. STREFY OBSZARÓW CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.

POCH. Strefa obejmuje południowy fragment Przecławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w skład którego wchodzi północny kraniec gminy tj. część wsi Nagoszyn i część wsi Korzeniów.

Charakteryzuje się znaczną lesistością oraz terenami przydatnymi do zalesienia, jak również występowaniem obiektów kultury materialnej - zabytkowych założeń dworsko-parkowych w Zasowie i Korzeniowie.

JAŻO. Strefa obejmuje niewielki fragment Jastrząbsko-Żdżarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w skład którego wchodzi część Woli Wielkiej i Straszęcina[*][1].

Obejmuje jedyny większy kompleks leśny południa gminy (kraniec Woli Wielkiej) oraz tereny otwarte Straszęcina wraz z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji nad zalewem na Grabince.

[Wyznacza się „proponowaną granicę obszaru chronionego krajobrazu" jako korektę do zasięgu **JAŻO**, uwzględniającą potencjalny rozwój zainwestowania na terenach wyznaczonych w studium, w tym na obszarze **1 PUH**, a pozwalającą na ochronę walorów krajobrazowych istniejącego kompleksu leśnego wraz z jego najbliższym otoczeniem.][1]

<u>Preferowane sposoby zagospodarowania:</u>

- zalesienia,
- wszelkie formy bazy turystycznej wraz z obiektami sportowymi,
- rolnictwo ekologiczne.

<u>Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:</u>

- Uruchomienie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę odbywać się może tylko po spełnieniu warunków wstępnych:

[*) Jastrzębsko-Żdżarski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzono rozporządzeniem Wojewody Tarnowskiego Nr 23/96 z dnia 28 sierpnia 1996 roku. Rozporządzenie powyższe nie obowiązuje na terenie województwa podkarpackiego od chwili zmiany podziału terytorialnego kraju w roku 1999.][1]

- uprzedniej realizacji kanalizacji w systemie zbiorczym na terenach o zabudowie zwartej.
- realizacji indywidualnych systemów odbioru i oczyszczania ścieków na terenach zabudowy rozproszonej.

- Ochrona lasów, zadrzewień i zakrzewień.
- Organizacja segregacji odpadów stałych.
- Zakaz prowadzenia linii energetycznych o napięciu powyżej 110 K V.
- Nawiązywanie formą architektoniczną i gabarytem nowych obiektów do tradycji miejscowego budownictwa.

8. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW.

R1. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy (pozostawione w dotychczasowym użytkowaniu).

1. Ustalenia ogólne dotyczące obszarów:

a) zapewnienie warunków dla intensyfikacji produkcji rolniczej poprzez:

- preferowanie scalania gruntów rozdrobnionych (polityka podatkowa, ulgi i dogodne kredyty przy zakładaniu gospodarstw > 15 ha),
- ochronę dużych areałów gruntów o najwyższych klasach bonitacyjnych,

b) działalność związana z produkcją rolniczą prowadzona być powinna z zachowaniem zasad rozwoju ekologicznego.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze:

- uprawy rolnicze bez możliwości wprowadzania nowej zabudowy w tym: uprawy polowe, łąki, sady, plantacje,

b) użytkowanie dopuszczalne:

- wody otwarte,
- zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz towarzyszące ciekom wodnym,
- korekty dróg,
- sieci infrastruktury technicznej,
- istniejąca zabudowa rolnicza z możliwością remontów, ale bez możliwości rozbudowy.

Obszary obejmują w szczególności kompleksy pól w Zasowie, Wiewiórce, Woli Wielkiej, Mokrem, Nagoszynie, Górze Motycznej i Bobrowej.

R2. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy.

1. Ustalenia ogólne dotyczące obszarów:

a) zapewnienia warunków do intensyfikacji produkcji rolniczej poprzez:

- ochronę gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych,
- prowadzenie polityki sprzyjającej scalaniu gruntów rolnych,

b) prowadzenie produkcji rolniczej zgodnie z zasadami ekologii.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze:

- uprawy rolnicze,
- gospodarstwa intensywnej produkcji rolniczej,
- istniejąca zabudowa rolnicza,
- zakładanie nowych siedlisk przy wielkości min. 10 ha.

b) użytkowanie dopuszczanie:

- wody otwarte,
- zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz towarzyszące ciekom wodnym,
- obiekty i tereny związane z turystyką (np. trasy rowerowe, biwaki),
- nieuciążliwa drobna wytwórczość i przetwórstwo płodów rolnych na parcelach stykowych z terenami przeznaczonymi do zabudowy w pasie o głębokości do 100 m, o ile nie wykluczają tego miejscowe uwarunkowania,
- sieci infrastruktury technicznej,
- korekty dróg.

MZ. Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę.

1. Ustalenia ogólne.

Polityka przestrzenna w odniesieniu do przeznaczenia nowych obszarów pod zabudowę to poszerzanie terenów już istniejących i uzbrojonych o tereny przyległe.

2. Ustalenia szczegółowe.

a) użytkowanie zasadnicze:

- mieszkalnictwo

b) użytkowanie dopuszczalne:

- usługi publiczne i komercyjne,
- obiekty przemysłowe, składowe i przetwórcze, o ile możliwe jest zachowanie wymaganych stref uciążliwości od innych obiektów,
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

PU. Obszary przewidziane do zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

1. Ustalenia ogólne.

Polityka przestrzenna w stosunku do tych obszarów polegać powinna na tworzeniu warunków ich szybkiej dostępności dla potencjalnych inwestorów:

- wykup i scalanie gruntów,

- dozbrajanie terenów,
- przygotowywanie odwodnienia terenów,
- dzierżawa przygotowanych terenów.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze
- zakłady przemysłowe, składowe i przetwórcze,
- place targowe, giełdy,
- montowanie, zakłady usługowe,

b) użytkowanie dopuszczalne:
- uzupełniająca zabudowa mieszkaniowa.

[Wyznacza się **obszar rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych**, oznaczony symbolem **1 PUH**, dla którego ustala się:

1) przeznaczenie terenów pod zabudowę i zagospodarowanie związane z działalnością, w zależności od potrzeb z zakresu produkcji, [w tym rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW jako zabudowy systemami fotowoltaicznymi,][4] usług, handlu, magazynów, składów, baz transportowych i przeładunkowych, działalności badawczo-rozwojowej wraz z pomocniczymi i uzupełniającymi funkcjami infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym:
   a) dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
   b) dopuszczenie realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 400 m^2
   c) dopuszczenie lokalizacji masztów i wież telekomunikacyjnych[,
   d) dopuszczenie na części terenu przebiegu linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia o napięciu nie wyższym niż 110kV wraz z odpowiednimi stacjami elektroenergetycznymi,

1a) obszar strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu dla urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW jako zabudowy systemami fotowoltaicznymi, nie może wykraczać poza teren wydzielony pod realizację tej zabudowy][4],

2) konieczność sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego dla całości obszaru **1 PUH**, uwzględniającego następujące wytyczne:
   - ograniczenie wysokości obiektów kubaturowych do nie więcej niż 20 m, licząc od poziomu terenu do najwyższego punktu przekrycia obiektu [i wysokości zabudowy systemami fotowoltaicznymi do 5,5m, mierząc widoczne ponad poziomem terenu jej elementy][4],
   - umożliwienie obsługi komunikacyjnej obszaru lokalnego drogą (lub drogami) publiczną i włączenie w zewnętrzny układ komunikacyjny, tj. drogą powiatową Chotowa - Przecław
   - zachowanie i wyodrębnienie terenu dla istniejącego cieku wodnego, oznaczonego na rysunku studium symbolem **W**

- ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni terenów inwestycyjnych jako nie mniejszy niż 10 % [oraz zastosowanie w składzie gatunkowym zieleni wyłącznie rodzimych gatunków dostosowanych do siedlisk,
- umożliwienie rozbudowy sieci elektroenergetycznej w sposób nie kolidujący z zagospodarowaniem związanym z przeznaczeniem terenów,
- konieczność zapewnienia, w celu czyszczenia elementów zabudowy fotowoltaicznej, obiegu zamkniętego zapobiegającego przedostawanie się ścieków do wód i gruntu lub zastosowanie systemów nie wymagających czyszczenia][4],
- uwzględnienie ograniczeń wynikających z położenia części obszaru w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oraz z przebiegu magistrali sieciowych infrastruktury technicznej
- zróżnicowanie terenów pod względem rodzaju podstawowego (przeważającego) przeznaczenia, z uwzględnieniem lokalizacji działalności usługowo-handlowej w południowej części obszaru, w bliskim lub bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej drogi powiatowej.][1]

[**U1.** Teren zabudowy usługowej w zakresie: usług ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji publicznej, kultury, kultury fizycznej i sportu

1. Ustala się, że:
   - zasięg terenu oznaczony na Rysunku Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
   - teren w części wymaga wyłączenia z produkcji rolnej i jako taki wymaga opracowania planu miejscowego – oznaczony symbolem ***PM3,***
   - teren stanowi obszar, na którym rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - oddziaływanie na środowisko inwestycji zlokalizowanych na tym terenie nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na innych terenach,
   - uwzględnić ograniczenia wynikające z lokalizacji odwiertu poszukiwawczego oznaczonego oG1,
   - uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia znaczącej części terenu w zasięgu obszaru o niskim prawdopodobieństwie zagrożenia powodzią Q0,2%,
   - ustalić na części terenu nie zainwestowanej budynkami i wiatami oraz w sposób nie kolidujący z infrastrukturą techniczną pasy zieleni wysokiej i izolacyjnej,
   - dopuścić uzupełniające usługi komercyjne jako wbudowane w obiekty usług publicznych, związane z nimi funkcjonalnie,
   - ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 15m licząc od poziomu terenu przed głównym wejściem do każdego obiektu do najwyższego punktu przekrycia lub elewacji obiektu,
   - przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 25%, zagospodarowanej zielenią o rodzimym składzie gatunkowym na 80% tej powierzchni,
   - przyjąć wskaźniki intensywności zabudowy 0,2 -1,2,
   - ustalić maksymalny udział powierzchni zabudowy w ogólnej powierzchni działki budowlanej jako nie większy niż 30%,
   - dachy dwu-i wielospadowe o symetrycznych spadkach głównych połaci dachowych nie większych niż 35°, dachy płaskie o spadkach poniżej 15˚,
   - przyjąć powierzchnię działek budowlanych dla zabudowy usługowej nie mniejszą niż 0,2 ha,
   - wprowadzić drzewa na parkingach,
   - uwzględnić terenowe potrzeby dla przebiegu i rozbudowy układu dróg publicznych,
   - zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
   - dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
   - dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
   - uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][5]

[**U2, U3, U4, U5, U6.** Obszary zabudowy usługowej

1. Ustala się, że:
   - zasięg obszarów oznaczonych na Rysunku Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy

uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
- przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna realizowana osobno lub jako zabudowa mieszkaniowo-usługowa,
- obszary w części wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i wymagają opracowania planu miejscowego.

2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- oddziaływanie na środowisko inwestycji zlokalizowanych na tych obszarach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na innych obszarach,
- ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 15m a w przypadku dopuszczonej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej do 12 m,
- przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 20%, uzupełniając funkcję usługową zielenią niską i wysoką w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej oraz wód stojących i płynących,
- dachy płaskie, dwu-i wielospadowe o symetrycznych spadkach głównych połaci dachowych nie większych niż 40°,
- zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.

[**U7.** Obszary zabudowy usługowej

1. Ustala się, że:
- teren własności gminnej planowany do zagospodarowania różnego rodzaju usługami z wyłączeniem wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. W ramach obszaru przewiduje się możliwość lokalizacji obiektów sportu i rekreacji, atrakcje turystyczne, skansen,
- zasięg obszarów oznaczonych na Rysunku Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
- przeznaczenie dopuszczalne – zieleń parkowa, zieleń rekreacyjna, wody płynące i stojące, drogi publiczne, tereny infrastruktury i inne towarzyszące usługom.

2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- oddziaływanie na środowisko inwestycji zlokalizowanych na tych obszarach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na innych obszarach,
- ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 15m,
- przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 20%,
- dachy płaskie, dwu-i wielospadowe o symetrycznych spadkach głównych połaci dachowych nie większych niż 40°,
- zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektryczne, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz telełączności,
- dopuścić możliwość budowy dróg publicznych, dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych

terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][8]

UC1. Obszar zabudowy usługowej w szczególności pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe

1. Ustala się, że:
   - przestrzeń obszaru realizować jako publicznie dostępną, stosując rozwiązania zieleni w przestrzeni publicznej typu zieleń urządzona, park,
   - zasięg obszaru oznaczonego na Rysunku Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
   - obszar w części wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i wymaga opracowania planu miejscowego.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - oddziaływanie na środowisko inwestycji zlokalizowanych na tych obszarach nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na innych obszarach,
   - ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 25m,
   - przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 20%, uzupełniając funkcję usługową zielenią niską i wysoką w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej oraz wód stojących i płynących,
   - dachy płaskie, pogrążone, membranowe, krzywiznowe, z dopuszczeniem innych rozwiązań w miarę potrzeb,
   - zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
   - dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
   - dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
   - uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][6]

[**KD1.** Teren drogi publicznej klasy zbiorczej

1. Ustala się, że:
   - zasięg terenu oznaczony na Rysunku Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uści ślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
   - teren wymaga wyłączenia z produkcji rolnej i jako taki wymaga opracowania planu miejscowego – oznaczony symbolem ***PM4***,
   - teren stanowi obszar, na którym rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - zapewnić parametry drogi klasy zbiorczej,
   - uwzględnić potrzebę realizacji ścieżki rowerowej,
   - uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia znaczącej części terenu w zasięgu obszaru o niskim prawdopodobieństwie zagrożenia powodzią Q0,2%, oraz z położenia części terenu w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi Q1% i Q10%, oraz dopuścić realizację obiektów na zasadach określonych w przepisach z zakresu prawa wodnego– poprzez zakaz zmiany konfiguracji terenu poza elementami zagospodarowania związanymi z przebiegiem drogi oraz obiektów i urządzeń z nią związanych,

- uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia części terenu w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami przyjmując rozwiązania techniczne podporządkowane potrzebie ochrony tego obszaru w tym, jeżeli to konieczne, zapewniające kompensację przyrodniczą,
- uwzględnić ograniczenia wynikające z występowania stanowisk archeologicznych,
- uwzględnić ograniczenia wynikające z przebiegu sieci infrastruktury technicznej i istniejącej infrastruktury drogowej w tym połączeń drogowych i wjazdów,
- uwzględnić potrzebę lokalizacji terenu obwodu utrzymania autostrady,
- dopuścić możliwość przebudowy i zmiany przebiegu oznaczonych na rysunku Studium sieci infrastruktury technicznej, oraz budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych poza oznaczonymi, wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
- na terenach niewykorzystanych pod nawierzchnie komunikacyjne w granicach pasa drogowego ustalić zagospodarowanie zielenią,
- na fragmentach terenu nie wykorzystanych pod pas drogowy dopuścić zagospodarowanie zielenią o rodzimym składzie gatunkowym właściwym dla siedliska, w tym w formie szpalerów drzew, inne ciągi komunikacyjne, drogi wewnętrzne lub jako tereny rolne, a na części terenu przebiegającej przez obszar Natura 2000 ustalić obowiązek zagospodarowania wynikający z charakterystyki tego obszaru i przepisów odrębnych w tym zakresie,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 70%,
- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][5]
-

[**KD2.** Teren drogi publicznej klasy głównej

1. Ustala się, że:
   - teren stanowi obszar, na którym rozmieszczone są inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym – łącznik autostradowy.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - zapewnić parametry drogi klasy głównej,
   - uwzględnić potrzebę realizacji ścieżki rowerowej,
   - uwzględnić ograniczenia wynikające z przebiegu sieci infrastruktury technicznej i istniejącej infrastruktury drogowej w tym połączeń drogowych i wjazdów,
   - dopuścić możliwość przebudowy i zmiany przebiegu oznaczonych na rysunku Studium sieci infrastruktury technicznej, oraz budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych poza oznaczonymi, wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
   - uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][5]

[**KD3.** Teren drogi publicznej klasy dojazdowej

1. Ustala się, że:
   - teren stanowi obszar, na którym zlokalizowana będzie inwestycja celu publicznego – droga publiczna dojazdowa.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - zapewnić parametry drogi klasy dojazdowej,
   - uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][8]

RZ [i RZ1][6]. Tereny łąk i pastwisk. Zieleń towarzysząca ciekom wodnym, zakrzewienia.

1. Ustalenia ogólne.

Ekosystem terenów otwartych - kompleksy łąk i pastwisk stabilizujących poziom wód gruntowych oraz zadrzewień łęgowych o funkcjach wiatrochronnych.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze - adaptacja trwała,

b) dopuszczanie formy użytkowania:

- zalesienia i zadrzewienia, [za wyjątkiem terenu RZ1,][6]
- w wyjątkowych wypadkach uzasadnionych ekonomicznie zabudowa przewidująca w swych rozwiązaniach technicznych wysoki poziom wody gruntowej.

[**WZ1.** Teren wód powierzchniowych i zieleni naturalnej na terenach rolnych.

1. Ustala się, że:
   - wskazany teren wyznacza się pod wody powierzchniowe i zieleń naturalną towarzyszącą zbiornikom wodnym na terenach rolnych,
   - zasięg terenu oznaczony na Rysunku Nr 2 Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
   - należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia terenu w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią,
   - wskazany teren może być zagospodarowany jako część zbiornika rybnego, który powstanie w wyniku rekultywacji otaczającego go terenu eksploatacji kruszyw naturalnych **PE2**, w całości stanowiąc wody powierzchniowe.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - zakaz zabudowy,
   - udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu –100% poza ewentualnymi urządzeniami wodnymi,
   - jeżeli zbiornik wodny będzie wykorzystywany do chowu ryb, należy zachować wielkość produkcji ryb na poziomie nie powodującym zaliczenia przedsięwzięcia do mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska i jednocześnie nie większym niż 0,5t z 1ha powierzchni użytkowej zbiornika wody,
   - zieleń należy kształtować jako zieleń o rodzimym składzie gatunkowym i odpowiadającym rodzajowi siedliska,
   - zakaz wprowadzania roślin gatunków obcych i inwazyjnych,
   - wyklucza się rolnicze wykorzystanie tych terenów jako gruntów ornych i wszelkich upraw wymagających stosowania nawozów i środków ochrony roślin,
   - uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][7]

[W2. Obszar wód płynących.

1. Ustalenia ogólne.

Obszar wód płynących (rzeka Wisłoka i Grabinianka) wraz z obudową biologiczną.

2. Ustalenia szczegółowe - dopuszczanie formy zagospodarowania:

- obiekty inżynierskie, w tym konstrukcje oporowe i obiekty mostowe oraz przepusty,
- budowle i urządzenia służące ochronie środowiska przyrodniczego.][6]

RL. Obszary leśne.

1. Ustalenia ogólne dotyczące obszarów.

Ochrona kompleksów leśnych i prowadzenie właściwej gospodarki leśnej.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze - adaptacja trwała,

b) użytkowanie dopuszczalne:

- wody otwarte,
- obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem gospodarki leśnej,
- tereny rekreacji i turystyki (biwaki, stanice związane z przebiegiem szlaków turystycznych, pieszych, rowerowych i tras komunikacyjnych),
- kablowe sieci infrastruktury technicznej.

RLZ. Obszary potencjalnych zalesień.

1. Ustalenia ogólne dotyczące obszarów:

a) zalesianie gleb marginalnych dla rolnictwa (V, VI kl, nieużytki, wysokie spadki),

b) ochrona terenów źródliskowych,

c) zapobieganie degradacji powierzchni ziemi.

2. Ustalenia szczegółowe:

Uznając zwiększenie lesistości jako cel publiczny o ponadlokalnym znaczeniu należy przyjąć tereny wyznaczone w studium jako obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

[Wyznacza się **obszary lasów i zalesień**, oznaczone symbolami **1 ZL, 2 ZL**, obejmujące istniejące grunty leśne wraz z przyległymi terenami wskazanymi do zalesienia.

Wytyczne do planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów 1 ZL, 2 ZL:

- odesłanie do regulacji zawartych w przepisach szczególnych w tym zakresie][1] [z dopuszczeniem dla obszaru 2 ZL realizacji sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110kV][4].

PE. Obszary potencjalnej eksploatacji i przetwarzania surowców naturalnych.

1. Ustalenia ogólne.

Polityka przestrzenna w odniesieniu do terenów występowania złóż surowców wiąże się z ochroną przed wprowadzeniem zabudowy nie związanej z ich eksploatacją.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze:

- eksploatacja złóż,

- rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji (możliwość wykorzystania na cele rekreacji),

b) użytkowanie dopuszczalne:

- produkcja związana z eksploatacją złóż.

ZP. Zieleń parkowa, urządzona.

1. Ustalenia ogólne.

Tereny istniejącej zieleni parkowej parków podworskich będących w rejestrze zabytków.

Zaleca się prowadzenie prac pielęgnacyjnych mających na celu poprawę stanu parków (drzewostanu, stawów, ogrodzeń) w oparciu o dostępne opracowania specjalistyczne dotyczące ich rewaloryzacji.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze:

- zieleń wysoka i niska,
- spacerowe ciągi piesze,

b) dopuszczanie formy użytkowania:

- ścieżki dla rowerzystów.

TR. Tereny proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne.

1. Ustalenia ogólne.

Polityka przestrzenna powinna wiązać się z rozwojem istniejącej i tworzeniem nowej bazy rekreacyjno-sportowej, powiązanej z najbardziej atrakcyjnymi krajobrazowe i turystycznie obszarami gminy.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze

- urządzenia turystyczne i sportowe,
- zaplecze turystyki pobytowej i przelotowej,

b) użytkowanie dopuszczalne:

- zadrzewienia i zalesienia,
- urządzenia komunikacji (np. parkingi dostosowane skalą do otoczenia),
- uzupełniająca funkcja mieszkaniowa.

ZRW. Planowany zbiornik retencyjny „Wiewiórka".

Przewidziany w „Programie potencjalnych możliwości budowy retencyjnych zbiorników wielofunkcyjnych dla województwa tarnowskiego”.

Zlokalizowany w dolinie Wiewiórskiego Potoku zbiornik o powierzchni zlewni ok. 12,5 m^2 i pojemności 116 000 m^3 ma służyć potrzebom rolnictwa, lecz mógłby pełnić też funkcje rekreacyjne.

ZŚ. Tereny zagrożeń środowiskowych.

Polityka w stosunku do obiektów mogących pogarszać stan środowiska polega na ich likwidacji np. w przypadku dzikich wysypisk śmieci, eliminacji szkodliwych skutków ich działalności oraz na egzekwowaniu wymagań zaleconych przez służby ochrony środowiska.

REH. Tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji.

1. Ustalenia ogólne:

Tereny wymagające rehabilitacji:

- obiekty i zespoły obiektów w złym stanie technicznym,
- obiekty, które poprzez swój gabaryt, formę architektoniczną i funkcję degradują otoczenie.

Uwagi i informacje możliwe do wykorzystania w zapisie planów miejscowych:

- wymóg podniesienia standardu w obiektach zniszczonych, a nadających się do remontu,
- opracowanie urbanistycznych studiów konserwatorskich,
- dostosowanie funkcji i gabarytu obiektów do charakteru miejsca - zmiana lub tworzenie zapisów o przeznaczeniu terenów w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych.

NOG. Obszary, na których stosowane mają być w pierwszej kolejności grupowe systemy oczyszczania ścieków.

Tereny skoncentrowanej zabudowy oraz potencjalnych inwestycji.

NOI. Obszary, na których mają być stosowane indywidualne systemy oczyszczania ścieków.

Tereny zabudowy rozproszonej, przysiółki.

TZ. Tereny zalewowe.

Z uwagi na możliwość występowania wody stuletniej p = 1 % należy dążyć do ograniczenia osadnictwa w postaci trwałych obiektów kubaturowych na terasie zalewowej Wisłoki, a już istniejącą zabudowę chronić poprzez wykonanie projektowanych obwałowań.

1. Ustalenia ogólne:

Polityka przestrzenna w odniesieniu do terenów zagrożonych sprowadzać się powinna do utrzymywania ich rolniczego charakteru, a zwłaszcza preferowania użytków zielonych, oraz do ochrony nadbrzeżnej zieleni łęgowej.

2. Ustalenia szczegółowe:

a) użytkowanie zasadnicze
- użytki rolne,

b) użytkowanie dopuszczanie
- ogródki działkowe z możliwością budowy lekkich obiektów pawilonowych,
- tereny wykorzystywane rekreacyjnie.

[(IS). Dawne tereny specjalne po likwidacji poligonu wojskowego przeznaczone do następujących rodzajów przeznaczenia (z uwzględnieniem obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią):

MZ1. Obszary, przewidziane do zabudowania.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna w odniesieniu do przeznaczenia nowych obszarów pod zabudowę to poszerzanie terenów istniejących poprzez wykorzystanie terenów poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:
- mieszkalnictwo,

b) użytkowanie dopuszczalne:
- usługi publiczne i komercyjne,
- zieleń publiczna towarzysząca zespołowi zabudowy mieszkaniowej,
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

[MZ2 i MZ3. Obszary zabudowania mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna w odniesieniu do istniejącej zabudowy oraz jej poszerzenia z wykorzystaniem terenów w bezpośrednim sąsiedztwie dróg dojazdu do węzła autostradowego autostrady A4.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:
- mieszkalnictwo jednorodzinne,

b) użytkowanie dopuszczalne:
- usługi publiczne i komercyjne, w tym usługi sportu i rekreacji,
- zieleń publiczna towarzysząca zespołowi zabudowy mieszkaniowej,
- utrzymanie istniejącej zabudowy produkcyjnej z dopuszczeniem jej przebudowy i rozbudowy,
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

3. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 12 m a w przypadku dopuszczonej zabudowy usługowej do 15 m i produkcyjnej do 20 m,
- przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 40%, z dopuszczeniem obniżenia wskaźnika dla dopuszczonej zabudowy usługowej do 20 % i produkcyjnej do 10 %; uzupełniając funkcję zielenią niską i wysoką w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej oraz wód stojących i płynących,
- dachy płaskie, dwu-i wielospadowe o symetrycznych spadkach głównych połaci dachowych nie większych niż 40°,
- zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.

MZ4. Obszary zabudowania mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna w odniesieniu do lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami w sąsiedztwie istniejącego osiedla wielorodzinnego w Straszęcinie.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:
- mieszkalnictwo wielorodzinne,

b) użytkowanie dopuszczalne:
- usługi publiczne i komercyjne,
- zieleń publiczna towarzysząca zespołowi zabudowy mieszkaniowej, parki;
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

3. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- ograniczyć wysokość zabudowy do nie większej niż 20 m,
- przyjąć minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu – 30%, uzupełniając funkcję zielenią niską i wysoką w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej oraz wód stojących i płynących,
- dachy płaskie, w tym jako zielone;
- zabezpieczyć miejsca parkingowe w ramach działek budowlanych lub proporcjonalny udział w realizacji parkingów ogólnodostępnych – stosownie do funkcji,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej: gazowej nisko- i średnioprężnej, elektrycznej niskiego napięcia a dla napięć wyższych wyłącznie jako podziemnych, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz łączności,

- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu dojazdów wewnętrznych, placów manewrowych, parkingów, punktu komunikacji zbiorowej,
- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][6]

PE1. Obszary potencjalnej eksploatacji i przetwarzania surowców naturalnych.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna w odniesieniu do terenów występowania złóż surowców wiąże się z ochroną przed wprowadzeniem zabudowy nie związanej z ich eksploatacją.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:

- eksploatacja złóż – pod warunkiem zachowania filara ochronnego o szerokości min.60 m od rzeki Grabianki; filar ten powinien być liczony od górnej krawędzi skarpy brzegowej,
- rekultywacja wyrobiska poeksploatacyjnego w kierunku wodnym (docelowo wykorzystanie terenu na cele rekreacji),

b) użytkowanie dopuszczalne:

- produkcja i usługi związane z eksploatacją złóż,
- po zrekultywowaniu lokalizacja obiektów nietrwałych związanych z funkcją rekreacyjną.

TR1. Tereny proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne z ochroną zieleni naturalnej.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna powinna wiązać się z zachowaniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych, zapewniając ich ochronę przed zainwestowaniem z udostępnieniem ich wyłącznie do penetracji rekreacyjnej, z zapewnieniem utrzymania korytarza ekologicznego wzdłuż rzeki Grabianki, z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, bez zmiany uwarunkowań hydrologicznych oraz z utrzymaniem linii brzegowych zbiorników wodnych i cieków.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:

- zieleń naturalna chroniona do wykorzystania jej dla penetracji rekreacyjnej ukierunkowanej na dydaktykę,
- ścieżki przyrodnicze z niezbędnym zapleczem sanitarnym (obiekty nietrwałe),

b) użytkowanie dopuszczalne:
- zaplecze sanitarne w ograniczonym do niezbędnego zakresie (obiekty nietrwałe),
- zadrzewienia.

TR2. Tereny proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne – zieleń urządzona z terenowymi urządzeniami sportu i rekreacji.

1. Ustalenia ogólne

Polityka przestrzenna powinna wiązać się z rozwojem istniejącej i tworzeniem nowej bazy rekreacyjno-sportowej, powiązanej z najbardziej atrakcyjnymi krajobrazowo i turystycznie obszarami gminy z uwzględnieniem korytarza ekologicznego wzdłuż rzeki Grabianki, z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt bez zmiany uwarunkowań hydrologicznych oraz z utrzymaniem linii brzegowych zbiorników wodnych i cieków.

2. Ustalenia szczegółowe

a) użytkowanie zasadnicze:
- terenowe urządzenia sportu i rekreacji,
- zaplecze sportu i rekreacji (obiekty nietrwałe),

b) użytkowanie dopuszczalne:
- zadrzewienia,
- urządzenia komunikacji (np. parkingi dostosowane do warunków obszaru).][2]

[**PE2.** Tereny eksploatacji kruszyw naturalnych

1. Ustala się, że:
   - wskazane tereny wyznacza się pod eksploatację kruszywa naturalnego metodą odkrywkową bez segregacji i przeróbki kruszyw w miejscu wydobycia,
   - zasięg terenów oznaczony na Rysunku Nr 2 Studium należy traktować jako orientacyjny i możliwy do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu, uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości,
   - tereny w całym swoim zasięgu, poza terenem drogi, zbiornika wodnego poeksploatacyjnego i użytków zielonych stanowią obszary wymagające rekultywacji w kierunku rolnym – częściowo pod użytki zielone i częściowo pod zbiorniki wodne ekstensywnego chowu ryb typu karpiowego z otuliną biologiczną składającą się z użytków zielonych i zieleni śródpolnej w tym drzew i krzewów odpowiednich dla rodzaju siedliska,
   - należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia znaczącej części terenów w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią,
   - tereny wymagają czasowego wyłączenia z produkcji rolnej i jako takie wymagają opracowania planu miejscowego – oznaczone symbolami ***PM1***[, ***PM5***][7] i ***PM2*** o określonym rolnym kierunku rekultywacji,
   - warunki zagospodarowania, eksploatacji i rekultywacji terenu przedstawione w ust.2 obowiązują na każdym etapie realizacji inwestycji.
2. Warunki zagospodarowania, w tym wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
   - oddziaływanie na środowisko inwestycji zlokalizowanych na tym terenie nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na innych terenach,
   - zakaz stosowania materiałów wybuchowych oraz innych materiałów i substancji, sprzętu lub technik wszelkich prowadzonych robót, które spowodowałby zaliczenie zakładu do stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w myśl przepisów o ochronie środowiska,
   - zachowanie pasów ochronnych zgodnie z wymaganiami aktualnej Polskiej Normy (obecnie regulacje zawarte w PN-G-02100:2013-12) oraz pasów ochronnych o szerokości min. 50 m liczonej od linii brzegowej rzeki Wisłoki, pasów ochronnych od strony dróg wewnętrznych o szer. min. 10m i pasa

ochronnego o szer. min. 20m, a w nim realizację pasa zieleni izolacyjnej o szer. 10m, od zabudowanych nieruchomości położonych w bezpośrednim sąsiedztwie po stronie południowej,

- konieczność wprowadzania na każdym etapie inwestycji, w tym rekultywacji, rozwiązań i metod wykonania polegających na ochronie wód podziemnych oraz innych elementów środowiska przyrodniczego polegających m.in. na prowadzeniu kontroli terenu robót w celu zapobieżenia jego zanieczyszczeniu, zakazie odwadniania wyrobiska na jakimkolwiek etapie prac, stosowania sprzętu w prawidłowym stanie technicznym, nie wyznaczaniu w granicach wyrobiska miejsc obsługi czy tankowania sprzętu a w przypadku przestojów w pracy kopalni, maszyny górnicze wycofać poza obszar wyrobiska, na przygotowany utwardzony plac, nie wyznaczaniu w miejscu eksploatacji, terenów pod inne funkcje powiązane z eksploatacją np. wstępną przeróbkę czy segregację urobku, zaopatrzeniu terenu w wodę oraz odprowadzaniu ścieków i nieczystości wyłącznie poprzez dostawę i odprowadzenie w szczelnych zbiornikach poza teren eksploatacji do uprawnionego odbiorcy, wytworzone w trakcie eksploatacji odpady powstające i związane z pracą maszyn i środków transportu oraz komunalne, należy segregować i magazynować w szczelnych zbiornikach i sukcesywnie przekazywać do odzysku lub unieszkodliwiania itp., wprowadzeniu na etapie rekultywacji i późniejszym, zakazu używania sprzętów motorowych mogących generować zanieczyszczenia,
- fragmenty terenu nie mogące podlegać eksploatacji ze względu na wyznaczone filary w postaci pasów ochronnych należy zagospodarować użytkami zielonymi z uwzględnieniem pozostałych ograniczeń związanych z obiektami, zieleń śródpolną należy kształtować jako zieleń o rodzimym składzie gatunkowym i odpowiadającym rodzajowi siedliska; wyklucza się rolnicze wykorzystanie tych terenów jako gruntów ornych i wszelkich upraw wymagających stosowania nawozów i środków ochrony roślin,
- zachowanie wielkości produkcji ryb na poziomie nie powodującym zaliczenia przedsięwzięcia do mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska i jednocześnie nie większym niż 0,5t z 1ha powierzchni użytkowej zbiornika wody,
- dopuścić możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany przebiegu sieci infrastruktury technicznej gazowej, elektrycznej, wodociągowej, kanalizacyjnej oraz sieci, urządzeń i obiektów łączności, w sposób nieograniczający możliwości eksploatacji kruszyw,
- ustalić zakaz zabudowy kubaturowej z dopuszczeniem realizacji tymczasowych obiektów dla obsługi pracowników przy eksploatacji oraz ze stanowiskiem przeciwpożarowym,
- udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu –100% poza tymczasowymi obiektami, drogami - w tym tymczasowymi realizowanymi na czas eksploatacji, urządzeniami wodnymi,
- zakaz wprowadzania roślin gatunków obcych i inwazyjnych, w ramach rekultywacji,

[- dla terenu położonego w Straszęcinie w sąsiedztwie terenu **WZ1** zapewnić dostęp do tego terenu jeżeli nie będzie on stanowił części zrealizowanego w wyniku rekultywacji zbiornika rybnego][7],

- uwzględnić uwarunkowania i ustalenia Studium dotyczące innych elementów zagospodarowania występujących na tych terenach lub mających wpływ na zagospodarowanie tych terenów oraz wynikające przepisów obowiązujących w dacie przygotowania i uchwalania planu miejscowego lub wydania innego dokumentu ustalającego warunki zagospodarowania.][3]

[9. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ.

W zakresie objętym I zmianą studium:

Przed zmianą studium, na obszarze, którego zmiana dotyczy, wyznaczone były następujące funkcje:

- mieszkalno-usługowa - w części południowej, przyległej do drogi powiatowej
- rekreacyjno-turystyczna - w części północno-wschodniej, przyległej do kompleksu leśnego
- rolno-leśna - na pozostałym obszarze.

Zarówno zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne, jak i rozwój mieszkalnictwa nie nastąpiły na wyznaczonych w studium obszarach, nie uzyskując zainteresowania inwestorów.

Pod względem walorów rekreacyjnych Gmina Żyraków dysponuje bowiem terenami o większej atrakcyjności (np. „uwolnione" tereny wojskowe nad rzeką Wisłoką), a rozwój funkcji mieszkalnych ogranicza się głównie do gruntów prywatnych w terenach uzbrojonych w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Przedmiotowy obszar posiada natomiast wszelkie predyspozycje dla lokalizacji na nim **funkcji produkcyjno-usługowych** (w studium określone symbolem **1 PUH**), stanowiąc atrakcyjną ofertę inwestycyjną gminy. Zaliczyć do nich należy:

- stan własności: przeważająca część (około 95 %) obszaru stanowią grunty komunalne gminy
- stan użytkowania: odłogowane pastwiska i łąki, brak zainwestowania kubaturowego
- dobra dostępność komunikacyjna obszaru: możliwość bezpośredniego włączenia do drogi powiatowej, stosunkowo mała odległość od węzła autostrady (około 3 km) oraz możliwość wykorzystania i rozbudowy istniejącej sieci dróg lokalnych,
- brak w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz innej o funkcji wymagającej ochrony
- brak obiektów i obszarów objętych ochroną prawną.

Konsekwencją przyjętych w studium rozwiązań, tj. wyznaczenia obszaru **1 PUH**, będzie z pewnością znaczne przekształcenie naturalnego krajobrazu. Są to jednak tereny usytuowane z stosunkowo bliskim sąsiedztwie miasta Dębica. Miejscowość Straszęcin przylega bowiem do granicy miasta i już obecnie stanowi obszar ekspansji funkcji produkcyjno-usługowych o wysokim stopniu zainwestowania i dużym potencjale w tym zakresie.

W obecnym stanie prawnym przedmiotowy obszar nie jest objęty żadną formą ochrony. Utworzony rozporządzeniem Wojewody Tarnowskiego z 1996 roku Jastrzębsko-Żdżarski Obszar Chronionego Krajobrazu nie obowiązuje na terenie województwa podkarpackiego (do którego obecnie należy Gmina Żyraków). Uznając jednak zasadność objęcia części terytorium gminy obszarem chronionego krajobrazu, w przypadku jego tworzenia postuluje się zmianę granic, zgodnie z przebiegiem wskazanym na rysunku studium. W zasięgu postulowanego obszaru znajdzie się cenny zwarty kompleks leśny (Las Bielański) wraz z jego określonym w studium poszerzeniem.

Wyznaczone w studium obszary inwestycyjne **1 PUH**, mimo ich realizacji z poszanowaniem ochrony krajobrazowej i ładu przestrzennego, spowodują jednak przekształcenie krajobrazu naturalnego w stopniu nie kwalifikującym go do objęcia ochroną w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody.][1]

[10. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ (II zmiany).

W zakresie objętym II zmianą studium:

Przed zmianą studium, na obszarze, którego zmiana dotyczy, utrzymane były tereny specjalne oznaczone symbolem **IS.** Po likwidacji terenów specjalnych, docelowo, obszar ten przewidziany był do wykorzystania na cele rekreacyjne; przy czym tereny w części południowej i wschodniej oznaczone były jako obszar zalewowy (aktualnie określone są jako obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią).
Po uwolnieniu terenów specjalnych (dawnego poligonu wojskowego) obszar ten stanowi własność mienia komunalnego miasta Dębica w granicach administracyjnych Gminy Żyraków.

Przeprowadzenie II zmiany studium, a następnie sporządzenie planu miejscowego stworzy podstawy formalne do uporządkowania zdewastowanego obszaru i wprowadzenie nowego zainwestowania, stanowiącego atrakcyjną ofertę inwestycyjną gminy.

Do zagospodarowania w pierwszej kolejności (w I etapie) określone zostały (na warunkach uzgodnionych z RZGW Kraków) tereny eksploatacji kruszywa naturalnego na terasie rzecznej oznaczone **PE1**, a po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji wyrobiska w kierunku wodnym proponuje się docelowo wykorzystanie terenów dla celów rekreacyjnych z zapewnieniem utrzymania korytarza ekologicznego wzdłuż

rzeki Grabinki i z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt.

Cały obszar terasy zalewowej do skarpy posiada naturalne walory przyrodnicze, atrakcyjne dla wykorzystania ich na cele rekreacyjne m.in. w kontakcie z wodą (rz. Wisłoka, rz. Grabianka, istniejące zbiorniki wodne, zbiorniki wodne powstałe w wyrobiskach poeksploatacyjnych) w zakresie ograniczonym, umożliwiającym zachowanie wartości przyrodniczych, w tym:

- tereny oznaczone **TR1** proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne z ochroną zieleni naturalnej,
- tereny oznaczone **TR2** proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne – zieleń urządzona z terenowymi urządzeniami sportu i rekreacji.

Poza zasięgiem obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią w północnej i północno-zachodniej części tereny przydatne dla realizacji zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi jej usługami oznaczone **MZ1** zaspokoją część potrzeb mieszkaniowych, co jest korzystne dla obu gmin.

Przedmiotowy obszar, położony powyżej obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, ponad ograniczającą je skarpą posiada wszelkie predyspozycje dla lokalizacji na nim zabudowy mieszkaniowej:

- jednolity stan własności: grunty komunalne miasta Dębica,
- stan użytkowania: zadrzewienia i zakrzaczenia, nieużytkowane łąki i pastwiska, zieleń łęgowa, brak zainwestowania kubaturowego (nieliczne zrujnowane pozostałości po obiektach poligonowych),
- dobra dostępność komunikacyjna obszaru: możliwość bezpośredniego włączenia do drogi powiatowej, ponad skarpą teren płaski umożliwiający rozwiązanie układu sieci dróg lokalnych i dojazdowych,
- warunki sprzyjające dla rozbudowy sieci infrastruktury technicznej umożliwiającej obsługę terenów w tym zakresie (dostępność).

Konsekwencją przyjętych w II zmianie studium rozwiązań, będzie uporządkowanie zdewastowanych terenów odzyskanych po wielu latach, kiedy wyłączone były z możliwości wykorzystania ich dla potrzeb gminnych (oznaczenia symboli w II zmianie studium zastosowano w nawiązaniu do użytych w uchwalonym studium.)][2]

[11. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ III. zmiany STUDIUM.

11.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych III. Zmianą Studium

Analizując wnioski o zmianę Studium a także informacje zebrane w wyniku zawiadomień i ogłoszeń o przystąpieniu do zmiany Studium, a przede wszystkim informacje, które wpłynęły w trakcie uzgodnień, stwierdza się, że zaistniała konieczność uzupełnienia uwarunkowań w zakresie występowania złóż kopalin pospolitych – kruszywa naturalnego poprzez poszerzenie obecnego zasięgu ich występowania. Poza tym zasadniczo uwarunkowania występujące w zasięgu obszaru niniejszej zmiany Studium nie uległy zmianie. Istotnym materiałem wejściowym zmiany są przyjęte przez Marszałka Województwa dokumentacje geologiczne dla złóż „Dębica – Żyraków 7", „Dębica – Żyraków 8", „Dębica – Żyraków 9", „Dębica – Żyraków 10", „Dębica – Żyraków 11", „Dębica – Żyraków 13", „Dębica – Żyraków 14", „Dębica – Żyraków 15", „Dębica – Żyraków 16", „Żyraków Skarpa", „Żyraków - Staw", „Żyraków - Stok", „Wisłoczanka"– wydzielone częściowo, na podstawie nowej dokumentacji geologicznej z dotychczasowego złoża „Dębica – Żyraków" i częściowo korygujące dotychczasowy zasięg występowania złóż - lokalizacja w pasie wzdłuż Wisłoki w miejscowości Żyraków oraz wydane decyzje środowiskowe oraz koncesje dotyczące tych terenów górniczych.
Podjęcie eksploatacji tych złóż związane jest bezpośrednio z realizacją najbliższych odcinków autostrady A4.
Tereny objęte zmianą Studium zostały przeznaczone zasadniczo pod eksploatację kruszywa w tym ujęte tereny poeksploatacyjne złoża „Wisłoczanka" aktualnie stanowiące w większości zbiornik wodny, tereny zieleni naturalnej oraz fragment drogi wewnętrznej. Części terenów, które ze względu na wyznaczone filary ochronne nie mogą zostać zagospodarowane w formie wyrobiska czy też niezbędnych miejsc odkładu należy zagospodarować użytkami zielonymi i zielenią śródpolną dla dalszego ograniczania wpływu eksploatacji na środowisko i tereny sąsiednie, z uwzględnieniem innych ograniczeń wynikających z funkcjonowania obiektów budowlanych.
Zrezygnowano z oznaczania na rysunku Studium obiektów i obszarów wymagających wyznaczenia w złożu filarów ochronnych ze względu na ich niewielką skalę trudną do oznaczenia w sposób czytelny w skali rysunku Studium, mając jednocześnie na uwadze, że kwestie te są regulowane Polskimi Normami (PN-G-02100:2013-12) oraz fakt, że przebieg niektórych elementów zagospodarowania może ulec zmianie – co zostanie rozstrzygnięte na dalszym etapie realizacji inwestycji. Poza ogólnie obowiązującymi regulacjami ustalono konieczność zachowania pasów ochronnych od rzeki Wisłoki oraz dróg wewnętrznych.
Ustalenia Studium odnoszą się do kwestii ochrony zasobów przyrodniczych mając na uwadze położenie obszarów zmiany Studium poza obszarami chronionymi i formami ochrony wymienionymi w przepisach o ochronie przyrody, jednak istotnym elementem występującym na obszarach wyznaczonej eksploatacji kruszywa jest występowanie części tych obszarów w zasięgu wód zalewowych Q1% oraz bezpośredniego sąsiedztwa rzeki Wisłoki.
Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
Dotychczas na obszarach, których zmiana dotyczy, wyznaczone były funkcje rolne **R2** oraz w przeważającej części obszary potencjalnej eksploatacji i przetwarzania surowców naturalnych **PE**.
W związku z potrzebą uregulowania zasad eksploatacji i kierunków rekultywacji oraz potrzeby czasowej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze dla fragmentów tych terenów podjęto III. zmianę studium, w której uregulowano zasady eksploatacji mając na uwadze:
- sąsiedztwo rzeki Wisłoki,
- położenie znacznej części obszarów w zasięgu wód zalewowych Q1%.

11.2. Synteza ustaleń wprowadzonych III. Zmianą Studium

Przedmiotem III. Zmiany Studium jest wyznaczenie obszarów eksploatacji kruszywa położonego w bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczonego terenu eksploatacji złoża „Dębica - Żyraków". Wyznaczone obszary eksploatacji obejmują tereny udokumentowanych złóż kruszywa, dla których opracowano dokumentacje geologiczne które zostały przyjęte przez Marszalka Województwa Podkarpackiego. Obszar objęty zmianą studium jest niewielki i obejmuje obecnie tereny użytków rolnych. Obszary eksploatacji kruszywa oznaczono symbolem **PE2**, jako obszary, dla których ustala się zakaz przeróbki urobku w miejscu wydobycia. Wytyczne do planów miejscowych odno-

szące się do tych obszarów zawarte zostały w jego ustaleniach. W Studium zgodnie z wymaganiami ustawy określono obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne na potrzeby tymczasowego wyłączenia z produkcji rolnej o kierunku rekultywacji rolnym: ***PM1*** jako użytków zielonych i ***PM2*** jako zbiorników wodnych do ekstensywnego chowu ryb.
Ze względu na zasięg obszarów przedmiotowej zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
Ustalenia III. Zmiany Studium, w odniesieniu do przedmiotowego obszaru objętego tą zmianą – stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art.10 ust.2), określają zmiany w zakresie:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów (pkt 1) – polega ona na wprowadzeniu nowych obszarów do obecnej struktury przestrzennej jako terenów eksploatacji kruszyw oznaczonego symbolem **PE2**,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy (pkt 2) - ustalono wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej i dopuszczenia dla niektórych elementów zagospodarowania,
- obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk (pkt 3) – ustalono zasady zagospodarowania w celu ochrony zasobów środowiska
- kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (pkt 5) - zmiana obejmuje regulacje w tym zakresie /możliwość przebudowy sieci infrastruktury technicznej, dróg/,
- obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (pkt 9) - zmiana określa obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne a w związku z tym określa obszary, dla których gmina zamierza sporządzać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej (pkt 10) - zmiana polega na wprowadzeniu możliwości dokonania czasowej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne a więc związaną z tym planowaną zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny(pkt 11) – określono obiekty i tereny wymagające wyznaczenia filarów ochronnych,
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji (pkt 14) – określono obszary wymagające rekultywacji w granicach wyznaczonych terenów eksploatacji kruszywa **PE2**

Zmiana Studium nie wprowadza obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego dla tych inwestycji celu publicznego, które nie wymagają obowiązkowego wydzielania odrębnych dla nich terenów. Takimi inwestycjami celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym są inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej nie wymagające wydzielania terenu działek czy też dróg dojazdowych, których poszerzenie może odbywać się na zasadach odrębnych.

Granice poszczególnych obszarów oznaczone na rysunku zmiany Studium należy traktować jako orientacyjne i możliwe do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu lub innych mających wpływ na zagospodarowanie uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości.

Granice obszarów, dla których gmina zamierza sporządzać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne nie stanowią obowiązkowych granic planów miejscowych – co oznacza, że można: sporządzać plany miejscowe w szerszym zakresie niż wyznaczone obszary oraz etapować przestrzennie sporządzanie planów miejscowych, które będą obejmować wyznaczone obszary lub ich części umożliwiając szybszą realizację uzasadnionych zamierzeń na części wyznaczonych obszarów.][3]

[12. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ IV. zmiany STUDIUM.

12.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych IV. Zmianą Studium

Opracowując IV. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń w sferze uwarunkowań i kierunków również mając na uwadze wymagania art. 9 ust.3a, i stwierdzono, że dla celów niniejszej zmiany Studium wymagało uzupełnienia w części ustaleń dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego.
Analizując dotychczasowe uwarunkowania zawarte w Studium w kontekście przedmiotowej zmiany zgodnie z art. 10 ust.1, także uwzględniając wnioski i informacje zebrane w wyniku zawiadomień i ogłoszeń o przystąpieniu do zmiany Studium, stwierdza się, że pozostały one zasadniczo aktualne – wymagały uzupełnienia w zakresie analiz ekonomicznej, środowiskowej i społecznej, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę zadań własnych, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę – które to zagadnienia zostały uzupełnione stosownie do przedmiotu zmiany studium.
Aktualnie brak jest audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego, stąd brak uregulowań i innych odniesień do problematyki tego audytu. Obszar niniejszej zmiany Studium pokrywa się z obszarem I. zmiany Studium stanowiąc w zasadzie jedynie korektę dotychczasowych kierunków zagospodarowania w celu umożliwienia realizacji zabudowy systemami fotowoltaicznymi jako urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW. Z wnioskiem o ten rodzaj zabudowy zwrócił się inwestor i uznając, że obszar przedmiotowej zmiany jest możliwy do zagospodarowania tym rodzajem zabudowy podjęto niniejszą zmianę, istotą której była likwidacja bariery prawnej oraz ustalenie dodatkowych warunków zabudowy. Impulsem do sporządzenia IV. zmiany Studium nie były zmiany dotychczasowych uwarunkowań a złożony wniosek potencjalnego inwestora. Z wprowadzeniem zabudowy fotowoltaicznej wiąże się nieodłącznie rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej stąd konieczność dopuszczenia sieci wysokiego napięcia o napięciu nie wyższym niż 110kV na części obszaru zmiany.
Tereny objęte zmianą Studium dotychczas miały kierunek zagospodarowania jako tereny zabudowy i zagospodarowania związanego z działalnością, w zależności od potrzeb z zakresu produkcji, usług, handlu, magazynów, składów, baz transportowych i przeładunkowych, działalności badawczo-rozwojowej wraz z pomocniczymi i uzupełniającymi funkcjami infrastruktury technicznej i komunikacyjnej /1PUH/ oraz tereny lasów /1ZL i 2ZL/. Kierunki te zostały utrzymane z wprowadzeniem ustaleń umożliwiających zabudowę fotowoltaiczną i sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia w teren 1PUH oraz sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia w teren 2ZL/.
W związku z faktem, że część tego obszaru oznaczona 1PUH została wyznaczona jako obszar obowiązkowego sporządzenia planu miejscowego jako wymagająca zmiany przeznaczenia z gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne w obecnej zmianie taka konieczność nie zachodzi. W związku z wyznaczeniem w Studium obszaru rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 100kW, ustalono, że strefa ochronna związana z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu nie będzie wykraczać poza wydzielony teren pod realizację zabudowy fotowoltaicznej. Obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 100kW oraz strefa ochronna nie są elementami wymaganymi do oznaczenia na rysunku Studium, wobec tego rysunek Studium nie wymaga zmiany.
Podsumowując ustalenia IV. zmiany Studium odnośnie wymagań art. 10:
w zakresie ust.1. /uwarunkowania/:
ad pkt 1) nie wymagają wprowadzania zmian – uwzględnienie dotychczasowego przeznaczenia, brak zmian w zagospodarowaniu i uzbrojeniu terenu
ad pkt 2) nie wymagają wprowadzania zmian – uwzględnienie dotychczasowej struktury przestrzennej
ad pkt 3) nie wymagają wprowadzania zmian – uwzględnienie dotychczasowego stanu środowiska, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych, wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, wobec braku niezgodności dotychczasowych uwarunkowań z aktualnymi wymaganiami w tym zakresie, braku nowych ograniczeń, a także wobec braku zmian w tych komponentach środowiska w stanie istniejącym i przy akceptacji wyznaczonej w dotychczasowym Studium proponowanej granicy obszaru chronionego krajobrazu Jastrząbsko-Żdżarskiego oraz warunków dotychczas ustalonych dla tego obszaru,
ad pkt 4) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
ad pkt 4a) nie wymagają wprowadzania zmian– wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego
ad pkt 5) nie wymagają wprowadzania zmian – przedmiot zmiany studium nie dotyczy sfery warunków i jakości życia mieszkańców w tym ochrony ich zdrowia i nie generuje zagrożeń w tym zakresie
ad pkt 6) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania zagrożeń bezpieczeństwa ludności i mienia
ad pkt 7) uzupełniono uwarunkowania, mając na uwadze, że dotychczasowo zagadnienia te zostały przedstawione w innym ujęciu i nie wyodrębnione w wymaganej aktualnie formie, przedstawiając wymagane uwarunkowania w formie dostosowanej do istoty IV. zmiany studium:

- analiza ekonomiczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że stanowią one impuls do zmiany studium ze względu na zidentyfikowaną barierę prawną, która ograniczała zakres produkcji,
- analiza środowiskowa uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że mogą one stanowić one impuls do zmiany studium ze względu na możliwość zagospodarowania w sposób w mniejszym stopniu ingerujący w środowisko,
- analiza społeczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że nie stanowią one impulsu do zmiany studium,
- prognozy demograficzne – dotychczasowe uwarunkowania demograficzne obejmujące dane w zakresie stanu ludności, przyrostu naturalnego, stanu migracji, struktury wiekowej, zostały zaktualizowane o wymagane prognozy demograficzne aktualnie dostępne; w kontekście IV. zmiany studium, która ze względu na swój przedmiot nie generuje potrzeb i nie rokuje możliwości zmian w tym zakresie, ocenia się, że prognoza demograficzna nie ulegnie modyfikacji nawet w zakresie lokalnych migracji, jako że zabudowa fotowoltaiczna będąca przedmiotem IV. zmiany studium nie generuje zmian społecznych,
- możliwości finansowania przez gminę zadań własnych – ze względu na fakt, że nie wystąpi potrzeba realizacji zadań własnych gminy w związku z tym brak potrzeb zmian w tym zakresie,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę - ze względu na przedmiot i zasięg IV. zmiany studium nie obejmujący wyznaczenia nowych trenów przeznaczonych pod zabudowę nie ulega zmianie dotychczasowa struktura funkcjonalno przestrzenna obszaru gminy – następuje adaptacja dotychczasowych kierunków zagospodarowania;
ad pkt 8) nie wymagają wprowadzania zmian – uwarunkowania w zakresie stanu prawnego gruntów nie uległy zmianie - przeważająca część (około 95 %) obszaru stanowią grunty komunalne gminy
ad pkt 9) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze IV. zmiany studium nie występują obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych
ad pkt 10) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze IV. zmiany studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych,
ad pkt 11) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze IV. zmiany studium nie występują udokumentowane złoża i kompleksy składowania dwutlenku węgla,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze IV. zmiany studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych,
ad pkt 13) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie systemów komunikacji i infrastruktury technicznej uwarunkowania pozostają bez zmian,
pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
ad pkt 15) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmian wymagań dotyczących obszaru IV. zmiany studium w zakresie ochrony przeciwpowodziowej;
w zakresie ust.2. /kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna/:
ad pkt 1a) zmiana polega na wprowadzeniu do wyznaczonego obszaru 1PUH możliwości lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, co pozostaje bez wpływu na bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego brak ustaleń w tym zakresie,
ad pkt 1b) ustalono wysokość zabudowy fotowoltaicznej, co pozostaje bez wpływu na bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, oraz wprowadzono możliwość lokalizacji sieci elektroenergetycznej o napięciu nie większym niż 110kV przy respektowaniu dotychczasowych zasad określonych przepisami odrębnymi,
ad pkt 3) ustalono zasadę obiegu zamkniętego w celu czyszczenia elementów zabudowy fotowoltaicznej w celu ochrony zasobów środowiska, ograniczono możliwość realizacji sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia do nie wyższych niż 110 kV w celu respektowania dotychczasowych uregulowań zakresie ochrony krajobrazu a także ograniczono zasięg możliwej lokalizacji tych sieci do mniej eksponowanego krajobrazowo terenu 2ZL, wobec braku podstaw do dalszych ograniczeń w celu ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego wynikających z przepisów odrębnych, rekomendacji, wniosków a także istniejącego stanu krajobrazu, wobec braku zmian w przebiegu proponowanej granicy obszaru chronionego krajobrazu Jastrząbsko-Żdżarskiego i przy respektowaniu dotychczas ustalonych zasad dla tego obszaru w Studium i uznaniu ich dalej za właściwe oraz w związku z niewystępowaniem uzdrowisk na obszarze IV. zmiany studium – ustalenia nie wymagają innych zmian w tym zakresie,
ad pkt 4) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
ad pkt 5) zmiana obejmuje regulacje w tym zakresie – wprowadzono możliwość rozbudowy i budowy nowych sieci elektroenergetycznych z pewnymi ograniczeniami w zakresie wysokości napięcia, lokalizacji stacji transformatorowych, zasad realizacji na terenach lasów odniesionych do przepisów odrębnych, ograniczono możliwość realizacji sieci wysokiego napięcia do sieci o napięciu nie wyższym niż 110kV ze względu na dotychczasowe regulacje dotyczące proponowanego obszaru chronionego krajobrazu Jastrząbsko-Żdżarskiego, którego fragment znajduje się w zasięgu IV. zmiany studium,
ad pkt 6) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku ustalonych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
ad pkt 7) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku ustalonych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
ad pkt 8) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,

ad pkt 9) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec uwzględnienia w dotychczasowym dokumencie Studium przedmiotowych regulacji,
ad pkt 10) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec uwzględnienia w dotychczasowym dokumencie Studium przedmiotowych regulacji,
ad pkt 11) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 13) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 15) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 16) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ust.2a. /kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna w zakresie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy większej niż 100kW/ – określono obszar lokalizacji takiej zabudowy wraz ze strefą ochronną, które to obszary mają się mieścić w dotychczas wyznaczonym obszarze 1PUH i terenie wydzielonym pod realizację tej zabudowy;
w zakresie ust. 5. /bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę/:
ad pkt 1) stwierdza się, że niniejsza zmiana studium nie ingeruje w dotychczasowe ustalenia dotyczące ilości powierzchni użytkowej zabudowy i nie wywołuje konieczności zmian w istniejącym bilansie,
ad pkt 2) stwierdza się, że ze względu na przedmiot zmiany studium brak jest wpływu na chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostki osadniczej Straszęcina,
ad pkt 3) stwierdza się, że niniejsza zmiana studium nie wpływa na tę chłonność obszaru ze względu na charakter funkcji,
ad pkt 4) stwierdza się brak potrzeby porównań zapotrzebowanej powierzchni użytkowej zabudowy do powierzchni istniejącej i nowej zabudowy na obszarach planów miejscowych ze względu na brak wprowadzenia niniejszą zmianą studium nowych powierzchni użytkowych zabudowy,
ad pkt 5) dla niniejszej zmiany studium nie wystąpią potrzeby realizacji zadań własnych gminy i stwierdza się brak potrzeby określania możliwości ich finansowania,
ad ad.6) stwierdza się brak konieczności zmian w zakresie planowania realizacji i finansowania zadań gminy.

12.2. Synteza ustaleń wprowadzonych IV. Zmianą Studium

Przedmiotem IV. Zmiany Studium jest wyznaczenie obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW jako zabudowy systemami fotowoltaicznymi. Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium oraz jej merytoryczny zakres nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
Opracowując IV. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń sferze uwarunkowań i kierunków również mając na uwadze wymagania art. 9 ust.3a, i stwierdzono, że ustalenia IV. zmiany Studium, w odniesieniu do przedmiotowego obszaru objętego tą zmianą – stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagały uzupełnienia w zakresie:
A) uwarunkowań zagospodarowania:
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających w szczególności(art.10 ust.1 pkt 7):
  a) analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne – poprzez uzupełnienie analiz oraz wskazanie wniosków dla IV. zmiany studium,
  b) prognozy demograficzne – poprzez uzupełnienie i wskazanie o braku wpływu IV. zmiany studium na prognozę,
  c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy – poprzez wskazanie sfer wydatków związanych z dotychczasowym kierunkiem zagospodarowania na obszarze IV. zmiany studium i zakładanych źródeł ich finansowania z informacją o potencjalnym korzystnym wpływie na finanse gminy IV. zmiany studium,
  d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – zamieszczono informacje o braku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę;

B) kierunków zagospodarowania (art.10 ust.2 i 2a):
- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego (ust. 2 pkt 1a) – polega ona na wprowadzeniu do wyznaczonego obszaru 1PUH możliwości lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, co pozostaje bez wpływu na bilans terenów przeznaczonych dotychczas pod zabudowę,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy (ust. 2 pkt 1b) - ustalono wysokość zabudowy fotowoltaicznej oraz wprowadzono możliwość realizacji sieci elektroenergetycznej o napięciu nie wyższym niż 110 kV w teren lasów 2ZL na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk (ust. 2 pkt 3) – ustalono zasadę obiegu zamkniętego w celu czyszczenia elementów zabudowy fotowoltaicznej w celu ochrony zasobów środowiska, ograniczono możliwość realizacji sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia do nie wyższych niż 110 kV w celu respektowania dotychczasowych uregulowań zakresie ochrony krajobrazu a także ograniczono zasięg możliwej lokalizacji tych sieci do mniej eksponowanego krajobrazowo terenu 2ZL,

- kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (ust.2 pkt 5) - zmiana obejmuje regulacje w tym zakresie - możliwość rozbudowy i budowy nowych sieci elektroenergetycznych z ograniczeniami w zakresie wysokości napięcia do nie wyższych niż 110kV, lokalizacji stacji transformatorowych,
- obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (ust.2a) – określono obszar lokalizacji takiej zabudowy wraz ze strefą ochronną, które to obszary mają się mieścić w dotychczas wyznaczonym obszarze 1PUH i terenie wydzielonym pod realizację tych urządzeń.][4]

[13. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ V. zmiany STUDIUM.

13.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych V. Zmianą Studium

Z wnioskiem o zmianę Studium zwróciło się Starostwo Powiatowe w Dębicy, chcąc zabezpieczyć możliwość realizacji inwestycji będących przedmiotem niniejszej zmiany – czyli terenów zabudowy usługowej w zakresie: usług ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji publicznej, kultury, kultury fizycznej i sportu oraz drogi publicznej mającej stanowić uzupełnienie dotychczas planowanej sieci dróg publicznych zbiorczych wiążącej istniejącą drogę powiatową relacji Dębica-Straszęcin-Grabiny-Czarna z drogą powiatową relacji Dębica - Zdziarzec – poprzez nowy planowany odcinek drogi zbiorczej w celu rozbudowy połączenia komunikacyjnego ze zjazdem z autostrady A4.
Tereny objęte zmianą Studium dotychczas miały kierunek zagospodarowania jako tereny zorganizowanej działalności inwestycyjnej /PU/ czyli zabudowy i zagospodarowania związanego z działalnością, w zależności od potrzeb z zakresu produkcji, usług, handlu, magazynów, składów, baz transportowych i przeładunkowych, istniejących usług /U/ i przemysłu /P/, proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne /TR/ oraz tereny przewidziane do zabudowy pod różne funkcje lecz głównie zabudowę mieszkaniową na obecnych terenach rolnych /MZ/. Kierunki te, poza istniejącą zabudową nie zostały dotychczas zrealizowane, a pojawiła się potrzeba zmodyfikowania ich w związku ze zmieniającymi się możliwościami i wymaganiami społecznymi, obserwowanymi trendami i nowymi bodźcami zewnętrznymi.
Opracowując V. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń w sferze uwarunkowań i kierunków również mając na uwadze wymagania art. 9 ust.3a, i stwierdzono, że dla celów niniejszej zmiany Studium wymagało uzupełnienia w części ustaleń dotyczących zarówno uwarunkowań jak i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
Analizując dotychczasowe uwarunkowania zawarte w Studium w kontekście przedmiotowej zmiany zgodnie z art. 10 ust.1, także uwzględniając wnioski i informacje zebrane w wyniku zawiadomień i ogłoszeń o przystąpieniu do zmiany Studium, stwierdza się, że wymagały uzupełnienia w zakresie analiz ekonomicznej, środowiskowej i społecznej, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę zadań własnych, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę – które to zagadnienia zostały uzupełnione w stosunku do dotychczasowych treści. W zakresie uwarunkowań uzupełnienia wymagało również zaktualizowanie informacji dotyczącej stanowisk archeologicznych na obszarach zmiany Studium, występowania obszaru Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami, który fragmentarycznie został objęty obszarem niniejszej zmiany na odcinku przekroczenia drogi powiatowej przez rzekę Grabiniankę, oraz obowiązujących od 07.2015 r. zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat /Q1%/ i raz na 10 lat /Q10%/ i obszarów o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat /Q0,2%/ na podstawie map zagrożenia powodziowego wprowadzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.
Aktualnie brak jest audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego, stąd brak uregulowań i innych odniesień do problematyki tego audytu.
Podsumowując ustalenia V. zmiany Studium odnośnie wymagań art. 10:
w zakresie ust.1. /uwarunkowania/:
ad pkt 1) uwzględniono dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu – planowane kierunki zagospodarowania bazują na istniejącym sposobie zagospodarowania, istniejących powiązaniach przestrzennych, zachowując dotychczasowe istniejące i planowane sieci uzbrojenia terenu
ad pkt 2) potrzebę ochrony ładu przestrzennego - planowane kierunki zagospodarowania uwzględniają ukształtowaną strukturę przestrzenną
ad pkt 3) uwzględniono dotychczasowy stan środowiska, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych, wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego – zaktualizowano uwarunkowania, wprowadzając brakujące elementy,
ad pkt 4) uwzględniono stan w zakresie dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – zaktualizowano uwarunkowania, wprowadzając brakujące elementy
ad pkt 4a) nie wymaga wprowadzania zmian– wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego
ad pkt 5) uwzględniono wniosek, który dotyczy sfery warunków i jakości życia mieszkańców w tym ochrony ich zdrowia – przedmiot zmiany studium obejmuje zagadnienia w tym zakresie,

ad pkt 6) uwzględniono występowanie zagrożeń bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez wprowadzenie informacji dotyczących zasięgów prawdopodobnych wód powodziowych,
ad pkt 7) uzupełniono uwarunkowania, mając na uwadze, że dotychczasowo zagadnienia te zostały przedstawione w innym ujęciu i nie wyodrębnione w wymaganej aktualnie formie, przedstawiając wymagane uwarunkowania w formie dostosowanej do aktualnych wymagań przepisów z odniesieniem do obszarów zmiany:
- analiza ekonomiczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że stanowią one impuls do zmiany studium,
- analiza środowiskowa uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że nie stanowią one impulsu do zmiany studium,
- analiza społeczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że stanowią one impuls do zmiany studium,
- prognozy demograficzne – nie stanowią bariery rozwoju gminy,
- możliwości finansowania przez gminę zadań własnych – nie stanowią bariery rozwoju gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę - nie stanowi bariery rozwoju gminy;
ad pkt 8) uwzględniono uwarunkowania w zakresie stanu prawnego gruntów – nie stanowią bariery dla zmiany studium,
ad pkt 9) uwzględniono obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych – poprzez uzupełnienie stosownych informacji
ad pkt 10) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze V. zmiany studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych,
ad pkt 11) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze V. zmiany studium nie występują udokumentowane złoża i kompleksy składowania dwutlenku węgla,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze V. zmiany studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych,
ad pkt 13) uwzględniono potrzebę rozwoju układu komunikacyjnego, a wobec braku zmiany stanu w zakresie systemów infrastruktury technicznej uwarunkowania pozostają bez zmian,
pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
ad pkt 15) uwzględniono wymagania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej poprzez wprowadzenie informacji dotyczących zasięgów prawdopodobnych wód zalewowych;
w zakresie ust.2. /kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna/:
ad pkt 1 ustalone kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów uwzględniają bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego brak ustaleń w tym zakresie,
ad pkt 3) ustalono konieczność uwzględnienia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów obszaru Natura 2000, wobec braku podstaw do dalszych ograniczeń w celu ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego wynikających z przepisów odrębnych, rekomendacji, wniosków a także istniejącego stanu krajobrazu – ustalenia nie wymagają innych zmian w tym zakresie,
ad pkt 4) ustalono konieczność uwzględnienia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów istniejących stanowisk archeologicznych - w zakresie ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
ad pkt 5) ustalono teren drogi publicznej obejmujący niezbędne do przebudowy istniejące odcinki dróg oraz nowy odcinek, wprowadzono możliwość rozbudowy i budowy nowych sieci infrastruktury technicznej w tym przesyłowej z ograniczeniem w zakresie wysokości napięcia sieci elektroenergetycznych do sieci o napięciu nie wyższym niż 110kV,
ad pkt 6) tereny objęte zmianą Studium stanowią obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
ad pkt 7) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku ustalonych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
ad pkt 8) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 9) uwzględniono wyznaczając tereny PM3 i PM4 w związku z ustaleniem kierunków zagospodarowania wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne,
ad pkt 10) uwzględniono dopuszczając zagospodarowanie rolnicze części terenu drogi niewykorzystanej pod pas drogowy,
ad pkt 11) uwzględniono wskazując zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat /Q1%/ i raz na 10 lat /Q10%/ i obszarów o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat /Q0,2%/ na podstawie map zagrożenia powodziowego wprowadzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i jednocześnie dopuszczając realizacje obiektów na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu prawa wodnego,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 13) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 15) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 16) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ust.2a. nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
w zakresie ust. 5. /bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę/:
ad pkt 1) określono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje,

ad pkt 2) oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze zabudowy w podziale na funkcje,
ad pkt 3) oszacowano chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych innych niż określone w pkt.2,
ad pkt 4) w wyniku porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę i sumy chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze zabudowy oraz przeznaczonych w planach miejscowych poza tymi obszarami, w podziale na funkcje, wykazując dalsze możliwości wyznaczania obszarów pod zabudowę w poszczególnych funkcjach;
ad pkt 5) określono możliwości finansowania i zasady dla inwestycji stanowiących zadania własne gminy,
ad ad.6) stwierdza się brak konieczności zmian w zakresie planowania realizacji i finansowania zadań gminy oraz nie przewiduje się aby możliwości finansowe gminy ograniczały rozwój zabudowy.

13.2. Synteza ustaleń wprowadzonych V. Zmianą Studium

Przedmiotem V. Zmiany Studium jest wyznaczenie terenów zabudowy usługowej w zakresie: usług ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji publicznej, kultury, kultury fizycznej i sportu oraz drogi publicznej mającej stanowić uzupełnienie dotychczas planowanej sieci dróg publicznych zbiorczych wiążącej istniejącą drogę powiatową relacji Dębica-Straszęcin-Grabina-Czarna z drogą powiatową relacji Dębica - Zdziarzec – poprzez nowy planowany odcinek drogi zbiorczej w celu rozbudowy połączenia komunikacyjnego ze zjazdem z autostrady A4. Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium oraz jej merytoryczny zakres nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
Opracowując V. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń sferze uwarunkowań i kierunków również mając na uwadze wymagania art. 9 ust.3a, i stwierdzono, że ustalenia V. zmiany Studium, w odniesieniu do przedmiotowego obszaru objętego tą zmianą – stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagały uzupełnienia w zakresie:
A) uwarunkowań zagospodarowania:
- występowania obszarów i obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych /obszar Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami, stanowiska archeologiczne/,
- występowania zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystą pienia raz na 100 lat /Q1%/ i raz na 10 lat /Q10%/ i obszarów o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat /Q0,2%/ na podstawie map zagrożenia powodziowego wprowadzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających w szczególności(art.10 ust.1 pkt 7):
  a) analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne – poprzez uzupełnienie analiz oraz wskazanie wniosków dla V. zmiany studium,
  b) prognozy demograficzne – poprzez uzupełnienie i wskazanie wniosków dla V. zmiany studium na prognozę,
  c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy – poprzez uzupełnienie i wskazanie wniosków dla V. zmiany studium,
  d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – wykonano bilans terenów przeznaczonych pod za budowę z podziałem na funkcje i stwierdzono możliwość wyznaczania dalszych terenów pod zabudowę w poszczególnych funkcjach;

B) kierunków zagospodarowania (art.10 ust.2 i 2a):
- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego (ust. 2 pkt 1a) – polega ona na wydzieleniu terenów o kierunku zagospodaro wania : zabudowa usługowa **U** oraz droga publiczna **KD** z uwzględnieniem bilansu dokonanego zgodnie z wymaganiami ust.5,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy (ust. 2 pkt 1b) - ustalono wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu dla terenów: zabudowy usługowej i drogi publicznej, z uwzględnieniem bilansu dokonanego zgodnie z wymaganiami ust.5,
- obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk (ust. 2 pkt 3) – ustalono konieczność uwzględnienia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów obszaru Natura 2000, wobec braku podstaw do dalszych ograniczeń w celu ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego wynikających z przepisów odrębnych, rekomendacji, wniosków a także istniejącego stanu krajobrazu – ustalenia nie wymagają innych zmian w tym zakresie,
- obszarów oraz zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej (ust. 2 pkt 4)-ustalono konieczność uwzględnienia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów istniejących stanowisk archeologicznych - w zakresie ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (ust.2 pkt 5) - ustalono teren drogi publicznej obejmujący niezbędne do przebudowy istniejące odcinki dróg oraz nowy odcinek, wprowadzo no możliwość rozbudowy i budowy nowych sieci infrastruktury technicznej w tym przesyłowej z ograni czeniem w zakresie wysokości napięcia sieci elektroenergetycznych do sieci o napięciu nie wyższym niż 110kV,

- obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym (ust.2 pkt 6)- tereny objęte zmianą Studium stanowią obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym
- obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan, w tym wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (ust.2 pkt 9) - uwzględniono wyznaczając tereny PM3 i PM4 w związku z ustaleniem kierunków zagospodarowania wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej (ust.2 pkt 10) - uwzględniono dopuszczając zagospodarowanie rolnicze części terenu drogi niewykorzystanej pod pas drogowy
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych (ust.2 pkt 11) - uwzględniono wskazując zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat /Q1%/ i raz na 10 lat /Q10%/ a także obszarów o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat /Q0,2%/ na podstawie map zagrożenia powodziowego wprowadzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i jednocześnie dopuszczając realizacje obiektów na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu prawa wodnego.][5]

[14. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ VII. zmiany STUDIUM.

14.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych VII. Zmianą Studium

Z wnioskiem o zmianę Studium zwróciły się podmioty zajmujące się eksploatacja kruszyw naturalnych – w zakresie zmiany sposobu rekultywacji eksploatowanego terenu w miejscowości Żyraków oraz nowoudokumentowanego złoża „Straszęcin- Wisłoka" w miejscowości Straszęcin w celu uwzględnienia w Studium Gminy na terenach o ustalonym dotychczas kierunku zagospodarowania Tereny łąk i pastwisk. Zieleń towarzysząca ciekom wodnym, zakrzewienia **RZ**.
Opracowując VII. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń w sferze uwarunkowań i kierunków również mając na uwadze wymagania art. 9 ust.3a, i stwierdzono, że dla celów niniejszej zmiany Studium wymagało uzupełnienia w części ustaleń dotyczących zarówno uwarunkowań jak i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz przestrzennie objęcia zmianą również terenu otoczonego złożem „Straszęcin – Wisłoka" .
Analizując dotychczasowe uwarunkowania zawarte w Studium w kontekście przedmiotowej zmiany zgodnie z art. 10 ust.1, także uwzględniając wnioski i informacje zebrane w wyniku zawiadomień i ogłoszeń o przystąpieniu do zmiany Studium, stwierdza się, że wymagały uzupełnienia w zakresie uwzględnienia występowania terenu złóż kruszywa „Straszęcin- Wisłoka" w miejscowości Straszęcin, analiz ekonomicznej, środowiskowej i społecznej, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę zadań własnych, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę – które to zagadnienia zostały uzupełnione w stosunku do dotychczasowych treści. W zakresie uwarunkowań uzupełnienia wymagało również zaktualizowanie informacji dotyczącej obowiązujących od 07.2015 r. zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie map zagrożenia powodziowego.
Aktualnie brak jest audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego, stąd brak uregulowań i innych odniesień do problematyki tego audytu.
Podsumowując ustalenia VII. zmiany Studium odnośnie wymagań art. 10:
w zakresie ust.1. /uwarunkowania/:
ad pkt 1) uwzględniono dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu – planowane kierunki zagospodarowania bazują na istniejącym sposobie zagospodarowania, istniejących powiązaniach przestrzennych oraz nowych uwarunkowaniach wynikających z udokumentowanego występowania złoża kruszyw naturalnych w Straszęcinie
ad pkt 2) potrzebę ochrony ładu przestrzennego - planowane kierunki zagospodarowania uwzględniają ukształtowaną strukturę przestrzenną
ad pkt 3) uwzględniono dotychczasowy stan środowiska, rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych, wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego – zaktualizowano uwarunkowania, wprowadzając brakujące elementy,
ad pkt 4) nie wymaga wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
ad pkt 4a) nie wymaga wprowadzania zmian– wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego
ad pkt 5) nie wymaga wprowadzania zmian – przedmiot zmiany studium nie dotyczy sfery warunków i jakości życia mieszkańców w tym ochrony ich zdrowia i nie generuje zagrożeń w tym zakresie,
ad pkt 6) uwzględniono występowanie zagrożeń bezpieczeństwa ludności i mienia poprzez wprowadzenie informacji dotyczących zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
ad pkt 7) uzupełniono uwarunkowania, mając na uwadze, że dotychczasowo zagadnienia te zostały przedstawione w innym ujęciu i nie wyodrębnione w wymaganej aktualnie formie, przedstawiając wymagane uwarunkowania w formie dostosowanej do aktualnych wymagań przepisów z odniesieniem do obszarów zmiany:

- analiza ekonomiczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że stanowią one impuls do zmiany studium,
- analiza środowiskowa uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru,
- analiza społeczna uwarunkowań dla przedmiotowego obszaru wykazała, że stanowią one impuls do zmiany studium,
- prognozy demograficzne – ze względu na przedmiot VII. Zmiany Studium, który nie generuje potrzeb i nie rokuje możliwości zmian w tym zakresie, ocenia się, że prognoza demograficzna nie ulegnie modyfikacji nawet w zakresie lokalnych migracji,
- możliwości finansowania przez gminę zadań własnych – przedmiot VII. Zmiany Studium nie generuje potrzeb w tym zakresie,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę - przedmiot VII. Zmiany Studium nie generuje potrzeb w tym zakresie;

ad pkt 8) uwzględniono uwarunkowania w zakresie stanu prawnego gruntów – nie stanowią bariery dla zmiany studium,
ad pkt 9) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze VII.. Zmiany Studium nie występują obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych
ad pkt 10) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze VII. zmiany studium nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych,
ad pkt 11) uwzględniono występowanie dotychczasowego złóż kruszyw naturalnych w Żyrakowie oraz nowego udokumentowanego złoża kruszyw naturalnych w Straszęcinie,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – na obszarze VII. zmiany studium występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych, poza tymi które w dotychczasowym Studium zostały już uwzględnione
ad pkt 13) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie systemów komunikacji i infrastruktury technicznej uwarunkowania pozostają bez zmian,
pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
ad pkt 15) uwzględniono wymagania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej poprzez wprowadzenie informacji dotyczących zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią;
w zakresie ust.2. /kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna/:
ad pkt 1 ustalone kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów ze względu na przedmiot VII Zmiany Studium nie opierają się o bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, wobec braku obowiązującego audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego brak ustaleń w tym zakresie, ustalenia w tym zakresie stosownie skorygowano dla jednego z terenów **PE2** – w zakresie kierunku rekultywacji, poprzez wykreślenie części ustaleń dotyczących wyłącznie tego terenu i odnośną korektę na rysunku Studium w tym samym zakresie; wprowadzono kolejny teren **PE2** adaptując do dotychczasowych wymagań Studium, a także wyznaczono nowy teren **WZ1** wód powierzchniowych i zieleni naturalnej na terenach rolnych położony w sąsiedztwie nowego terenu **PE2** w Straszęcinie,
ad pkt 3) wobec braku podstaw do ograniczeń w celu ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego wynikających z przepisów odrębnych, rekomendacji, wniosków a także istniejącego stanu krajobrazu – ustalenia nie wymagają innych zmian w tym zakresie,
ad pkt 4) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
ad pkt 5) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku zmiany stanu w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej,
ad pkt 6) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku ustalonych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
ad pkt 7) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku ustalonych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
ad pkt 8) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 9) uwzględniono wyznaczając teren PM5 w związku z ustaleniem kierunków zagospodarowania wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne,
ad pkt 10) uwzględniono ustalając rolniczy kierunek rekultywacji terenu jako zbiorników rybnych,
ad pkt 11) uwzględniono wskazując zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie map zagrożenia powodziowego,
ad pkt 12) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 13) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 14) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji, wprowadzono kierunek rekultywacji terenów eksploatacji złóż jako część procesu eksploatacji,
ad pkt 15) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji,
ad pkt 16) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ust.2a. nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ust.3a. nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
w zakresie ust. 5. nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ad pkt 5) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji;
ad ad.6) nie wymagają wprowadzania zmian – wobec braku występowania przedmiotu regulacji.

14.2. Synteza ustaleń wprowadzonych VII. Zmianą Studium

Przedmiotem VII. Zmiany Studium jest zmiana wyznaczonego dotychczas kierunku rekultywacji na zbiorniki rybne jednego z terenów eksploatacji złóż kruszyw naturalnych PE2 położonych w Żyrakowie, wyznaczenie kolejnego terenu eksploatacji złóż kruszyw naturalnych PE2 w miejscowości Straszęcin. Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium oraz jej merytoryczny zakres nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.

Opracowując VII. zmianę Studium przeanalizowano aktualność dotychczasowych jego ustaleń sferze uwarunkowań i kierunków i stwierdzono, że ustalenia VII. zmiany Studium, w odniesieniu do przedmiotowych obszarów objętych tą zmianą – stosownie do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagały uzupełnienia w zakresie:

A) uwarunkowań zagospodarowania:

- występowania udokumentowanego złoża kruszyw naturalnych „Straszęcin – Wisłoka",
- występowania zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających w szczególności(art.10 ust.1 pkt 7):
  a) analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne – poprzez uzupełnienie analiz oraz wskazanie wniosków dla VII. zmiany studium,
  b) prognozy demograficzne – informacja o braku wpływu,
  c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy – informacja o braku potrzeb w tym zakresie,
  d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę – informacja o braku zmian w dotychczasowym bilansie

B) kierunków zagospodarowania (art.10 ust.2 i 2a):

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego (ust. 2 pkt 1a) – polega ona na wydzieleniu terenów o kierunku zagospodaro wania : eksploatacja kruszyw **PE2** i wód powierzchniowych i zieleni naturalnej na terenach rolnych **WZ1 -** niezwiązanych przedmiotowo z bilansem,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy (ust. 2 pkt 1b) – dla wyznaczonego terenu adaptowano ustalenia jak dla dotychczas wyznaczonych terenów **PE2**, dla jednego z istniejących terenów eksploatacji kruszyw – obecnie również **PE2** zmieniono kierunek rekultywacji, dla terenu **WZ1** wód powierzchniowych i zieleni naturalnej na terenach rolnych, wprowadzono zasady i wskaźniki zagospodarowania,
- obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan, w tym wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (ust.2 pkt 9) - uwzględniono wyznaczając teren PM5 w związku z ustaleniem kierunków zagospodarowania wymagających tymczasowej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej (ust.2 pkt 10) - uwzględniono ustalając rolniczy kierunek rekultywacji nowego terenu eksploatacji kruszyw w Straszęcinie **PE2** i utrzymując ten kierunek na terenie **WZ1**,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych (ust.2 pkt 11) - uwzględniono wskazując zasięgi obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie map zagrożenia powodziowego.][7]

[15. UZASADNIENIE I SYNTEZA VI. ZMIANY STUDIUM

15.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych VI. Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Żyraków

Przedmiotem VI. zmiany Studium jest określenie przebiegu drogi publicznej po jej zrealizowaniu i ograniczeniu wprowadzonej V. Zmianą Studium znacznej rezerwy terenowej oraz uzupełnienie terenów pod zabudowę atrakcyjnych pod względem odległości od miasta Dębica i pod względem bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej – tereny pod zabudowę mieszkaniową różnego rodzaju wraz z usługami oraz tereny usługowe, w tym pod lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

Obowiązujące dotychczas Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, nie wyczerpywało wszystkich możliwości rozwoju w obszarze objętym zmianą oraz nie spełniało wszystkich oczekiwań lokalnej społeczności w zakresie profilu i zasięgu wytyczonych w Studium obszarów funkcjonalno - przestrzennych. Przy opracowaniu Zmiany studium kierowano się kryteriami wynikającymi ze stanu istniejącego, szeregu uwarunkowań, w tym przepisów odrębnych - szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, dóbr kultury. Rozstrzygnięcia planistyczne nastąpiły przy uwzględnieniu wymogów ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że poszerzone tereny budowlane nie będą negatywnie wpływać na wartości środowiska, przyrody, środowiska kulturowego, i walory krajobrazowe.

Uzupełniono tereny w niezbędne wskaźniki zabudowy.

Granice poszczególnych obszarów oznaczone na rysunku zmiany Studium należy traktować jako orientacyjne i możliwe do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu lub innych mających wpływ na zagospodarowanie uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości.
Aktualnie brak jest audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego, stąd brak uregulowań i innych odniesień do problematyki tego audytu. W związku z ustawowo wprowadzonym obowiązkiem rozbudowania uwarunkowań w zakresie potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniono w bilansie nowoprojektowane tereny.
VI. zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żyraków nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów, o których mowa w uzasadnieniu.

15.2 Synteza ustaleń wprowadzonych VI. Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębica

Obszar objęty VI. zmianą studium ma niewielki zasięg w stosunku do obszaru całej gminy i obejmuje obecne tereny zabudowy mieszkaniowej, usług, użytków rolnych i terenów doliny rzeki Wisłoki.
Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
*Formułując kierunki, wprowadzono nowe oznaczenia dla obszarów zabudowy: zabudowy usługowej **U2-U6,** obszar zabudowy usługowej w szczególności pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe **UC1,** obszary zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej **MZ2-MZ4,** teren drogi publicznej klasy głównej **KD2,** teren łąk i pastwisk, zieleń towarzysząca ciekom wodnym, zadrzewienia **RZ1**, obszar wód płynących **W2**.*
W Studium zgodnie z wymaganiami ustawy określono obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne – jako, że obszar zmiany studium obejmuje dotychczasowe użytki rolne, z których znaczna część jest wyznaczona do przeznaczenia na inne cele.][6]

[16. UZASADNIENIE I SYNTEZA VIII. ZMIANY STUDIUM

16.1. Uzasadnienie ustaleń wprowadzonych VIII. Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Żyraków

Przedmiotem VIII. zmiany Studium jest określenie kierunki zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów usługowych, w tym pod lokalizację usług sportu i rekreacji oraz drogi dojazdu do całego kompleksu.
Obowiązujące dotychczas Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, nie przewidywało możliwości rozwoju w obszarze objętym zmianą. Przy opracowaniu Zmiany studium kierowano się kryteriami wynikającymi ze stanu istniejącego, szeregu uwarunkowań, w tym przepisów odrębnych - szczególnie w zakresie ochrony środowiska. Rozstrzygnięcia planistyczne nastąpiły przy uwzględnieniu wymogów ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że poszerzone tereny budowlane nie będą negatywnie wpływać na wartości środowiska, przyrody, środowiska kulturowego i walory krajobrazowe.

Granice poszczególnych obszarów oznaczone na rysunku zmiany Studium należy traktować jako orientacyjne i możliwe do uściślenia w planie miejscowym lub innym etapie realizacji inwestycji przy uwzględnieniu szczegółowych ograniczeń wynikających z występujących elementów zagospodarowania terenu lub innych mających wpływ na zagospodarowanie uwarunkowań i układu własnościowego na tym obszarze – w powiązaniu z mapą o większej szczegółowości.
Aktualnie brak jest audytu krajobrazowego na obszarze województwa podkarpackiego, stąd brak uregulowań i innych odniesień do problematyki tego audytu. W związku z ustawowo wprowadzonym obowiązkiem rozbudowania uwarunkowań w zakresie potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniono w bilansie nowoprojektowane tereny.

W zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Żyraków stosownie do art.10 ust 2 określono:

1. ***uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:***
   a. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Żyraków oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
   *Formułując kierunki, wprowadzono nowe oznaczenie dla obszaru zabudowy usługowej **U7** (11 ha) oraz drogi publicznej dojazdowej **KD3** (0,7 ha) .*
   Ze względu na brak terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, nie było potrzeby uwzględniana bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust 1 pkt 7 lit d ustawy o pizp.
   Na chwilę sporządzania zmiany studium brak jest audytu krajobrazowego, dlatego też nie ma możliwości uwzględnienia w zmianie studium rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.
   b. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.
   Teren przeznaczony został pod realizację usług ze wskazaniem podstawowych wskaźników zabudowy takich jak powierzchnia biologicznie czynna, wysokości, geometrię dachu czy dopuszczone sposoby zagospodarowania terenu.

2. ***obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk****. – określono obowiązek odprowadzania ścieków przemysłowych do kanalizacji.*

3. ***obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej*** *– nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;*

4. ***kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej*** *– Dla obszaru zmiany określono obsługę komunikacyjną z przyległej drogi publicznej (np. droga powiatowa) poprzez planowane drogi publiczne gminne. Teren wymaga budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.*

5. ***obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym*** *– w obszarze zmiany Studium mogą być zlokalizowane obiekty usług publicznych, w tym usługi sportu i rekreacji;*

6. ***obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa*** *– nie dotyczy obszarów objętych zmianą Studium;*

7. ***obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej*** *–nie dotyczy obszaru zmiany Studium;*

8. ***obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne****. w obszarze zmiany studium nie występują grunty wysokich klas I-III ani grunty leśne, wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnychi leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;*

9. ***kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej*** *– nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium;*

10. ***obszary szczególnego zagrożenia powodzą oraz obszary osuwania się mas ziemnych*** *– na obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych;*

11. ***obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny*** *– nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium;*

12. ***obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady*** *(Dz.U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.) – nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium;*

13. ***obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji*** *– nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium;*

14. ***obszary zdegradowane*** *– nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium;*

15. ***granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych*** *– nie dotyczy obszaru objętego zmianą Studium.*

VIII. zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żyraków nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów, o których mowa w uzasadnieniu.

16.2 Synteza ustaleń wprowadzonych VIII. Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębica

Obszar objęty VIII. zmianą studium ma niewielki zasięg (ok. 11,7 ha) w stosunku do obszaru całej gminy i obejmuje obecne tereny rolne w miejscowości Wola Żyrakowska.
Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.
Formułując kierunki, wprowadzono nowe oznaczenie dla obszaru zabudowy usługowej ***U7*** *(11 ha) oraz drogi publicznej dojazdowej* ***KD3*** *(0,7 ha).*
W Studium zgodnie z wymaganiami ustawy określono obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W obszarze zmiany nie występują obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.][8]